కర్నాటక ప్రభుత్వం

పరిసర అధ్యయనం

ENVIRONMENTAL STUDIES

అభ్యాస సహిత పాఠ్యపుస్తకం

TEXT CUM WORK BOOK

(పరిష్కృత - REVISED)

తెలుగు మాధ్యమం

TELUGU MEDIUM

2

రెండవ తరగతి

SECOND STANDARD

©KTBS Not to be republished

కర్నాటక పాఠ్య పుస్తక సంఘం (రి.)
100 అడుగుల రింగ్ రోడ్డు, బనశంకరి 3వ స్టేజి,
బెంగళూరు - 560 085

preface

The Textbook Society, Karanataka has been engaged in producing new textbooks according to the new syllabi prepared which in turn are designed based on NCF - 2005 since June 2010. Textbooks are prepared in 12 languages; seven of them serve as the media of instruction. From standard 1 to 4 there is the EVS, mathematics and 5th to 10th there are three core subjects namely mathematics, science and social science.

NCF - 2005 has a number of special features and they are:

- connecting knowledge to life activities
- learning to shift from rote methods
- enriching the curriculum beyond textbooks
- learning experiences for the construction of knowledge
- making examinations flexible and integrating them with classroom experiences
- caring concerns within the democratic policy of the country
- making education relevant to the present and future needs
- softening the subject boundaries, integrated knowledge and the joy of learning.
- making the child the constructor of knowledge.

The new books are produced based on three fundamental approaches namely-Constructive Approach, Spiral Approach and Integrated Approach.

The learner is encouraged to think, engage in activities, the master skills and competencies. The materials presented in these books are integrated with values. The new books are not examination oriented in their nature. On the other hand they help the learner in the all round development of his/her personality, thus help him/her become a healthy member of a healthy society and a productive citizen of this great country, India.

©KTBS Not to be republished

Young learners in their initial stages of learning i.e., between the ages of 5 and 10, acquire most of the concepts which they need in consolidating learning in later stages. If this learning is properly planned and well executed in the classroom, children may find learning easy and enjoyable.

Based on these principles, in the early stages from class 1 to 5, the following subject areas have been introduced-Mother tongue, state language, English as a practice language, mathematics and environmental studies. Environmental studies include science and social science related to their daily life experiences, information about their environment, society, country, their duties and rights. These topics are presented through interesting situations and activities. Opportunities have been provided for self learning and creativity. In this stage importance is given to children sitting pairs and groups and exchange their experiences. The efforts have been made to make illustrations colourful, attractive and meaningful. Teachers are expected to make use of these and help children learn meaningfully and with pleasure. The textbooks aim at making learning interesting, enjoyable and satisfying.

The Textbook Society expresses grateful thanks to the chairpersons, writers, scrutinisers, artists, staff of DIETs and CTEs and the members of the Editorial Board and printers in helping the Text Book Society in producing these textbooks.

G.S. Mudambadithaya
Coordinator
Curriculum Revision and
Textbook Preparation,
Karnataka Textbook Society (R),
Bengaluru, Karnataka

Nagendra kumar
Managing Director
Karnataka Textbook Society (R),
Bengaluru, Karnataka

© KTBS Not to be republished

About the book

National Curriculum Framework (NCF-2005) developed by the National Council of Educational Research and Training (NCERT), has set the guidelines for developing syllabi, textbooks and teaching practices in the formal school education programmes in the country, considering the new challenges that Humankind is likely to face in the years to come.

We have attempted to follow the five guiding principles on which NCF-2005 is based, while adopting the framework in the textbooks of classes 1 and 2 for the State of Karnataka . We have tried integrating the science and social science concepts by softening the subject boundaries in these textbooks. The idea is that the children should view the natural and the social environments in a holistic manner from the beginning of the school education. We have included a wide range of topics from family to plants and animals to festivals on the lines of the NCF-2005 guidelines.

While designing these textbooks titled **Environmental Studies**, EVS in short, we have taken into account the socio-economic, environmental and cultural aspects of the State for easy connect and better understanding. Since the children are beginners in the school system, we have used illustrations heavily in these books for easy communication. We also have introduced simple activities such as observation, keeping the level of children in mind, to engage them in learning process and make the learning more participative. The idea is also to stimulate children to enquiry-based learning. Books are designed with objectives of familiarizing children with the their surroundings/ local knowledge and introducing some basic concepts of their natural and social environment so that they start appreciating the environment they are living in and every component that comes with it. We have tried our best to make these books gender neutral in terms of language and presentation of concepts. At the beginning of every lesson, we have given the competencies that the children should develop after each lesson, to help teachers facilitate the learning process.

While the thought provoking para of Rabindranath Tagore from 'Civilization and Progress', which NCF-2005 opens with, is indeed inspiring for every teacher to search and adopt new and innovative teaching-learning approaches, we welcome comments and suggestion from the teachers, parents and public for further refinement.

Environment Education is Education of the Environment, through the Environment and for the Environment.

Dr.R. Shailaja,
Chairperson, Textbook Committee

© KTBS Not to be republished

Textbook Committee

Chairperson :

Dr. R. Shailaja, Director, Regional Environmental Studies Centre, South Zone, 143, Infantry Road, Bengaluru.

Members :

Sri Sujay Sandeep, Asst. teacher, G.H.P.S. Navarathna Agrahara, Bengaluru North Zone, Bengaluru North District.

Sri Ananda Ajila, Head Master, G.H.P.S. Nelyadi, Puttur Taluk, Dakshina Kannada District.

Sri D.H. Lakshmanaiah, Asst. teacher, G.H.P.S. Nitturu, Gubbi Taluk, Tumakuru District.

Sri K.L. Shanabhaga, Asst. teacher, G.H.P.S. Kodsula, Bhatkal Taluk, Uttara Kannada District.

Sri Sunagara Raghavendra, Asst. teacher, G.H.P.S. Naganura, Jamakhandi Taluk, Bagalkote District.

Artists :

Sri Tharakesh, Drawing teacher, G.H.S., Bannithalapura, Gundlupete, Chamarajanagara District.

Sri Jayaram, Drawing teacher, V.V.S. High School, Rajajinagar, Bengaluru.

Scrutinizer :

Sri D.R. Prasanna Kumar, Policy Planning Unit, Commissioner Office, Department of Public Instruction, Nrupathunga Road, Bengaluru.

Translator :

Smt. Shashikala, SGL Telugu (Retd.), KGF.

Chief Co-ordinator :

Prof. G.S. Mudambaditaya, Co-ordinator, Curriculum revision and textbook preparation, KTBS, Bengaluru.

Chief Advisors:

Sri Nagendra Kumar, Managing Dircetor, K.T.B.S., Bengaluru,

Smt. C. Nagamani, Deputy Director, KTBS, Bengaluru.

Programme Co-ordinator :

Smt. S.N. Leelavathi, SADPI, K.T.B.S, Bengaluru.

©KTBS Not to be republished

About the Revision of Textbooks

Honourable Chief Minister Sri Siddaramaiah who is also the Finance Minister of Karnataka, in his response to the public opinion about the new textbooks from standard I to X, announced, in his 2014-15 budget speech of constituting an expert-committee, to look into the matter. He also spoke of the basic expectations there in, which the textbook experts should follow: " The textbooks should aim at inculcating social equality, moral values, development of personality, scientific temper, critical acumen, secularism and the sense of national commitment", he said.

Later, for the revision of the textbooks from class I to X, the Department of Education constituted twenty seven committees and passed an order on 24-11-2014. The committees so constituted were subject and class-wise and were in accordance with the standards prescribed. Teachers who are experts in matters of subjects and syllabi were in the committees.

There were already many complaints, and analyses about the Textbooks. So, a freehand was given in the order dated 24-11-2014 to the responsible committees to examine and review text and even to prepare new text and revise if necessary. Eventually, a new order was passed on 19-9-2015 which also gave freedom even to re-write the textbooks if necessary. In the same order, it was said that the completely revised textbooks could be put to force from 2017-18 instead of 2016-17.

Many self inspired individuals and institutions, listing out the wrong information and mistakes there in the text, had send them to the Education Minister and to the Textbook Society. They were rectified. Before rectification we had exchanged ideas by arranging debates. Discussions had taken place with Primary and Secondary Education Teachers' Associations. Questionnaires were administered among teachers to pool up opinions. Separate meetings were held with teachers, subject inspectors and DIET Principals. Analytical opinions had been collected. To the subject experts of science, social science, mathematics and languages, textbooks were sent in advance and later meetings were held for discussions. Women associations and science related organistation were also invited for discussions. Thus, on the basis of all inputs received from various sources, the textbooks have been revised where ever necessary.

©KTBS Not to be republished

Another important aspect has to be shared here. We constituted three expert committees. They were constituted to make suggestions after making a comparative study of the texts of science, mathematics and social science subjects of central schools (NCERT), along with state textbooks. Thus, the state text books have been enriched based on the comparative analysis and suggestions made by the experts. The state textbooks have been guarded not to go lower in standards than the textbooks of central school. Besides, these textbooks have been examined along side with the textbooks of Andhra Pradesh, Kerala, Tamil Nadu and Maharashtra states.

Another clarification has to be given here. Whatever we have done in the committees is only revision, it is not the total preparation of the textbooks. Therefore, the structure of the already prepared textbooks have in no way been affected or distorted. They have only been revised in the background of gender equality, regional representation, national integrity, equality and social harmony. While doing so, the curriculum frames of both central and state have not been transgressed. Besides, the aspirations of the constitution are incorporated carefully. Further, the reviews of the committees were once given to higher expert committees for examination and their opinions have been effected into the textbooks.

Finally, we express our grateful thanks to those who strived in all those 27 committees with complete dedication and also to those who served in higher committees. At the same time, we thank all the supervising officers of the Textbook Society who sincerely worked hard in forming the committees and managed to see the task reach its logical completion. We thank all the members of the staff who co-operated in this venture. Our thanks are also due to the subject experts and to the associations who gave valuable suggestions.

Narasimhaiah
Managing Director
Karnataka Textbook Society (R)
Bengaluru.

Prof. Baraguru Ramachandrappa
Chairman-in-Chief
Textbook Revision Committees
Karnataka Textbook Society (R)
Bengaluru.

© KTBS Not to be republished

Revision Committee

Chairman-in-Chief :

Prof. Baraguru Ramachandrappa, State Textbook Revision Committees, Karnataka Textbook Society, Bengaluru.

Chairperson :

Dr.S.Shishupala, Professor and Chairman, Department of microbiology, Davanagere University, Davanagere

Members:

Smt.K. Mamatha, Asst. teacher, GHS, Kengeri Upanagara, Bengaluru.

Sri.K.S. Gireesh, Asst. teacher, GHS, Jalige, Devanahalli Tq., Bengaluru Rural Dist.

Smt. G. Renuka, Asst. teacher, GHS, Honnashettihally, Gubbi Tq., Tumakuru Dist.

Smt. R.N. Vasantha Sujay, Asst. teacher, GHS, Hebbala, Bengaluru.

Smt. A. Lakshmidevi, Asst. teacher, GHPS, Kaveripura, Bengaluru.

Smt. B. Hemalatha, Asst. teacher, GLPS, K. Narayanapura, Bengaluru.

Artist :

Sri. U. Hazarat Ali., Lecturer, Department of Fine Arts,Tumkur University, Tumakuru.

High Power Review Committee Members :

Dr. T.R. Anantharamu, Senior Scientist(Retd.), Geological Survey of India, Bengaluru.

Prof. V.S. Vatsala, Principal (Retd.), M.E.S College, Malleswaram, Bengaluru.

Dr. G.M. Nijaguna, Principal (Retd.), Vijaya College, Basavanagudi, Bengaluru.

Prof. K.S. Nataraj, Professor of Physics(Retd.), National College, Jayanagara, Bengaluru.

Translators :

Sri. G Ravindra Reddy, A.M, Govt. Telugu and Kannada H.P.S, OPH Road, Shivajinagar, Bengaluru

Smt R.S. Usharani, H.M, Govt. Telugu and Kannada H.P.S, OPH Road, Shivajinagar, Bengaluru

Chief Advisors :

Sri. Narasimhaiah, Managing Director, Karnataka Textbook Society, Bengaluru.

Smt. C. Nagamani, Deputy Director, Karnataka Textbook Society, Bengaluru.

Programme Co-ordinator :

Smt. N.R. Shylaja kumari, Senior Assistant Director, KTBS, Bengaluru.

©KTBS Not to be republished

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	పాఠం	పుట సంఖ్య
1	ప్రాణుల పరిచయం	1-11
2	ప్రాణుల సంరక్షణ	12-24
3	పెరటి చెట్లు	25-34
4	మేమున్నది మీ కొరకే	35-43
5	అమూల్యమైన నీరు	44-52
6	వివిధ రకాల ఆహారం	53-66
7	ఇల్లు కావాలి ఇల్లు	67-76
8	శరీర అవయవాలు- ఆరోగ్యం	77-86
9	నా రక్షణ	87-91
10	మన అందరి ఆస్తులు	92-98
11	ప్రయాణం	99-107
12	మా కుటుంబం	108-114
13	పండుగొచ్చింది పండుగ	115-122
14	పెద్దల సంరక్షణ	123-125
15	సహాయం - సహకారం	126-130
16	ఆడుతూ ఆనందించండి	131-138
17	మాకు ఇవి కూడా కావాలి	139-143
18	ఆకాశ వీధిలో	144-152
19	ఎంతో చక్కటి మాఊరు	153-159

©KTBS Not to be republished

పాఠం-1

ప్రాణుల పరిచయం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- స్థానిక ప్రాణులను (పక్షులను కలుపుకొని) గురిస్తారు.

వీటిని గుర్తించి, చదరాలలో పేర్లు రాయండి.

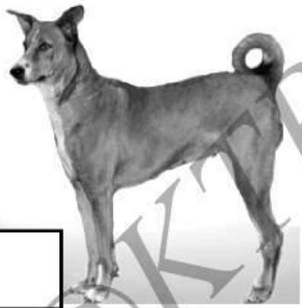

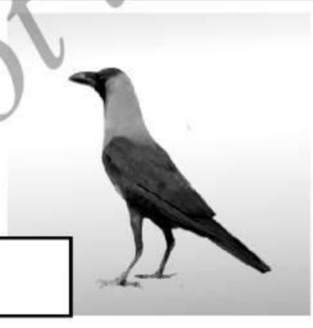

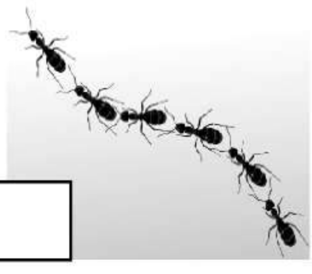

మీ ఊళ్ళో కనబడు ఇతర ప్రాణులు, పక్షుల పేర్లను చెప్పండి.

©KTBS Not to be republished

మీరు చూసిన ఐదు పక్షుల పేర్లను కింద రాయండి.

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________

మీకు ఇష్టమైన పక్షి ఏది? ఎందుకు? చెప్పండి.

____

____

మీ చుట్టు ప్రక్కల ఉండే పక్షులను గమనించండి. వాటి రంగులను గుర్తించండి. పక్షుల దేహలక్షణాలను గమనించండి.

ఒంపు తిరిగిన ముక్కు, మరియు రెక్కలు కలిగిన ప్రాణులే పక్షులు.

పక్షులకు గింజలను వేయండి. తరచుగా చిన్నతట్టలో నీళ్ళుపెట్టండి.

రోజులో ఏ సమయంలో పక్షులు ఎక్కువగా తిరుగుతాయో గమనించండి.

మీరు చీమను చూశారు కదా? చీమ వలెనే ఉండే మూడు ప్రాణుల పేర్లను రాయండి.

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________

© KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలోని ప్రాణుల పేర్లను రాయండి.

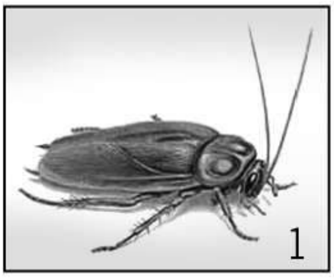

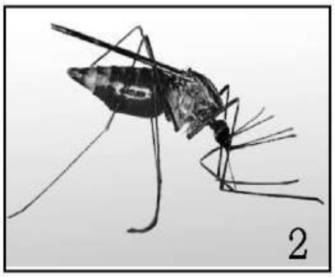

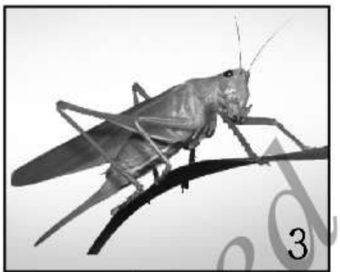

1. ______________________

2. ______________________

3. ______________________

ఈ ప్రాణుల దేహం చిన్నది. వీటికి ఆరు కాళ్ళుంటాయి, పీల్చగల రెండు మీసాలు ఉంటాయి. చీమలు, దోమలు, బొద్దింకల కాళ్ళు, మీసాలను చూసి ఉంటారు కదా? వాటినే కీటకాలు అంటారు.

మీరు చూసిన కొన్ని కీటకాల పేర్లను కింద రాయండి.

______________ ______________

______________ ______________

______________ ______________

______________ ______________

______________ ______________

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలో ఇవ్వబడిన కీటకాలను గుర్తించి వాటి పేర్లకు గీతలు గీసి జతపర్చండి.

తేనెటీగ

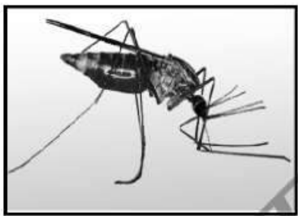

మిడత

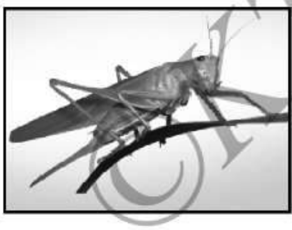

దోమ

చీమ

బొద్దింక

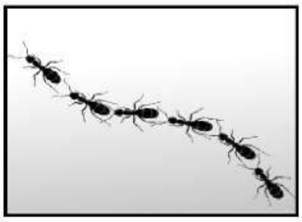

నల్లి

©KTBS Not to be republished

చిత్రాలు గీయండి

ఒక కాగితంలో లేదా మీ నోట్ పుస్తకంలో కుంకుమ/పసుపు/నీలం రంగులు ఉపయోగించి బొటనవ్రేలి గుర్తులు వేయండి. తరువాత ఆ గుర్తులతో మీకిష్టమయిన ప్రాణుల చిత్రాలను గీయండి. తరువాత చేతులు శుభ్రంగా కడుక్కోండి.

మాదరి కార్యాచరణం

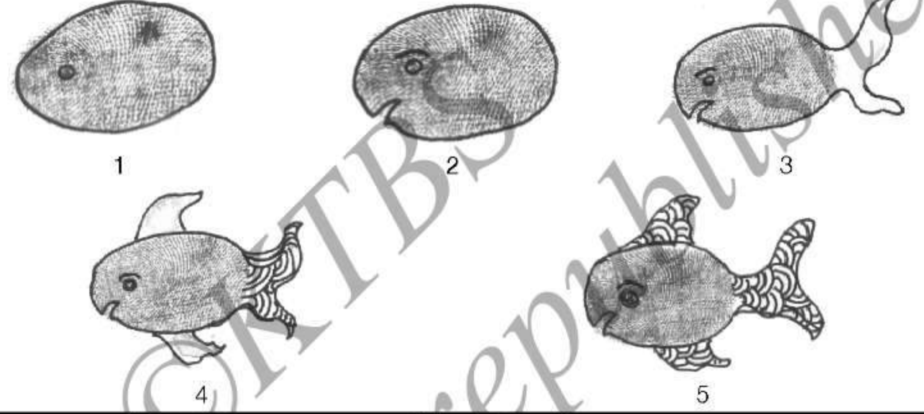

ఇక్కడ బొటనవ్రేలి గుర్తుతో కొన్ని ప్రాణుల చిత్రాలు గీయబడినవి.ఇవి ఎలా కదులుతాయి? చెప్పండి.

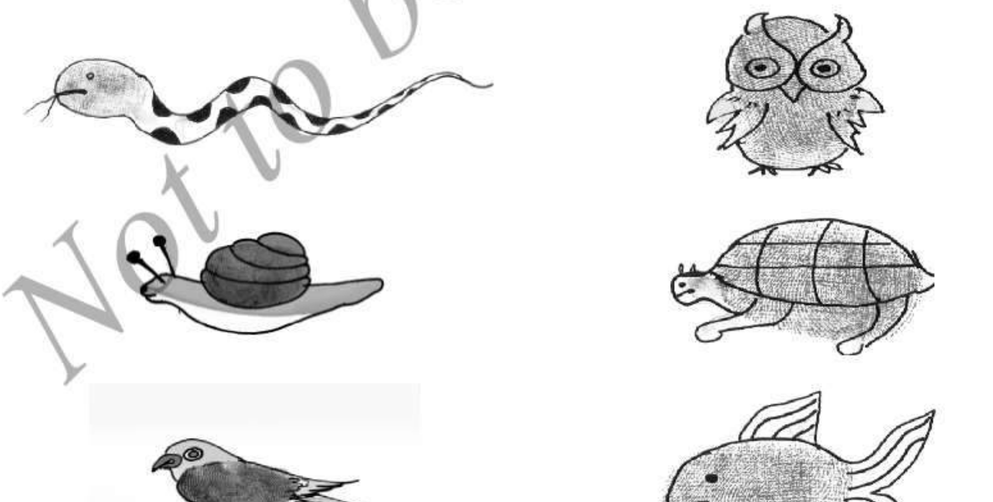

©KTBS Not to be republished

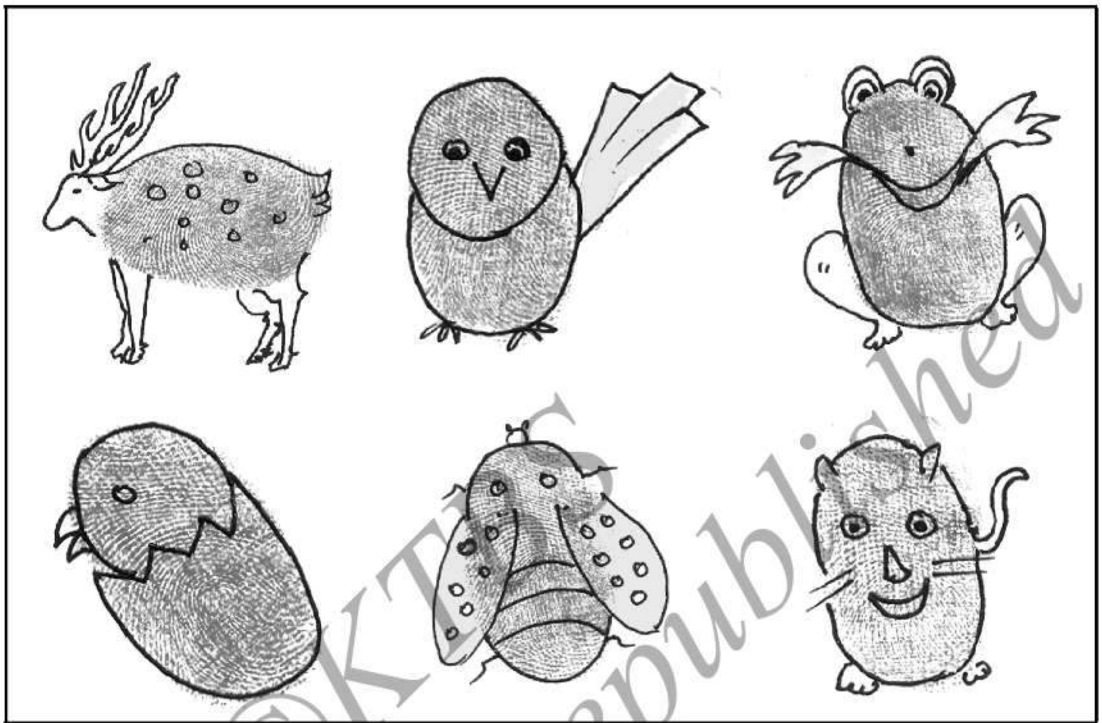

రకరకాల రంగులను తీసుకోండి. ఆ రంగులలో మీ బొటనవ్రేలిని అద్ది, కాగితంపై బొటనవ్రేలిముద్రను వేయండి. దానినుండి పైనగల చిత్రాలను వేయండి. తరువాత చేతులను బాగా శుభ్రపరచుకోండి.

ఇది పాము, ఇది ప్రాకెడి జంతువు.

©KTBS Not to be republished

మీరు ప్రాకెడి ప్రాణులను చూశారా? అలాంటి రెండు ప్రాణుల పేర్లు చెప్పండి.

కింది ప్రాణులు ప్రాకెడి ప్రాణులు. వాటి పేర్లు చదరంలో రాయండి.

కింది ప్రాణులు ఎలా చలిస్తాయి? చిత్రాలు గమనించి జతపరచండి.

	ప్రాకుతుంది
	నడుస్తుంది
	ఈదుతుంది
	ఎగురుతుంది
	దుముకుతుంది

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలు చూసి గుంపుకు చెందని, చిత్రం చుట్టూ వృత్తం గీయండి.

1) 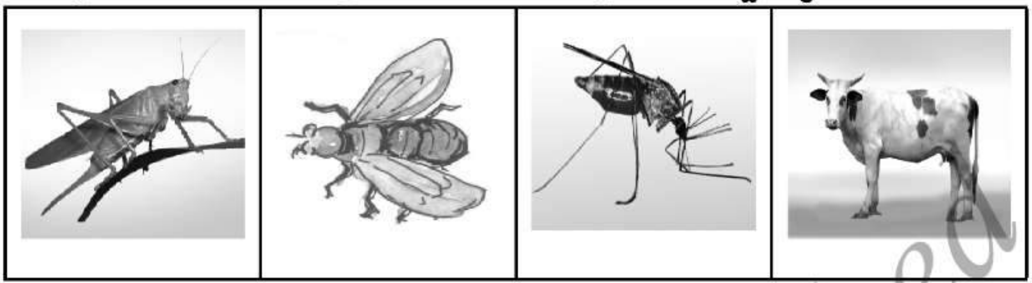

2)

3) 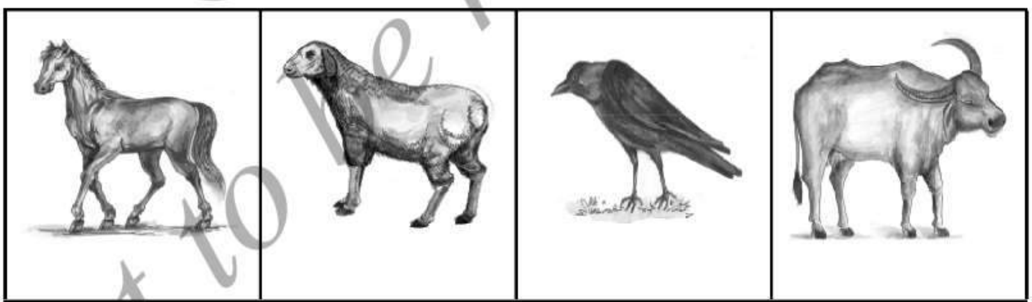

4) 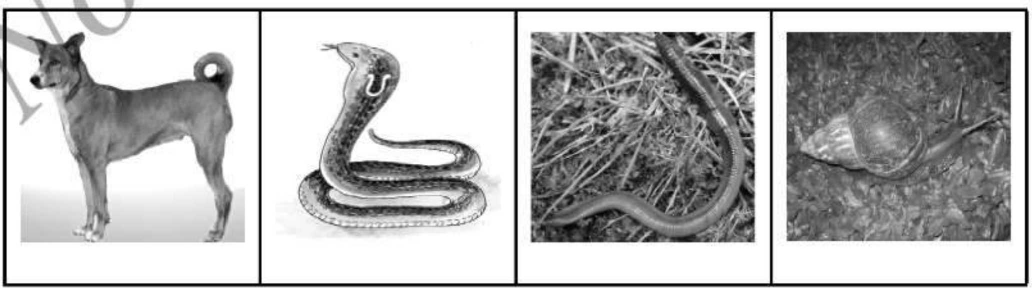

©KTBS
Not to be republished

మీరు చూసిన ప్రాణుల పేర్లను రాయండి.

ఎగిరే ప్రాణులు 1 ____________ 2 ____________

ప్రాకెడి ప్రాణులు 1 ____________ 2 ____________

నడిచే ప్రాణులు 1 ____________ 2 ____________

కీటకాలు 1 ____________ 2 ____________

పక్షులు, కీటకాలు కూడా ప్రాణులే. వాటిలాగా మనుషులు కూడా ప్రాణుల గుంపుకు చేరుతారు.

కింద ఇవ్వబడిన చిత్రాలు గమనించండి. వాటిలో బయటి చిత్రంలో ప్రాణులు మరియు లోపలి చదరంలో నీడ చిత్రాలు ఉన్నాయి. ప్రాణులను మరియు వాటి నీడలను జతపరచండి.

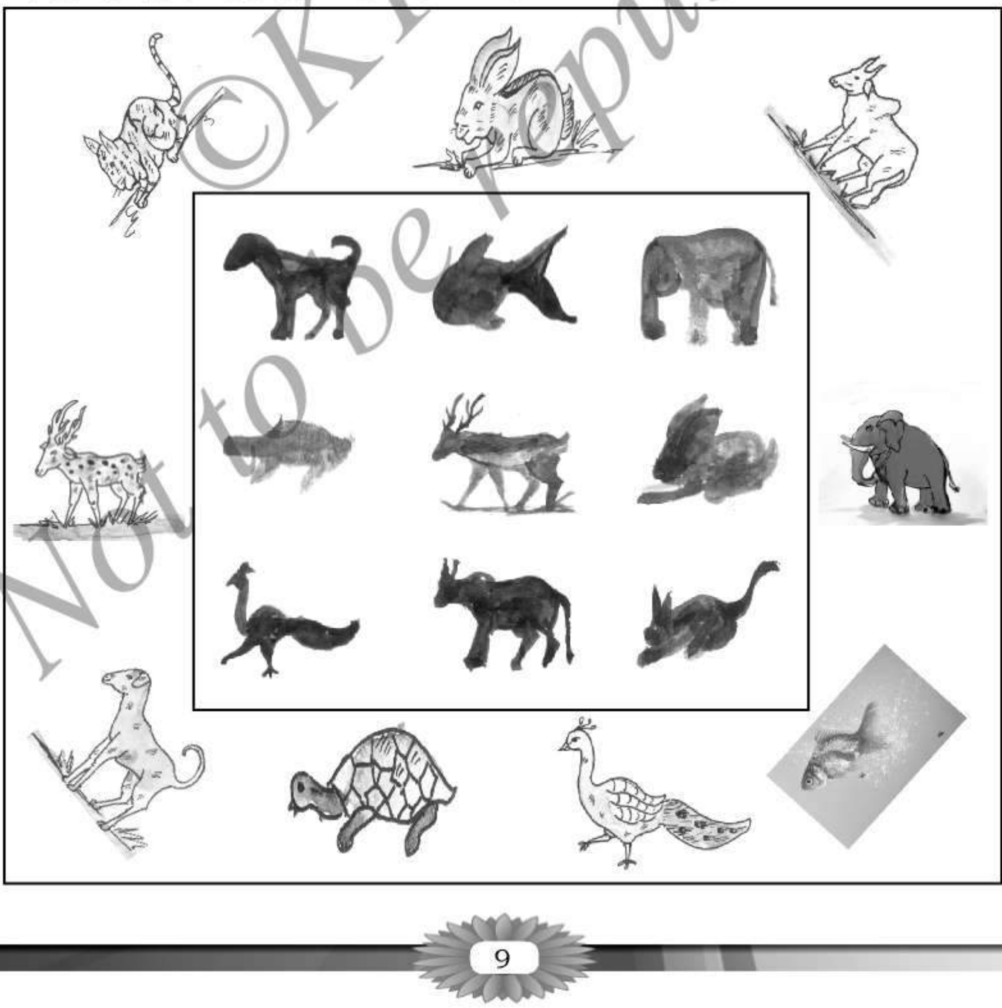

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలోగల ప్రాణుల పేర్లు చదరాలలో రాయండి.

కింది చిత్రాలకు రంగులు వేయండి.

నడిచే ప్రాణులకు కాఫీ రంగు, పక్షులకు పసుపు రంగు, ప్రాకెడి ప్రాణులకు నీలి రంగు, కీటకాలకు ఎరుపు రంగు వేయండి.

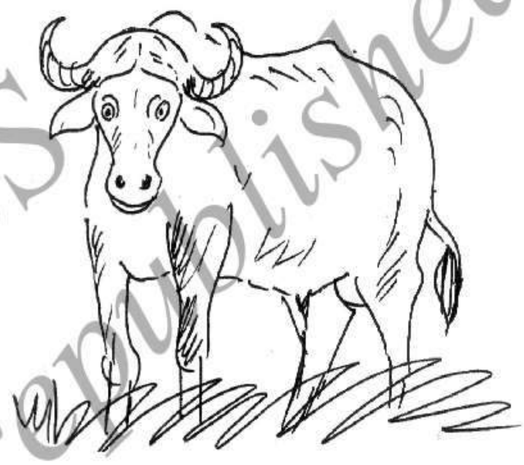

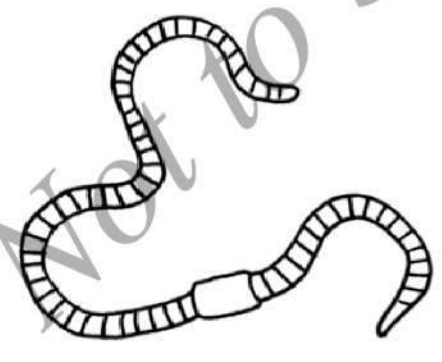

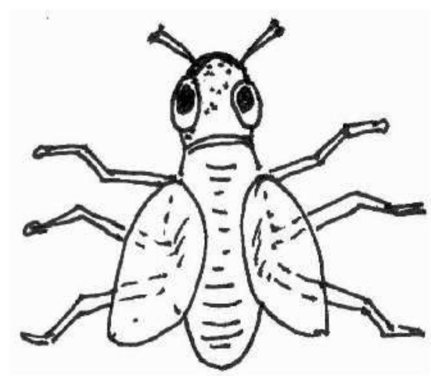

©KTBS Not to be republished

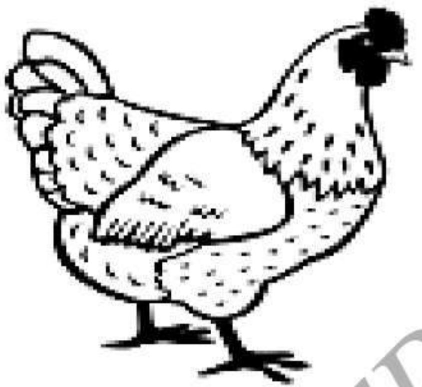

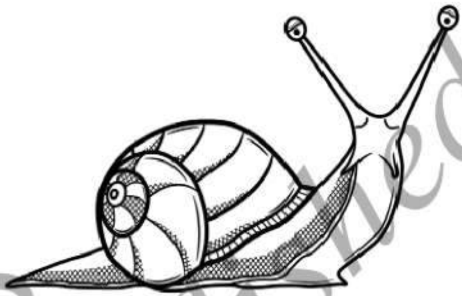

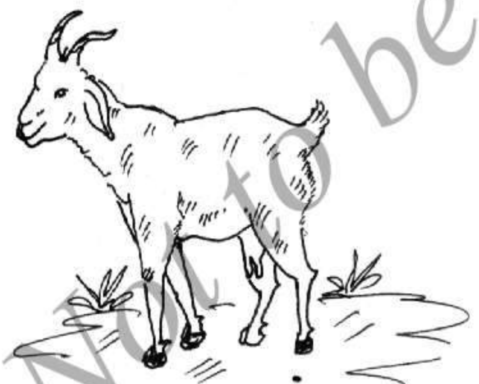

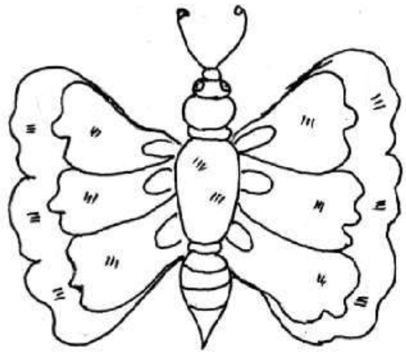

©KTBS Not to be republished

పాఠం - 2

ప్రాణుల సంరక్షణ

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు.

- పెంపుడు జంతువులు, సాకని ఇతర జంతువులను వర్గీకరిస్తారు.
- పెంపుడు జంతువుల సంరక్షణ మరియు పోషణ అలవాట్లను పెంచుకుంటారు.

ప్రాణులన్నీ ఒకటిగా సభ జరుపుతున్నాయి.

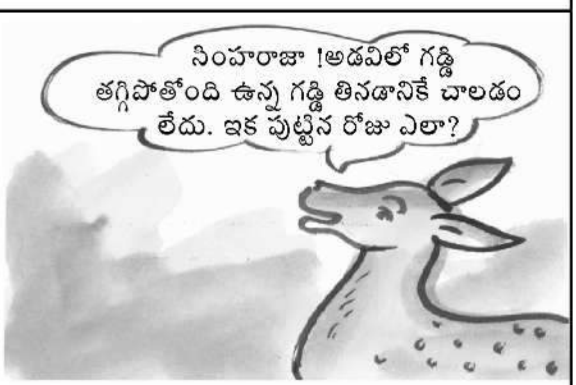

Not to be Republished

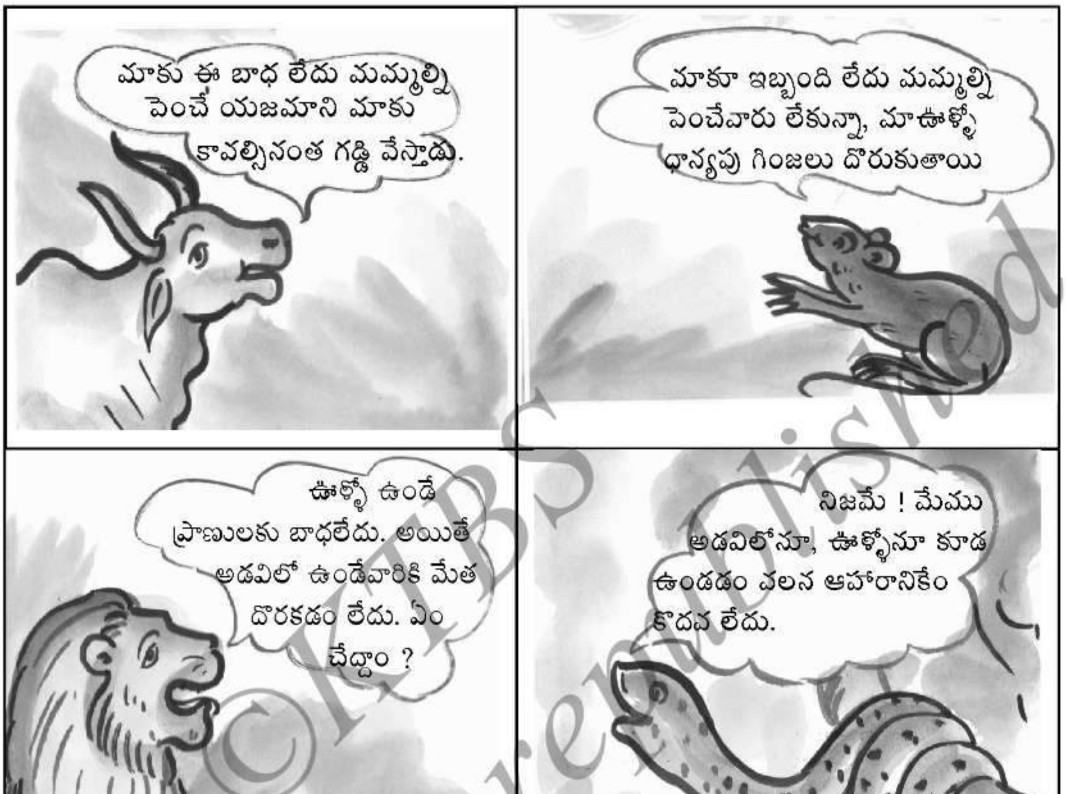

©KTBS
Not to be republished

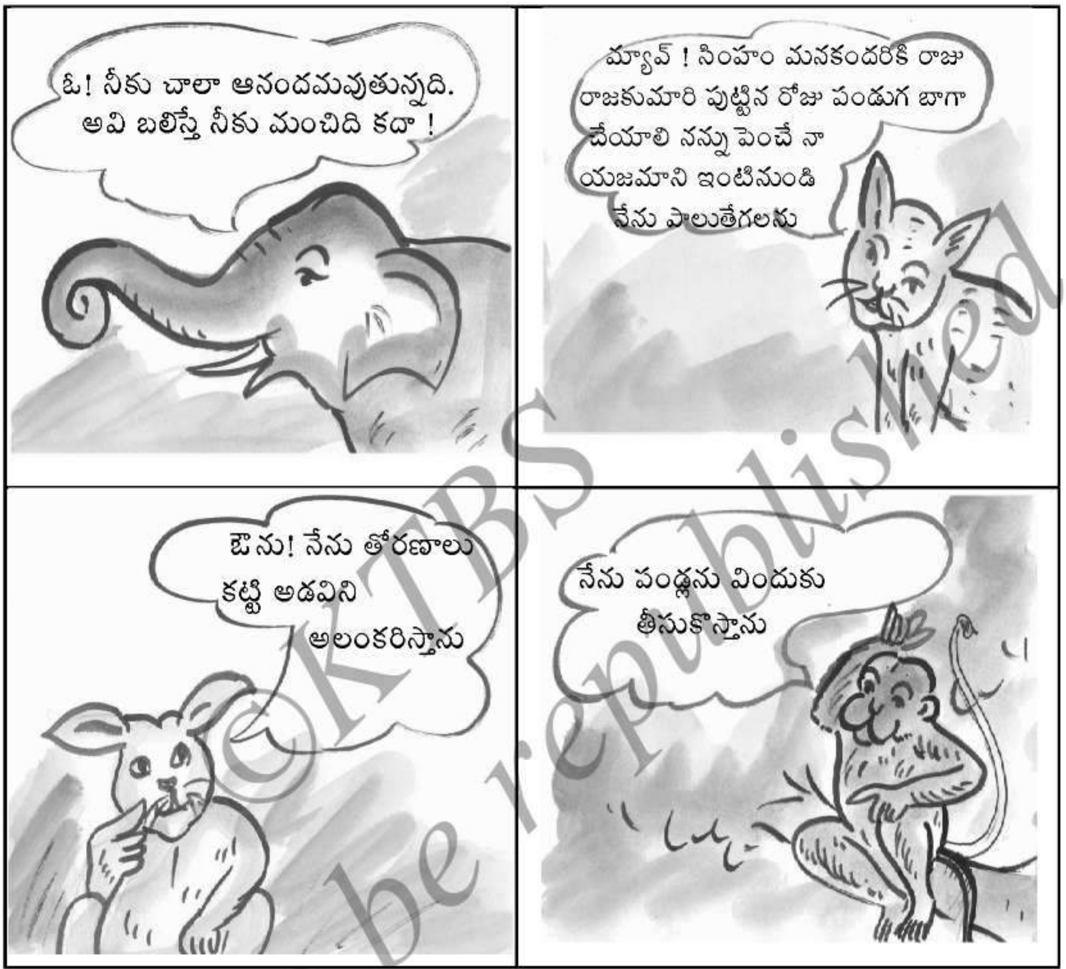

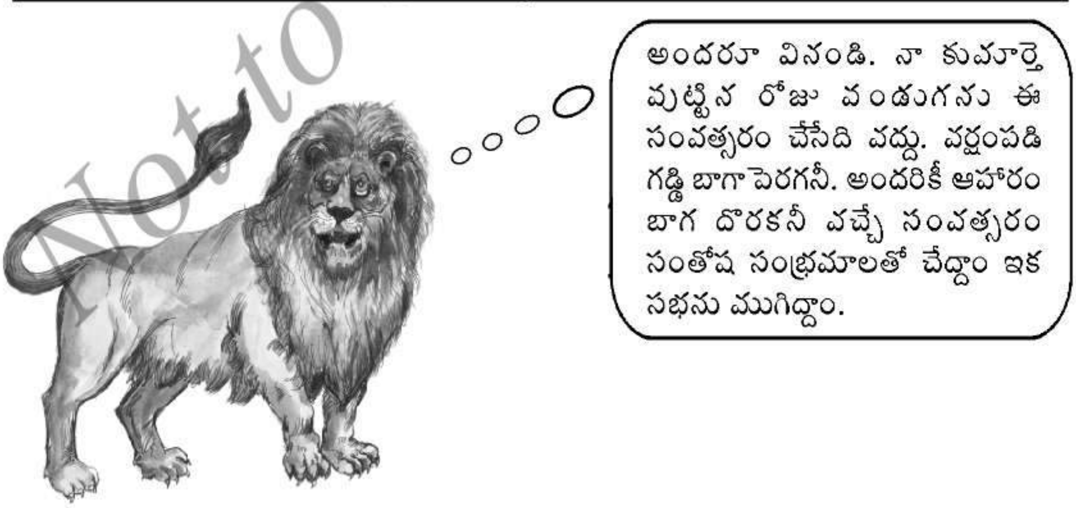

©KTBS Not to be republished

ఈ కథలో వచ్చే పెంపుడు ప్రాణులు, వన్యప్రాణులు ఏవి? కింద రాయండి.

పెంపుడు ప్రాణులు	వన్య ప్రాణులు

కింద ఇచ్చిన ప్రాణులను గమనించి, వాటి పేర్లు ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

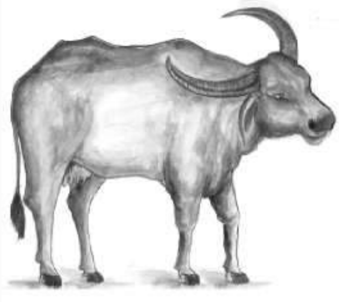

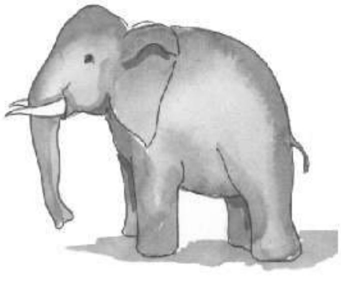

©KTBS Not to be republished

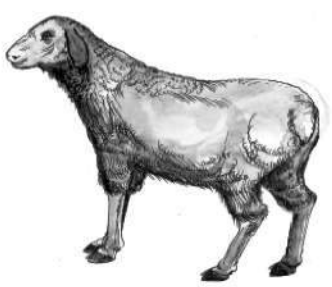

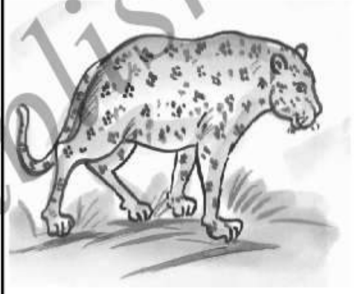

పై చిత్రంలోని ఏ ఏ ప్రాణులను మీ ఇళ్ళల్లో పెంచుతున్నారు? కింద రాయండి.

మనం, మన ఇండ్లలో పెంచే ప్రాణులే పెంపుడు ప్రాణులు

మీరు పెంచకపోయినా మీ ఇళ్ళల్లో ఉండే ప్రాణులు ఏవి? రాయండి.

కొన్ని ప్రాణులను మనం పెంచుకోం. అయినా అవి మన ఇళ్ళల్లో ఉంటాయి.

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

నేనెవరు? చెప్పుకో చూద్దాం.

నల్లని దేహం పొడవైన వాలం
తవ్వి తవ్వి చేస్తాను బిలం
మెరపువలె పరుగులిడుతూ
చేయనా ఆశ్చర్య చకితుల్ని
నేనెవరు ? ________________

పొడుగు దేహం బారెడు తోక
మీ ఇంటి గోడనంటి పెట్టుకుని
పురుగు పుట్రా తింటూ
చేస్తాను శుభ్రం మీ ఇంట
నేనెవరు ? ________________

పొడుగైన మీసాన్ని ఆడిస్తూ
ఇంటి చుట్టూ పరుగులుతీస్తా
సందు గొందుల్లో దూరి
చూపిస్తాను నా గమ్మత్తు
నేనెవరు ? ________________

అల్లుతాను నేను వలను
పడేస్తాను పురుగులను
ఇంటి మూల మూలల్లో
చూడండి నా రాజ్యాన్ని
నేనెవరు ? ________________

©KTBS Not to be republished

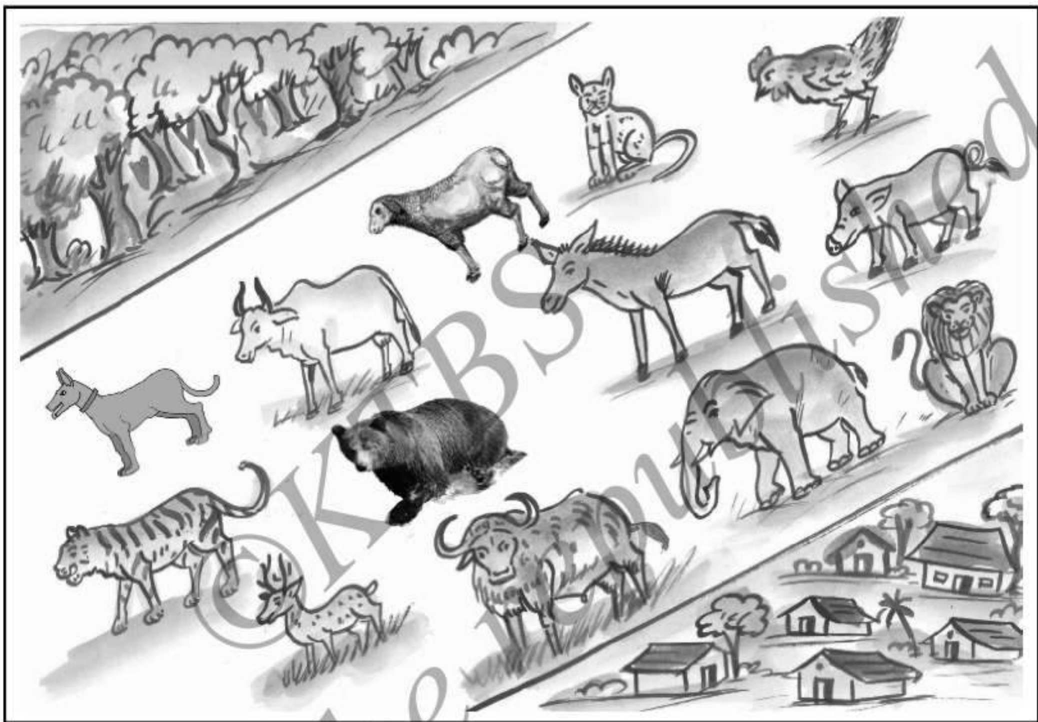

పై బొమ్మలను చూడండి. పెంపుడు జంతువులను పల్లె చిత్రానికి, అడవి జంతువులను అడవి చిత్రానికి గీతలు గీసి జతపర్చండి.

పై చిత్రంలోని అడవి జంతువులు ఏవి? చెప్పండి.

అడవిలో నివసించే ప్రాణులే వన్య ప్రాణులు

©KTBS Not to be republished

ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో చిత్రాలు చేయండి.

ఈ కింది బొమ్మల నీడల్ని మీ చేతి వ్రేళ్ళను ఉపయోగించి గోడపై పడేటట్లు చేయండి. ఆ నీడలలో కన్పించే ప్రాణుల పేర్లను చెప్పండి.

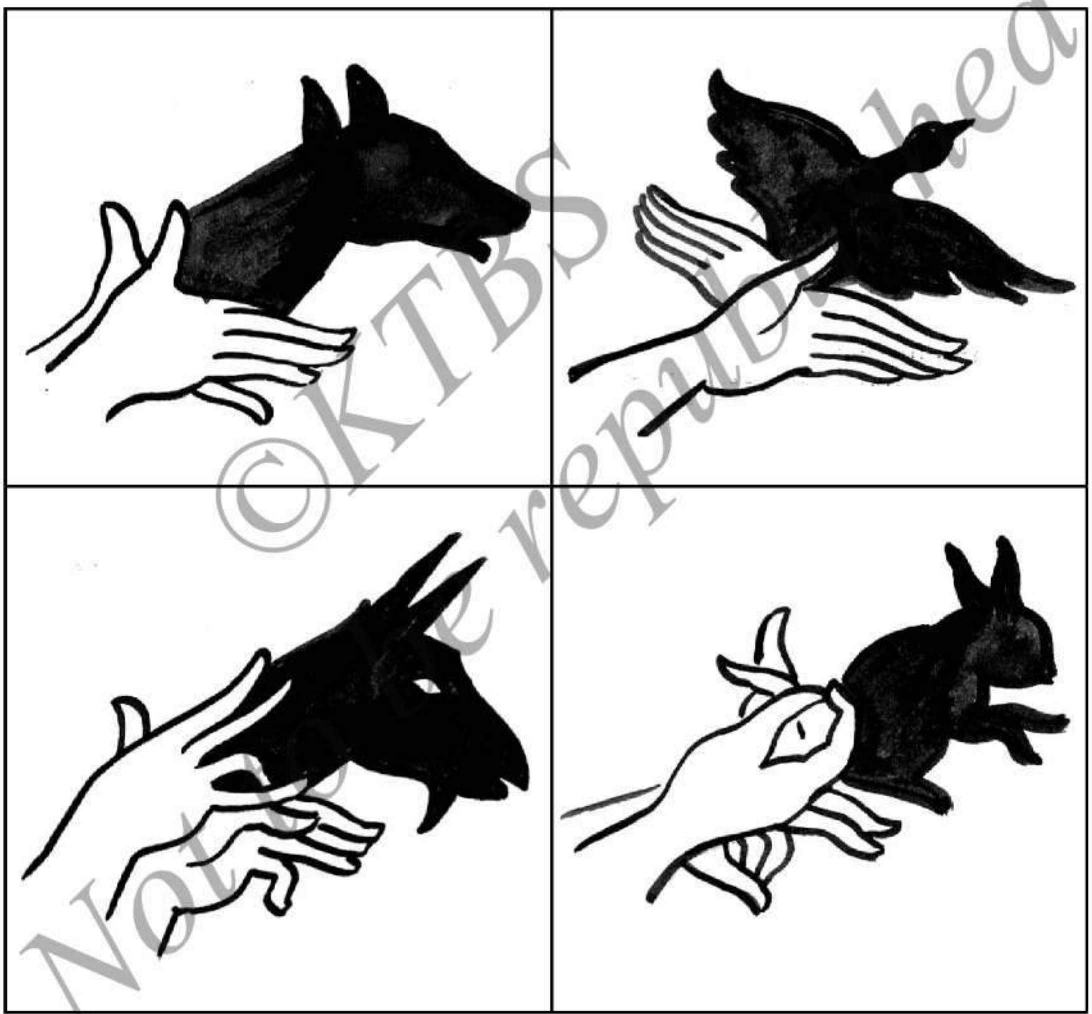

ఇటువంటి కొన్ని నీడల బొమ్మలను గోడపై పడేటట్లు చేసి, మీ స్నేహితులకు చూపించి, అవి ఏ బొమ్మల నీడలో గుర్తించమనండి.

©KTBS Not to be republished

చిత్రాలు సేకరించండి.

మీకు దొరుకు ఏవైనా నాలుగు ప్రాణుల చిత్రాలు సేకరించి, కింద ఇవ్వబడిన స్థలంలో వాటి పేర్లు రాయండి.

__________	__________
__________	__________

©KTBS Not to be republished

మీ ఇంట్లో గాని, మీ స్నేహితుల ఇండ్లలో గాని ప్రాణులను పెంచుతున్నచో ఎందుకు పెంచుతారో తెలుసుకోండి.

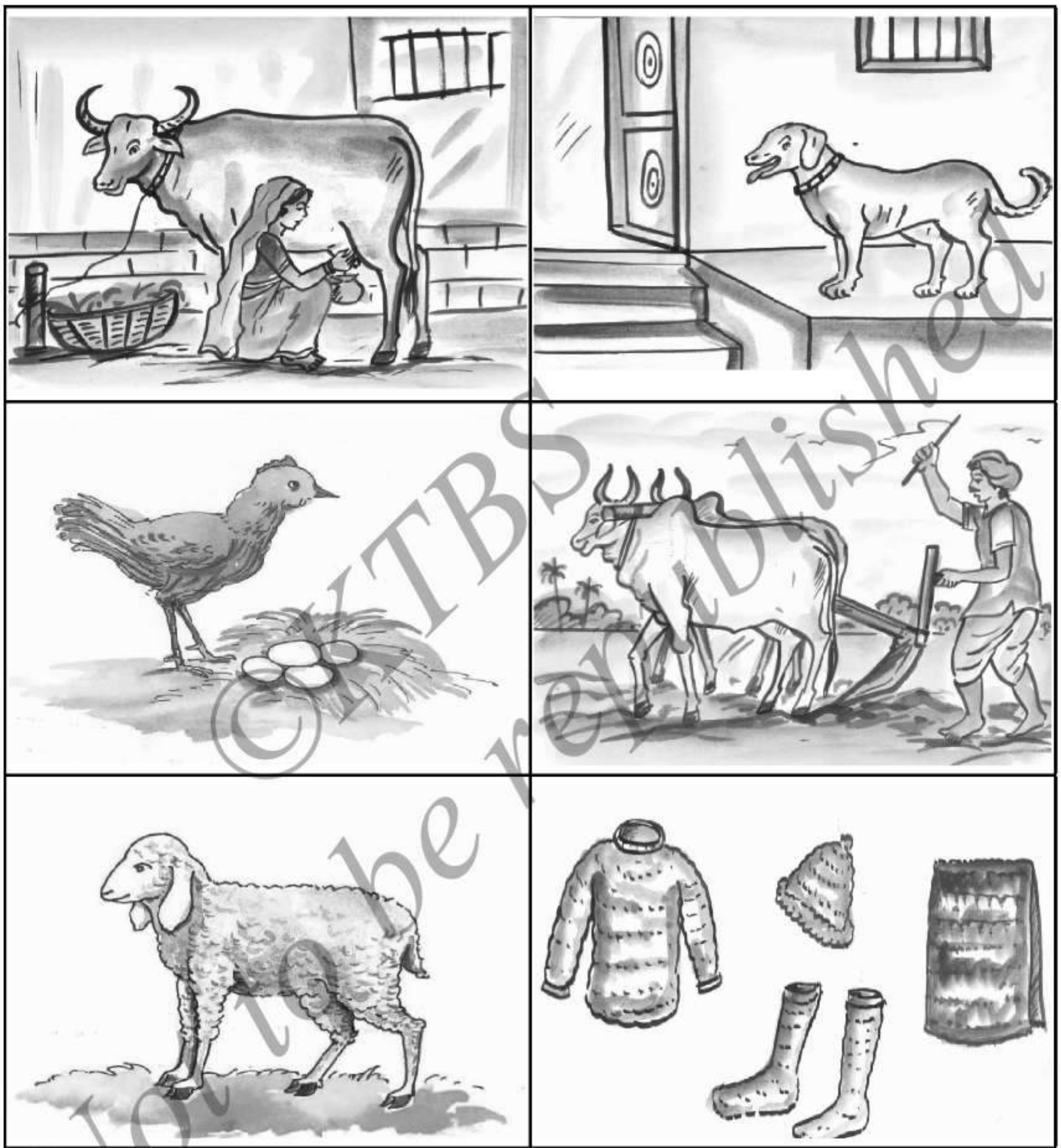

పై చిత్రాలను చూసి, కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- పశువులు, ఎనుములను ఎందుకు పెంచుతారు?
- మనం కుక్కను ఎందుకు పెంచుతాం?
- గొర్రెలను పెంచడం వలన కలిగే ఉపయోగాలేవి?
- కోళ్ళ పెంపకం వలన ఏమి లభిస్తుంది?

©KTBS Not to be republished

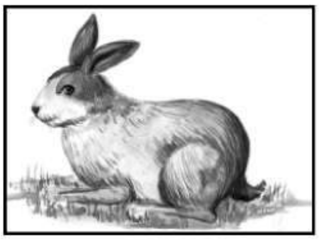

కమలకు కుందేలు అంటే చాలా ఇష్టం. ఆమె తల్లి ఆమెకు ఒక కుందేలును పెంచుకొమ్మని ఇచ్చింది. కమల దానికి ప్రతి నిత్యమూ గడ్డి తినిపించి ముద్దు చేస్తుంది.

సలీంకు ఒక పావురం పిల్ల దొరికింది. అతడు దానిని చాలా జాగ్రత్తగా పెంచుతున్నాడు. గింజలు, నీరు పెట్టి ముద్దు చేస్తాడు.

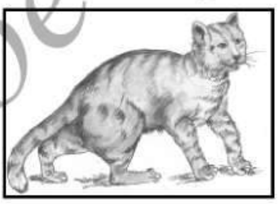

పింటు, లారా యొక్క ముద్దుల పిల్లి. దానికి ఆమె పూట పూటకు పాలు పోస్తుంది. లారా బడినుండి రాగానే పింటు ఆమె కాళ్ళ దగ్గర తిరుగుతుంటుంది.

- కమల, సలీం, లారా ఈ ప్రాణులను ఎందుకు పెంచుతారు ?
- వాటినుండి కలిగే ప్రయోజనమేమి ?

ప్రాణులను ఉపయోగంకొరకు మాత్రమే పెంచడమేకాక ప్రేమ, సంతోషానికి, ముద్దు చేయడానికి పెంచుతారు.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలు చూసి, మీకు సరి అనిపించు చిత్రాల చదరంలో (✓) గుర్తు వేయండి. తప్పు అనిపించు వాటికి (×) గుర్తు వేయండి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలు గమనించి, ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

	మీ ఇంట్లో పెంపుడు జంతువులను ఎలా శుభ్రపరుస్తారు ?
	మీ ఇంట్లో పెంపుడు జంతువులకు రోగాలు వస్తే ఏం చేస్తారు ?
	మీ ఇంట్లో పెంపుడు జంతువులకు ఎటువంటి ఆహారం ఇస్తారు ?

మనం ప్రాణులను ప్రేమగా చూసుకుంటాం ? ఎందుకు ?

❀ ❀ ❀ ❀

©KTBS Not to be republished

పాఠం - 3

పెరటి చెట్లు

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- స్థానిక మొక్కలు, చెట్లు గుర్తిస్తారు
- సస్యాల ముఖ్య భాగాల పేర్లు చెప్పుతారు.
- సస్యాల ఎత్తు, ఆకుల ఆకారం, పూలు, రంగులు మొదలగు వాటిని పోల్చుతారు.

వీటిని మీరు చుశారా? గుర్తించి వాటి పేర్లను రాయండి.

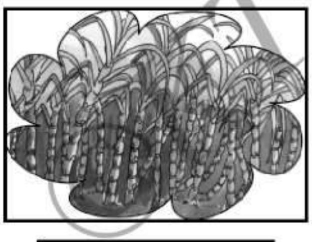

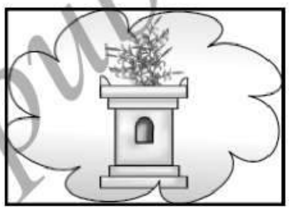

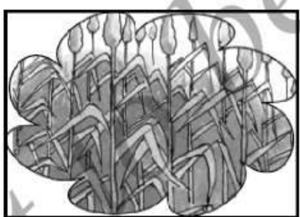

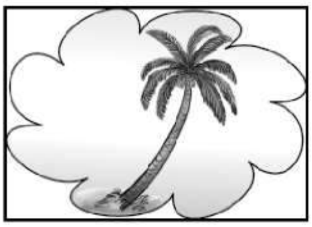

మీకు తెలిసిన ఇతర మొక్కలు, వృక్షాల పేర్లు చెప్పండి.

© TBS Not to be republished

కింద ఇవ్వబడిన సస్యభాగాలను గుర్తించి (ఉపాధ్యాయులు/ పెద్దల సహాయంతో) వాటి పేర్లు ఇవ్వబడిన స్థలంలో రాయండి.

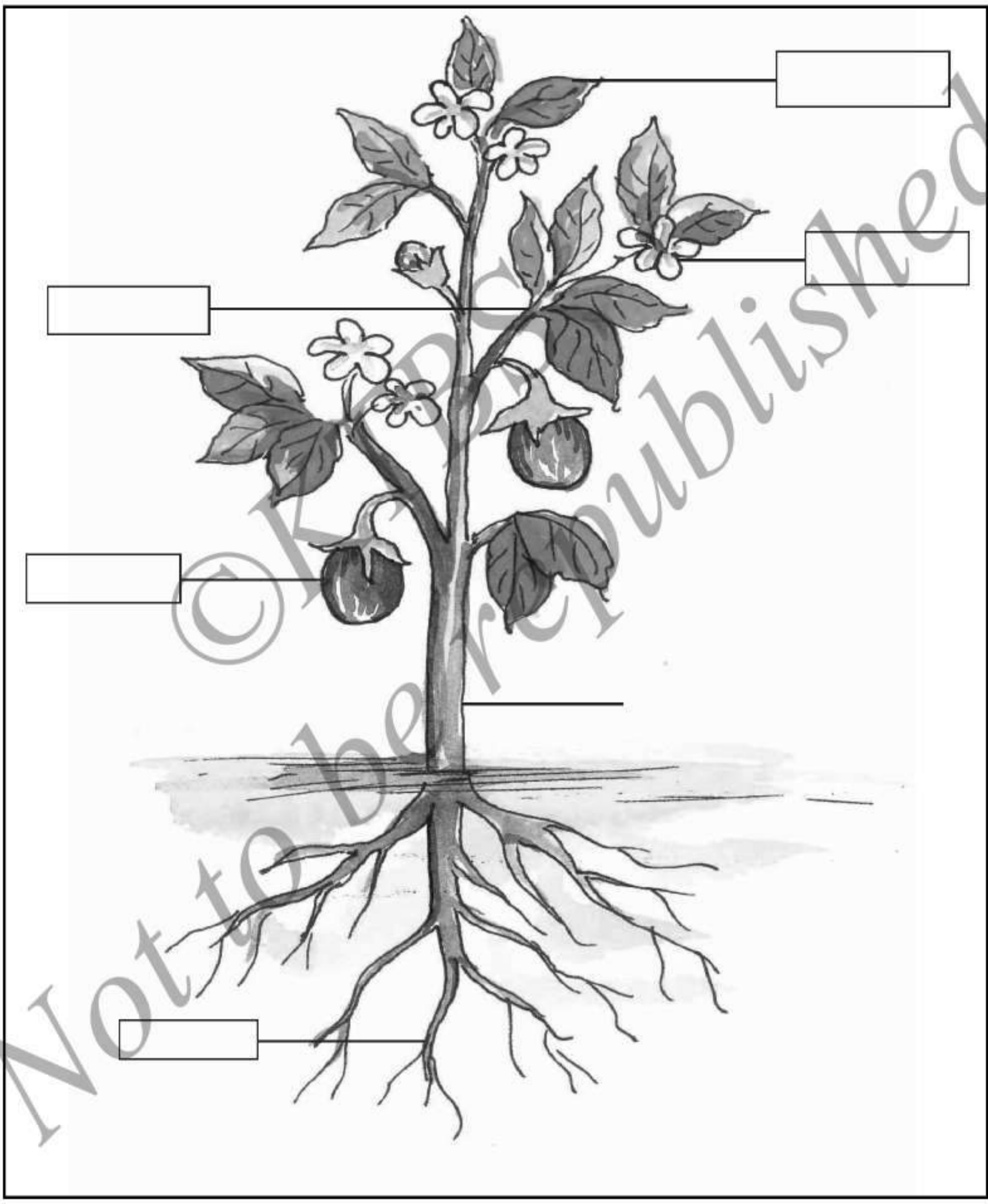

సస్యాల ముఖ్య భాగాలు - వేరు, కాండం, కొమ్మలు, ఆకులు, పూలు, పండ్లు.

©KTBS Not to be republished

మీరు గుర్తించిన ఇతర సస్య భాగాల పేర్లను కింద రాయండి.

కింద ఇవ్వబడిన చిత్రాలలోని సస్యాల పరిమాణం గమనించి, ఈ సస్యాల పరిమాణం ఒకటిగా ఉన్నాయా, చెప్పండి.

మనచుట్టూ రకరకాల సస్యాలు ఉన్నాయి. వాటి పరిమాణాలు కూడా వేర్వేరుగా ఉంటాయి.

- చిన్న పరిమాణం గల సస్యాలను మొక్కలు లేదా మూలికలు అని పిలుస్తారు.
- పెద్ద పరిమాణం గల సస్యాలను వృక్షాలు అని పిలుస్తారు.

©KTBS Not to be republished

కాకరకాయ, ద్రాక్ష, పొట్లకాయ సస్యాలను మీరు గమనించి చూడండి. వృక్షాలు లేదా మూలికలులాగా కనబడుతాయా? లేనిచో వాటిని ఏమని పిలుస్తారు.

మీ ఇంటి పెద్దలు కాకర తీగ, ద్రాక్షి తీగ, గుమ్మడి తీగ అని చెప్పడం మీరు విని ఉండవచ్చు. ఈ సస్యాలకు చిన్న పరిమాణంగల పొడవాటి కాండం ఉంటుంది కదా? తీగలు పెరగడానికి ఆధారం కావాలి. అందువల్ల నేలపైన, వృక్షాలు, పందిళ్ళు, ఇండ్లపైకి ఎగబ్రాకుతాయి.

కింది చిత్రాలలో గల సస్యాల కాండాల ఆకారాలు గమనించండి. అవి ఒకే విధంగా ఉన్నాయా?

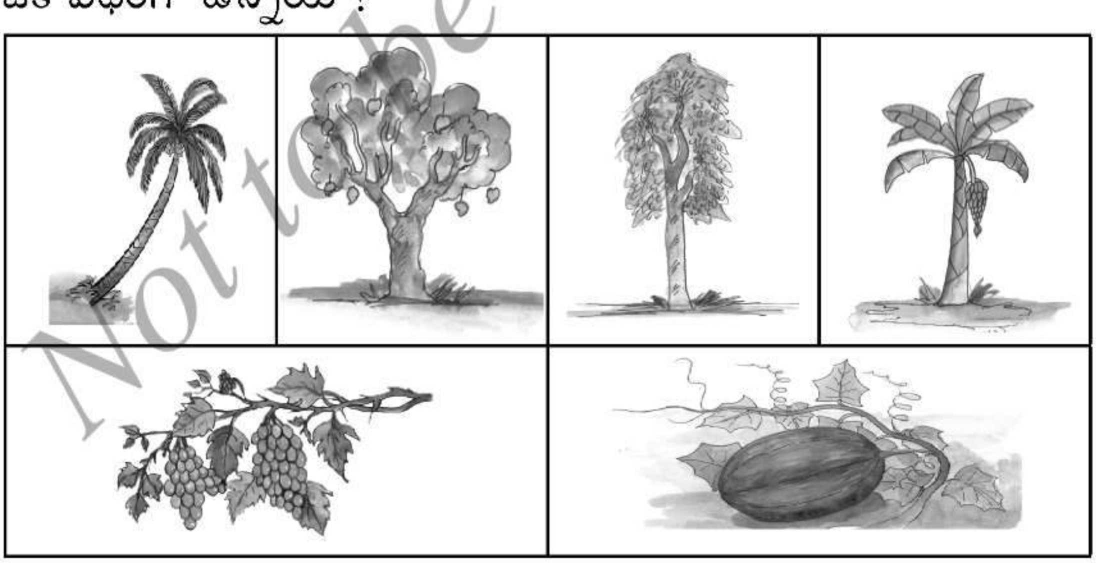

సస్యకాండాల ఆకారం, పరిమాణం, రంగులలో వ్యత్యాసం ఉంటుంది.

©KTBS Not to be republished

మీరు చూసిన వేర్వేరు సస్యాల పేర్లను మూలికలు, వృక్షాలు, తీగలు అని గుర్తించి ఆయా పట్టికలో రాయండి.

మూలికలు	వృక్షాలు	తీగలు

ఆకుల చిత్రాలను గమనించండి. ఈ ఆకులు ఒకే విధంగా ఉన్నాయా ?

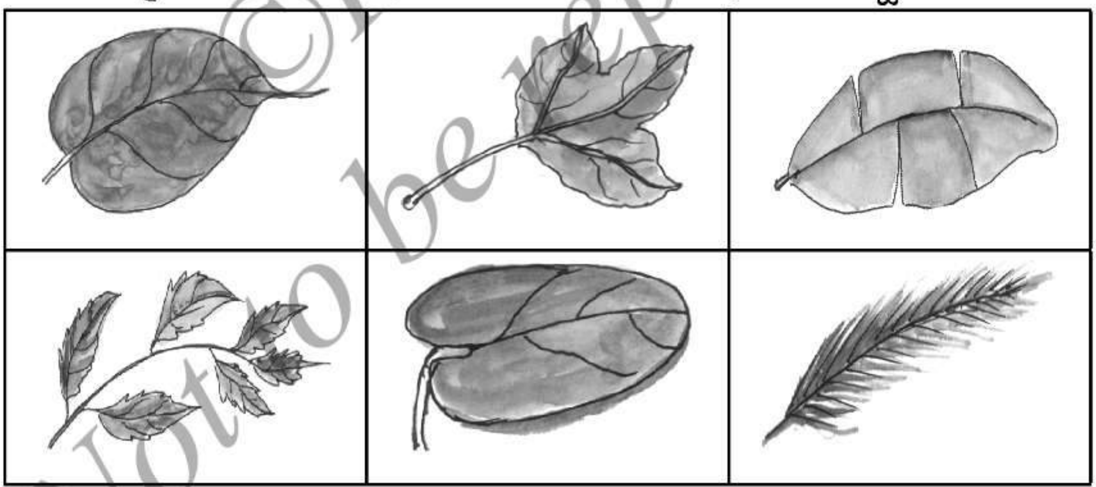

కొన్ని ఆకులు చిన్నవిగా ఉంటాయి. కొన్ని ఆకులు పెద్దగా ఉంటాయి. ఆకారాలు కూడా వేర్వేరుగా ఉంటాయి. సాధారణంగా ఆకులన్నింటి రంగు పచ్చగా ఉంటాయి.

©KTBS Not to be republished

కింది ఆకుల చిత్రాలకు రంగులు వేయండి.

©KTBS
Not to be republished

ఎండు టాకులను సేకరించి, కింద ఇవ్వబడిన చదరంలో అంటించి, వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇదొక పూతోట. ఇక్కడ వికసించిన పూలను గమనించండి.

©KTBS
be republished

కింది పూలు మీ ఊరిలో ఉన్నచో (✓) గుర్తు వేయండి.

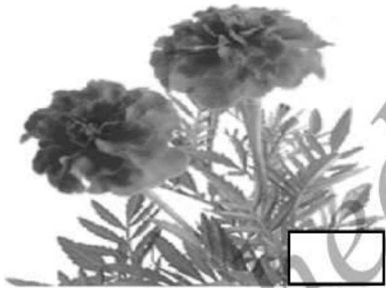

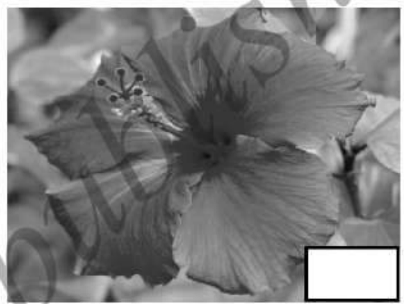

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీరు ఏ పూలను చూశారు? వాటి పేర్లు చెప్పండి.
- మీ ఇంటి పూదోటలో ఏ పూల మొక్కలున్నాయి? ఈ పూలు ఒకే విధంగా ఉన్నాయా?
- మీ పూదోటలో ఏఏ పూల రంగులు కలవు?

పూలు ఎరుపు, నీలం, తెలుపు, పసుపు ఇలా అనేక రంగులలో ఉంటాయి

కింది చిత్రాలలోని పూల రంగులు గమనించి, అదే విధమైన రంగుల గల మరొక పూవు పేరు రాయండి.

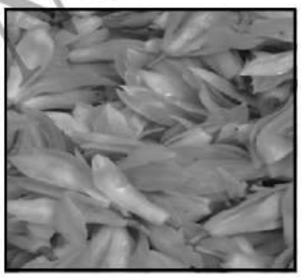

Not to be republished ©KTBS

పాడుతూ ఆనందించండి

మొక్కా, మాను, తీగలు
చెట్లలోని రకరకాలు
కాండం, ఆకులు, పూలు
సస్యాల వివిధ భాగాలు.

మామిడి, వేప, కొబ్బరి, అరటి,
చెట్లను అల్లుకొన్నవి తీగలు
వానకు తడిసి కొమ్మలు కదులుతూ
మాను నిలువుగా నిలిచింది.

సన్నా, లావు, పొట్టి, పొడుగు
కాండములతోనిండియున్నది
పెద్ద, చిన్న ఆకులు
వాటినిండా నిండినవి.

మల్లె, జాజి, సంపంగి
ఘుమ ఘుమలు, గుబాళించినవి
రంగు రంగుల ఈ సుమాలు
దోచినవి మన మనస్సులు.

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 4

మేమున్నది మీ కొరకే

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- నిత్యావసరాలకై మనం సస్యాలపై ఆధారపడటం గుర్తించగలరు.

కింది చిత్రం గమనించండి

నా కాయ చాలా రుచి

నా ఎళనీరు (కొబ్బరి బోండాంనీరు) చాలా తీపి

నా ఎండుటాకులు కట్టెలు

నా లేతపుల్లలు పొరక(చీపురు)లు

నాలోని నార చాపలకు

మిగిలినది పగ్గాలకు

నేనెవరు? ____________

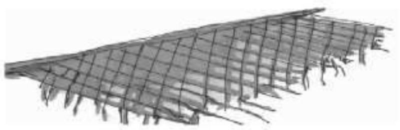

కొబ్బరి ఏమేమి ఇస్తుంది? రాయండి.

____________ ____________

____________ ____________

____________ ____________

____________ ____________

Not to be republished

రుచి రుచి పండు
కాయతో పల్లెం
భోజనానికి ఆకులు
పండుగకు విందు
నేనెవరు? ________

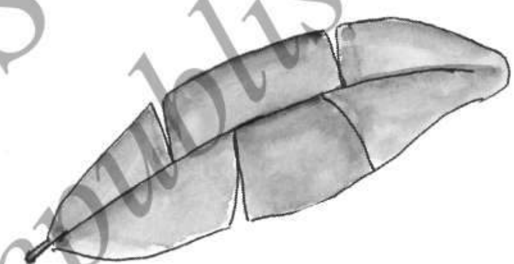

© KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- చిత్రంలో గల మొక్క ఏది?
- ఈ మొక్కనుండి ఏమేమి ప్రయోజనం పొందుతాం? కింద రాయండి.

____

____

- పండ్ల మొక్కల పేర్లు చెప్పండి.
- ఏ ఏ సస్యాల ఆకులను ఇస్తరాకులుగా ఉపయోగిస్తారు? ఇతరులను అడిగి తెలుసుకోండి.

సస్యాలనుండి మనకు ఆకులు, పండ్లు, వంట చెరుకు, నార మొదలగు చాలా రకాల పదార్థాలు లభిస్తాయి.

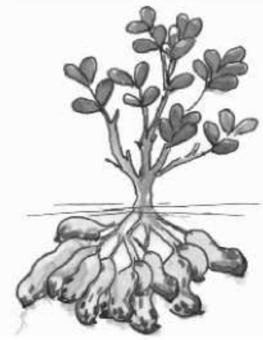

పై చిత్రాలలో గల పండ్లు, కూరగాయల పేర్లు చెప్పండి.

©KTBS Not to be republished

మీరు తినిన 5 ధాన్యాలు, 5 కూరగాయలు మరియు 5 పండ్ల పేర్లు కింద రాయండి.

ధాన్యములు	పండ్లు	కాయగూరలు
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________

సస్యాలనుండి బియ్యం, పప్పుదినుసులు, జొన్నలు, రాగులు లాంటి ధాన్యములు ఆకుకూరలు, బీన్స్, క్యారెట్ లాంటి కూరగాయలు ద్రాక్ష, కమల లాంటి పండ్లు లభిస్తాయి.

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

రక రకాల కాయ గూరలను
అమ్ముకుంటూ వచ్చింది కావేరి
రంగు రంగుల కాయలూ, పండ్ల
దృశ్యం కలిగించింది కంటికి ఇంపు
వాటి రుచి తలచి నోట నీరుఊరి
తినడానికి కొనింది కస్తూరి

ఇదిగదిగో సుందరమైన పూతోట
జాజి, మల్లె పూదోట
ఘుమ ఘుమ గుబాళింపుల తోట
తుమ్మెదల పరుగులతోనిండిన తోట

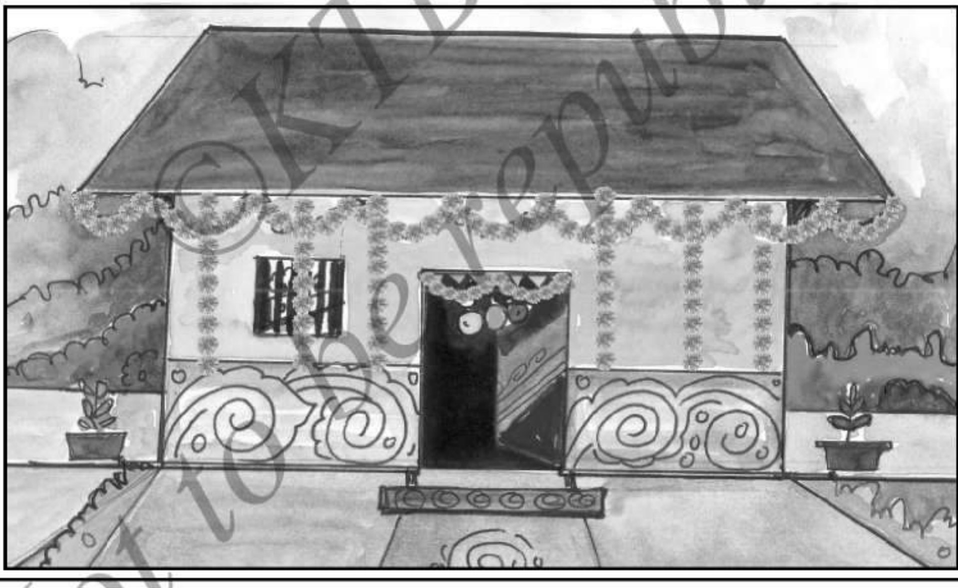

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీ ఇంట్లో ఏ ఏ పూలను ఉపయోగిస్తారు? ఎందుకు?
- మీ ఇంటి తోటలో పూసిన పూల పేర్లు చెప్పండి.

సస్యాలనుండి వివిధరకాల పూలు లభిస్తాయి. పూలను అలంకరణ కోసం ఉపయోగిస్తారు.

కింది చిత్రాలు గమనించండి. దగ్గు, జ్వరం వచ్చినప్పుడు మీరు ఎప్పుడైన సస్యాల భాగాలను సేవించారా?

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

దగ్గొచ్చింది దగ్గొచ్చింది
ఊపిరాడనివ్వని దగ్గొచ్చింది
తులసి కషాయం తాగండి
తక్షణం ఆగిపోతుందండి మీ దగ్గు.

మీ ఇంట్లో ఏ ఏ మొక్కలను ఔషధాని (మందు) కై ఉపయోగిస్తారు? పెద్దలను అడిగి తెలుసుకోండి. అటువంటి 5 మొక్కల పేర్లను రాయండి.

_______________ _______________

_______________ _______________

____

అనేక మొక్కలను ఔషధం (మందు)గా ఉపయోగిస్తారు. ఉదాహరణానికి తులసి, నిమ్మ, తుమ్మ మొదలగునవి.

ఏ ఏ మొక్కలను ఏ జబ్బులకు ఔషధం (మందు)గా ఉపయోగిస్తారో పెద్దలను అడిగి తెలుసుకోండి. మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

గీతలు గీసి జతపర్చండి.

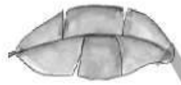	

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలు గమనించండి. ప్రాణులకు సస్యాలు ఎందుకు కావాలి? సమాధానాలు ఇవ్వండి.

© TTBS Not to be republished

ప్రాణులకు కూడా సస్యాలు కావాలి

వృత్తం మధ్య భాగంలో సస్యం ఉండి, దాని చుట్టూ కొన్ని వస్తువులు ఇవ్వబడ్డాయి. సస్యాలనుండి లభించే వస్తువులకు మాత్రం గీతలు గీయండి.

మనకు సస్యాలనుండి ధాన్యాలు, కూరగాయలు, పండ్లు, పూలు, నార, ఔషదాలు, ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి కలప, ఎరువులు మొదలగు చాలా పదార్థాలు లభిస్తాయి. ప్రాణులకు కూడా ఆహారం, గూడు కట్టుకోవడానికి స్థలం మొదలగునవి లభిస్తాయి.

పాఠం - 5

అమూల్యమైన నీరు

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- స్థానిక నీటి మూలాలను గుర్తిస్తారు.
- త్రాగడానికి శుభ్రమైన నీటి అవసరాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
- నీటి నిలువ మరియు ఉపయోగాలను తెలుసుకుంటారు.
- సస్యాలు మరియు ప్రాణులకు నీటి అవసరం గలదని గుర్తిస్తారు.

నీటి ఉపయోగాలను గురించి ఇప్పటికే తెలుసుకొని ఉన్నారు.

మీ ఇంట్లో నీటిని ఏ ఏ పనులకు ఉపయోగిస్తారు? పట్టీ చేయండి.

________________ ________________

________________ ________________

________________ ________________

________________ ________________

కింది చిత్రం చూడండి. రాజు తన ఇంటికి త్రాగు నీటిని బావినుండి తెస్తున్నాడు.

మీ ఇంటికి కావలసిన నీటిని ఎక్కడినుండి తెస్తారు?గమనించండి.

©KTBS Not to be republished

మీ ఇంటి పనులకు కావలసిన నీటిని ఎక్కడినుండి తెస్తారు?

	______________________
	______________________
	______________________
	______________________
	______________________

నీటిని సామాన్యంగా బావులు, కొళాయిలు, చెరువులనుండి సేకరిస్తాం.

© KTBS Not to be republished

కింది చదరాలలో నీటి మూలాలు ఇవ్వబడినవి. ఆ మూలాలను మీరు చూసి ఉంటే, **చూశాను** అన్న పదం కింది చదరంలో(✓) గుర్తు వేయండి. మీ ఇంట్లో నీటికొరకు ఆ మూలాలను ఉపయోగించినచో **ఉపయోగిస్తాను** అనే చదరంలో (✓) గుర్తు వేయండి. తరువాత ఆ నీటిని మీ ఇంటిలో ఏ **పనులకు** ఉపయోగిస్తారు రాయండి.

నీటి మూలాలు	చూశాను	ఉపయోగిస్తాను	పని

©KTBS Not to be republished

నీటి మూలాలు	చూశాను	ఉపయోగిస్తాను	పని
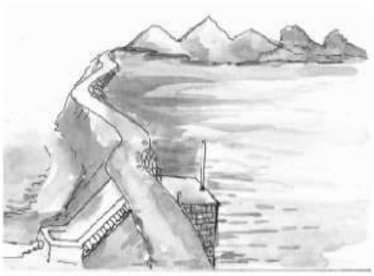			

మీ ఊరిలో గల 4 నీటి మూలాలను పేర్కొనండి.

____

____

____

____

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను గమనించండి. వనజా నీటిని వివిధ రకాల పనులకు ఉపయోగిస్తున్నది. వనజా చేస్తున్న పనులలో వరుస క్రమం ఉంది. ఈ పనులను వరుసగా గుర్తించి, సంఖ్యలను రాయండి.

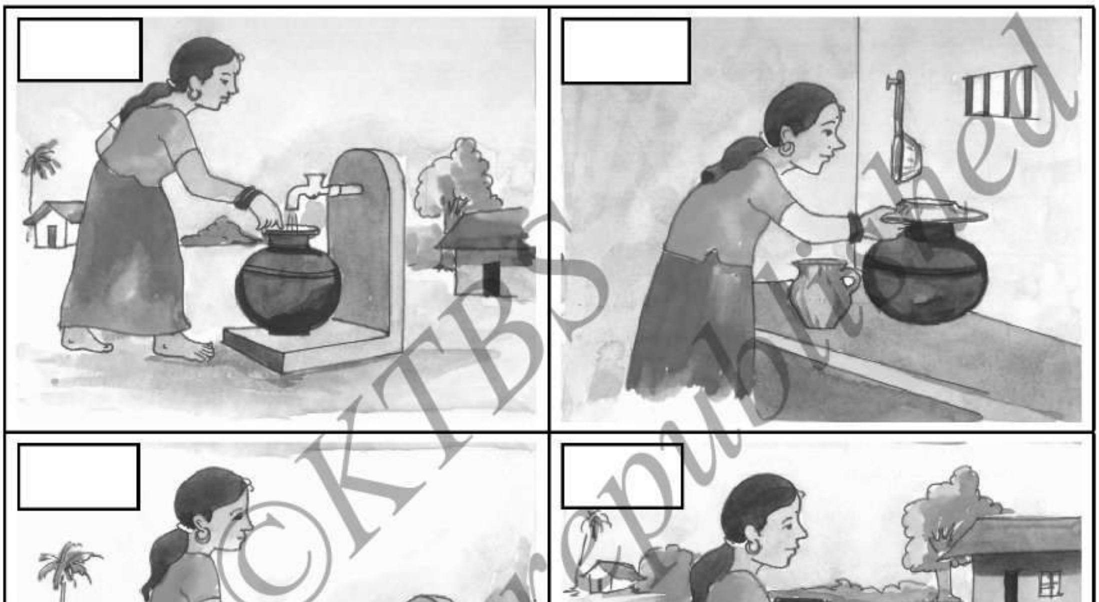

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను గమనించండి. మీరు ఏ నీటిని త్రాగడానికి ఉపయోగిస్తారు? ఎందుకు? చెప్పండి.

మీ ఇంట్లో, మీ స్నేహితుల ఇళ్ళల్లో త్రాగడానికి ఉపయోగించేనీటి మూలాలను ఇప్పటికే గ్రహించారు. అదేవిధంగా బడిలో ఉపయోగించే నీటి మూలాన్ని గుర్తించారు. ఇంట్లోగాని, బడిలో గాని ఈ నీటి మూలాన్నే ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు? అడిగి తెలుసుకోండి.

కింది చిత్రాలు చూసి కథ చెప్పండి.

© KTBS Not to be republished

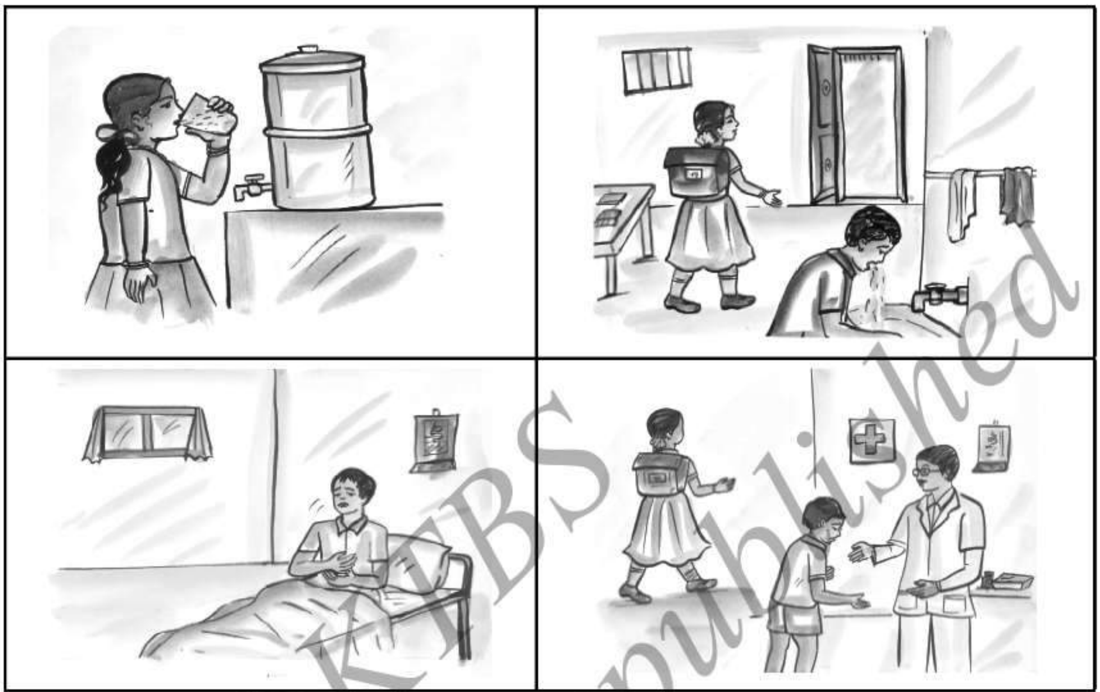

ఈ కథ నుండి మీరు ఏమేమి తెలుసుకున్నారు?
కింది చిత్రాలను గమనించండి. ఇక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో చెప్పండి.

© KTBS Not to be republished

- త్రాగునీరు శుభ్రంగా ఉండాలి.
- నీటిని నిల్వ చేయుపాత్రలను, నీటిని త్రాగు లోటాలను శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి.
- పాత్రలోని నీటిలో చేతిని అద్దకుండా, పిడిగల పాత్రలతో నీటిని ముంచుకొనవలెను.
- నీటిని నిల్వ చేయు పాత్రలను మూసి ఉంచవలెను.
- నీటిని బాగా మరిగించి, చల్లార్చి త్రాగడం మంచిది.

ఈ అలవాట్లను పెంచుకోండి, ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోండి.

కింది చిత్రాలను గమనించండి.

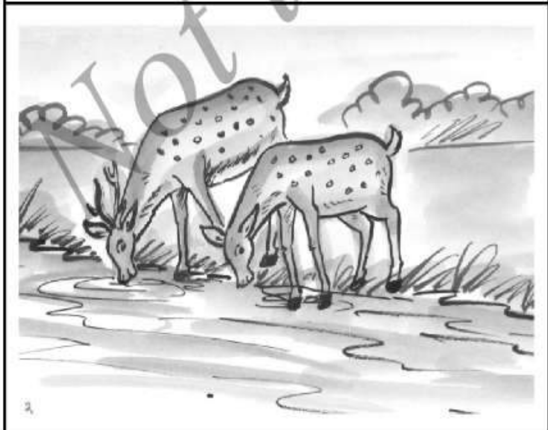

©KTBS Not to be republished

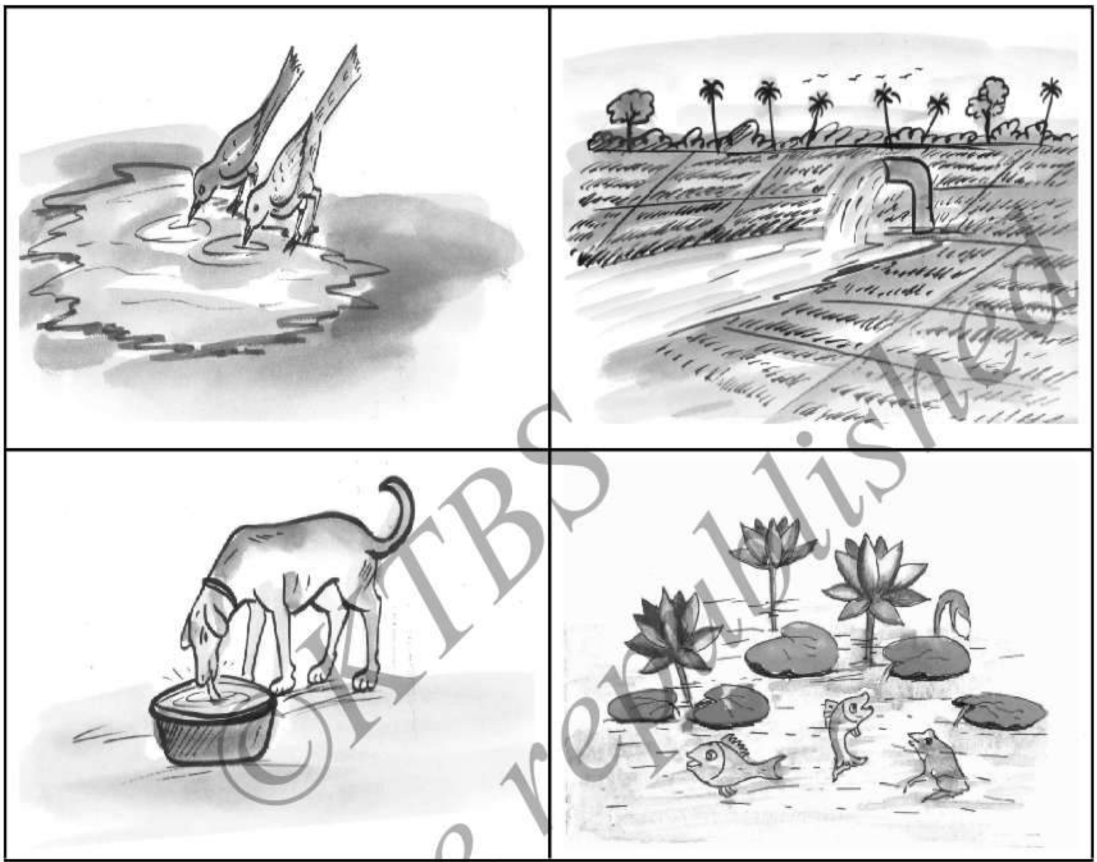

- మీ ఇంట్లో జంతువులు పెంచినచో, వాటికి త్రాగడానికి ఏ నీటిని ఇస్తారు?
- మీ ఇంటి సస్యాలకు నీళ్ళు పోస్తున్నారా? నీరు పోయకపోతే సస్యాలు ఏమవుతాయి?
- సస్యాలకు, ప్రాణులకు కూడా నీళ్ళు కావాలి కదా? కొన్ని సస్యాలు ప్రాణులు నీళ్ళలోనే జీవిస్తాయి.

మానవులు, జంతువులు, సస్యాలన్నింటికి నీరు కావాలి. నీరు లేకుండా జీవించడం సాధ్యంకాదు. నీటిని వృధా చేయకుండా కాపాడుకోవాలి. నీటిని శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి.

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 6

వివిధ రకాల ఆహారం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు.

- మొక్కలు మరియు ప్రాణుల నుండి లభించే ఆహార పదార్థాలను గుర్తిస్తారు
- కుటుంబంలోని వివిధ రకాల ఆహారపు అలవాట్లను గుర్తిస్తారు.
- పచ్చిగా, ఉడికించి తినే ఆహార పదార్థాలను పేర్కొంటారు.
- వంటకు ఉపయోగించెడి రకరకాల పాత్రలను పేర్కొంటారు.
- ప్రాణుల ఆహారాన్ని గుర్తిస్తారు.

మనకు ఆహారం అత్యవసరమని మీకు తెలుసు. ప్రతి దినం మనం ఆహారాన్ని సేవిస్తాం. ఆహారాన్ని సేవించకపోతే ఏమవుతుంది? చెప్పండి.

కింది చిత్రంలో ఇవ్వబడిన ఆహార పదార్థాలను గమనించండి. అవి ఎక్కడ దొరుకుతాయో చెప్పండి.

బియ్యం	గోధుమలు	మొక్కజొన్న
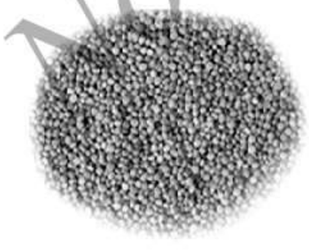 జొన్నలు	పప్పులు	పెసలు

©KTBS Not to be republished

రాగులు	సజ్జలు	బీట్‌రూట్
అరటిపండ్లు	శనగలు	క్యాబేజ్ (కోసు)
కీరదోసకాయలు	వంకాయలు	బంగాళ దుంపలు
పొట్లకాయ	బెండకాయలు	గుమ్మడికాయ
కాకరకాయలు	ముల్లంగి	బచ్చలికూర

©KTBS Not to be republished

టొమాటొ

మామిడి పండ్లు

ఆపిల్ పండు

కింద చిత్రాలలో చూపించిన ఆహార పదార్థాలు ఎక్కడి నుండి లభిస్తాయి?

గ్రుడ్లు

మాంసం

చేప

పాలు

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రంలో కొన్ని ఆహార పదార్థాలను చూపించడమైంది. వాటిలో సస్యాలనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలకు పచ్చటి చుక్క, ప్రాణులనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలకు ఎర్రటి చుక్క వేయండి.

బియ్యం	చేప	వంకాయలు
బటాణి	పాలు	నల్లమిరియాలు
బెండకాయలు	మాంసం	మిరపకాయలు
పెరుగు	కీర దోసకాయలు	ఆకుకూరలు
టీ	మొక్కజొన్నలు	రాగులు

©KTBS Not to be republished

మీ ఇంట్లో ఉపయోగించే ఆహారపదార్థాలను కింది గుంపులలో వేరుచేసి రాయండి.

సస్యములనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలు	జంతువులనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలు
______________________	______________________
______________________	______________________
______________________	______________________
______________________	______________________
______________________	______________________

ఆహార పదార్థాలను సామాన్యంగా ఉడికించి, ఒక్కొక్కప్పుడు పచ్చిగా తింటారని మీకు తెలుసు.

కింది చిత్రాలను గమనించండి.

	మంచి ఆరోగ్యానికై దీనిని పచ్చిగానే తింటారు
	దీనిని పచ్చిగా తింటేనే రుచి ఎక్కువ!

©KTBS Not to be republished

	ఇది కొంచెం ఖారంగా ఉటుంది, అయిననూ దీనిని పచ్చిగానే తింటారు.
	దీనిని ప్రతిరోజూ తింటే రోగాలు పారిపోతాయి ! తెలుసా?
	భోజనంలో ఇది వుంటే మీకు చాలా ఇష్టం కదా?
	దీనిని అందరూ ఇష్టపడుతారు. ఇది చాలా రుచిగా ఉంటుంది.

మీరు పచ్చివిగానే తినే ఆహార పదార్థాల పేర్లు చెప్పండి.

©KTBS Not to be republished

మీరు పచ్చిగా, ఉడకబెట్టి తిను 5 ఆహార పదార్థాలను చెప్పండి.

పచ్చిగానే తినే ఆహార పదార్థాలు	ఉడికించి తినే ఆహార పదార్థాలు
1. ____________	____________
2. ____________	____________
3. ____________	____________
4. ____________	____________
5. ____________	____________

మీరు చెప్పిన ఆహార పదార్థాలలో మీకు ఎక్కువగా ఇష్టమైనవి ఏవి? ఎందుకు?

క్యారెట్, ముల్లంగి కీరదోసకాయ లాంటి కూరగాయలను, పండ్లను పచ్చివిగానే తినడం ఆరోగ్యానికి మంచిది. అయితే వాటిని తినడానికి ముందు నీటితో బాగా కడగాలి.

©KTBS Not to be republished

వివిధ రకాల ఆహారపదార్థాల చిన్నచిత్రాలను సేకరించి, విభజించి, ఇవ్వబడిన ఖాళీ స్థళంలో అంటించండి.

సస్యాలనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలు	ప్రాణులనుండి లభించు ఆహార పదార్థాలు

©KTBS Not to be republished

కమల మరియు రాజు బడికి వచ్చే ముందే ఉపాహారం తింటారు. పాఠశాలలో స్నేహితుడు/స్నేహితురాళ్ళతో పాటు మధ్యాహ్నం భోంచేసి. సాయంత్రం బడినుండి ఇంటికి వెళ్ళి పండును తింటారు. పిమ్మట చదవడం రాయడం చేస్తారు. రాత్రి ఇంటిలోని వారందరూ కలిసి కూర్చొని భోంచేస్తారు.

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీ ఇంటి ఆహారపు అలవాట్లను రెండు వాక్యాల్లో చెప్పండి?

1. ______________________________

2. ______________________________

©KTBS Not to be republished

- మీ ఇంట్లో తయారు చేసే మూడు అల్పాహారాల పేర్లు రాయండి?

    1. ______________________
    2. ______________________
    3. ______________________

- మీరు మధ్యాహ్న భోజనం ఎక్కడ చేస్తారు? ఎవరితో కలసి చేస్తారు? ఏమేమి తింటారు?

____

____

____

- మీరు రాత్రి భోజనం ఎక్కడ చేస్తారు ? ఎవరితో కలసి చేస్తారు ? రాత్రి భోజనంలో ఏమున్నచో మీకిష్టం?

____

____

____

- మీరు మరియు మీ కుటుంబ సభ్యుల భోజన అలవాట్లు ఒక్కటేనా? లేక వేరు వేరా? వేరే అయితే అది ఎలా? రాయండి.

____

____

____

©KTBS Not to be republished

మీ ఇంట్లో వంటను దేనిలో చేస్తారు?

ఈ చిత్రంలో వంటకు ఉపయోగించే అనేక రకాల పాత్రలను చూపించబడినవి. మీ ఇంట్లో ఉపయోగించు పాత్రలకు (✓) గుర్తు వేయండి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలోని ప్రాణులను, వాటి ఆహారాన్ని గమనించి మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

©KTBS
Not to be republished

కొన్ని ప్రాణులు కేవలం మొక్కలనుండి లభించే ఆహార పదార్థాలను మాత్రమే తింటాయి. ఉదా: జింక, కుందేలు, గొర్రె, చిలుక మొదలగునవి. మరికొన్ని ప్రాణులు ఇతర ప్రాణులను ఆహారంగా తీసుకొంటాయి. ఉదా: పులి, సింహం, డేగ మొదలగునవి.

సలీం తన ఇంట్లో పిల్లిని సాకాడు. అతడు రాత్రులలో భోజనం తినేటప్పుడు అతని పిల్లి మ్యావ్ అంటూ తోక ఊపుకుంటూ దగ్గరకు వస్తుంది. సలీం పిల్లికి పాలు ఇస్తాడు. దానికి ఆకలైందని అతనికి తెలుసు.

మీ చుట్టు ప్రక్కల చాలా ప్రాణులుంటాయి కదా? అవి తిను ఆహార పదార్థాలను పట్టీ చేయండి.

ప్రాణుల పేర్లు	ఆహార పదార్థాలు

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రాణుల బొమ్మలను మరియు అవి తిను ఆహారపదార్థాలు ఇవ్వబడినవి. వాటిని జతపరచండి.

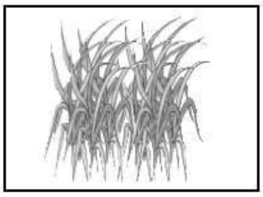

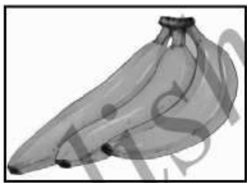

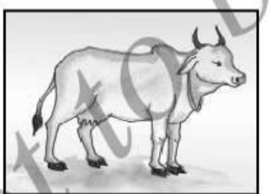
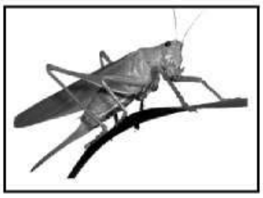

©KTBS Not to be republished

పక్షులకు గింజలు వేయడం అలవాటు చేసుకోండి.

పాఠం -7

ఇల్లు కావాలి ఇల్లు

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు,

- ఇంటి అవసరాన్ని గుర్తిస్తారు. కలసి జీవించవలసిన అవసరాలను తెలుసుకుంటారు.
- ఇంటిలోని వివిధ భాగాలను తెలుసుకుంటారు.
- ఇంట్లో ఏర్పడు అనేకరకాల వ్యర్థపదార్థాలను గుర్తించగలరు. వీటిని సరిగ్గా విసర్జించు మార్గాలను తెలుసుకుంటారు.
- వెనుక, ముందు, కుడి, ఎడమ మొదలగు పదాలను ఉపయోగించి, ఇంటి చుట్టు ప్రక్కల సన్నివేశాలను గుర్తిస్తారు.

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీరు ఎక్కడ నివసిస్తున్నారు?
- మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- మీ ఇంట్లో జంతువులను పెంచారా?
- అవి ఎక్కడ నివసిస్తాయి?

మనం నివసించడానికి ఇల్లు కావాలి. ప్రాణులు నివసించడానికి కూడా నివాస స్థళం కావాలి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలో గల ప్రాణులు మరియు అవి నివసించు స్థళాలను జతపరచండి.

ప్రాణులు	నివాస స్థలాలు
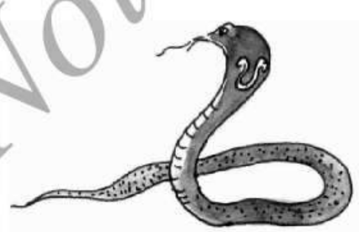	

చలి, గాలి, వాన, ఎండ మొదలైన వాటినుండి రక్షించుకోవడానికి మనకందరికి ఇల్లు కావాలి.

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- పై చిత్రంలో కనిపించే ఇంట్లో ఎవరెవరు నివసిస్తున్నారు?
- వారు ఏమేమి పనులు చేస్తున్నారు?
- మీ ఇంట్లో నువ్వు ఏమేం పనులు చేస్తావు?
- మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు, ఏ ఏ పనులు చేస్తారు ?

సామాన్యంగా ఇంట్లో కుటుంబ సభ్యులందరూ కలసి నివసిస్తారు. కుటుంబంలోని ప్రతి ఒక్కరూ ఇంటి పనులను పంచుకొని చేస్తారు. కుటుంబ సభ్యులు ఒకరికొకరు సహాయం చేస్తారు. కలసి బతకడంవలన సంతోషం కలుగుతుంది.

©KTBS Not to be republished

కింద ఇంటి చిత్రం ఇవ్వబడినది. మీకు తెలిసిన ఇంటి భాగాల పేర్లను ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

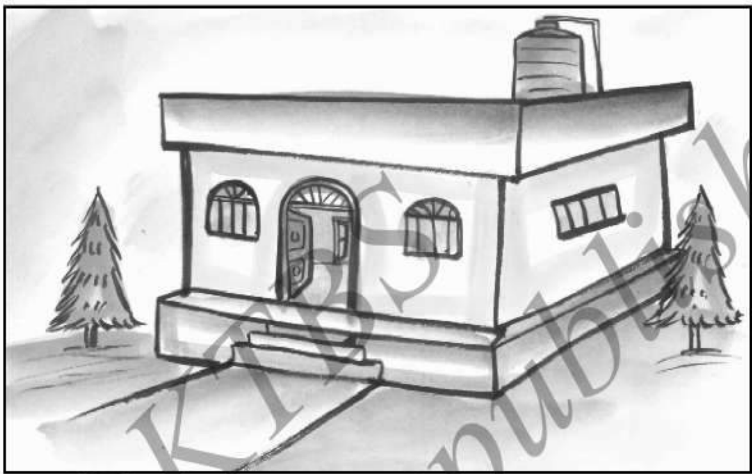

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీ ఇంటికి ఎన్ని తలుపులు ఉన్నాయి ?
- మీ ఇంట్లో ఎన్ని కిటికీలు ఉన్నాయి ?
- మీ ఇంట్లో గల వివిధ భాగాలను తెల్పండి?

©KTBS Not to be republished

చిత్ర కథ

అరుణ్ ఉదయాన్నే నిద్రలేచి, చేతులు, కాళ్ళు, ముఖం కడుగుకోవడానికి గదికి వెళ్ళాడు. తరువాత అతని అమ్మ అతన్ని పిలిచింది. తల్లి అతనికి త్రాగడానికి పాలు ఇచ్చింది. అక్కడ అతని తండ్రి తల్లికి సహాయం చేస్తుండెను. అరుణ్ తమ లో టి.వి. చూస్తుండెను.

లో అతని అక్క చదువుతుండెను. అవ్వ గదిలో నిద్రిస్తుండెను.

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు ఇవ్వబడిన చదరాలలో సమాధానం రాయండి.

- మీరు మీ ఇంట్లో ఏ భాగంలో చదువుకొంటారు?
- మీరు మీ ఇంట్లో ఎక్కడ పడుకొంటారు ?
- మీరు మీ ఇంట్లో ఏగదిలో భోంచేస్తారు ?
- మీరు మీ ఇంట్లో వారితో కలసి ఎక్కడ కబుర్లు చెప్పుకొంటారు ?
- మీరు కాళ్ళు చేతులు, ముఖం కడుక్కోనే స్థలం ఏది?

కొన్ని ఇళ్ళల్లో గదులు ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. మరికొన్ని ఇళ్ళల్లో ఒక పెద్ద పడసాల మాత్రమే ఉంటుంది. అందలి వివిధ భాగాలను వివిధ పనులకు ఉపయోగిస్తారు.

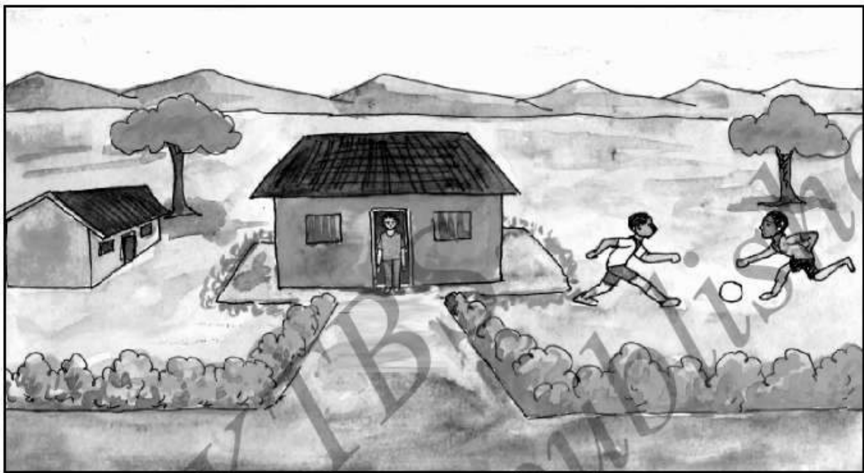

©KTBS Not to be republished

ఈ ఇల్లు పీటర్‌ది. అదిగో! వాకిట్లో పీటర్ నిల్చుకుని ఉన్నాడు.

పీటర్ ఇంటిముందు, వెనుక, కుడి, ఎడమ వైపుల ఏమున్నదో గుర్తించి కింది ఖాళీలలో రాయండి.

- ఇంటి ముందు ....ఉంది
- ఇంటి వెనుకవైపు ....ఉంది
- ఇంటి ఎడమవైపు ....ఉంది
- ఇంటి కుడివైపు ....ఉంది

మీ ఇంటి చుట్టు పరిశీలించండి. కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీ ఇంటి ముందు ....ఉంది
- మీ ఇంటి వెనుక ....ఉంది
- మీ ఇంటి ఎడమ ప్రక్క ....ఉంది
- మీ ఇంటి కుడి ప్రక్క ....ఉంది

ఇండ్లలో కనబడు చెత్తను గుర్తించండి.

	కాయగూరల తోళ్ళు, , పండ్ల తొక్కలు, ఆకులు, ఆకుకూరల చెత్తను ఒక చెత్త డబ్బాలో వేయండి.
	పొడి చెత్తయైన ప్లాస్టిక్, కాగితాలు, బ్లాకెట్ కవర్లు, కాగిత ముక్కలు, పెద్ద పెద్ద పుల్లలను ఇంకొక చెత్త బుట్టిలో వేయండి.

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- రమా కాయగూరల చెత్తను ఎత్తుకొని ఎక్కడ వేస్తోంది?
- పేపర్, ప్లాస్టిక్ వస్తువులను రవి ఎక్కడ వేస్తున్నాడు?
- మీ ఇంట్లో కనబడు వ్యర్థ పదార్థాలు చెప్పండి.
- మీ ఇంటి చెత్తను ఏమి చేస్తారు?

©KTBS Not to be republished

ఇలా చేయండి.

	తేమ గల వ్యర్థ కూరగాయలు, పండ్ల తొక్కలు మొదలగునవి చెత్త డబ్బాలో వేయండి. వీటిని ఎరువుగా మార్చి పెరటి తోటకు వేయండి.
మీ ఇంటిని పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోండి. ఇంటిలోని వ్యర్థ పదార్థాలను వీధిలో వేయకండి.	
	ప్రతి దినం ఈ చెత్తను పౌర కార్మికుల దగ్గర వేయండి.

©KTBS Not to be republished

కింద ఒక ఇంటి చిత్రం ఉంది. మీరు ఈ ఇంట్లో నివసించాల్సి వస్తే, ఏ ఏ మార్పులు చేసుకొంటారు? కింద రాయండి.

©KITS Not to be republished

ఈ చిత్రంలోని చుక్కలు కలిపి. మీకిష్టమైన రంగు నింపండి.

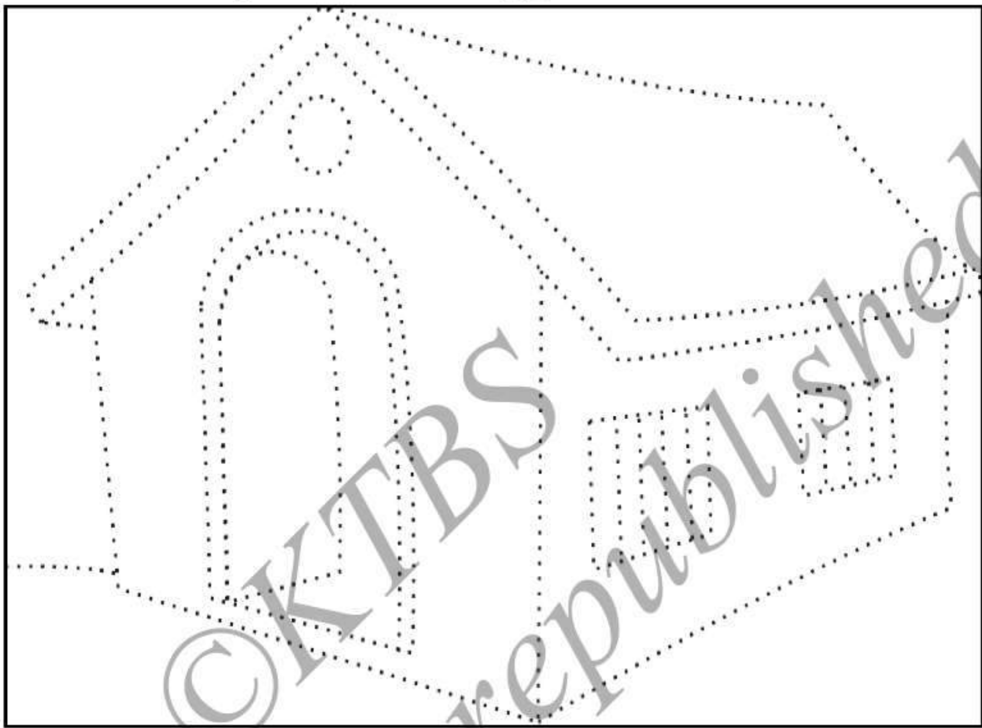

మట్టి, అట్టలు, బెండు, మొదలగు వాటినుండి ఇంటి నమూనాలు చేయండి. అక్కడ వివిధ రకాల గదులను చూపించండి.

పాడుతూ ఆనందించండి

ఇల్లు ఇల్లు మా ఇల్లు
అందమైన తోట ఉన్న ఇల్లు
చల్లటిగాలి, చక్కటి వెల్తురు ఉన్న ఇల్లు
స్వచ్ఛమైన సుందరమైన మా ఇల్లు

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 8

శరీర అవయవాలు - ఆరోగ్యం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- శరీర అవయవాలను గుర్తించి, వాటి పనులను తెలుసుకుంటారు.
- ఉత్తమ ఆరోగ్యానికై వ్యక్తిగత పరిశుభ్రత అవసరాన్ని తెలుసుకుంటారు.

అద్దంలో మిమ్మల్ని మీరు చూసుకోండి? మీ శరీరంలోని ఏ భాగాలను మీరు గుర్తించగలరు? వాటి పేర్లు చెప్పండి.

కింది చిత్రం చూడండి. గీతలు గీసిన భాగాల పేర్లను ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

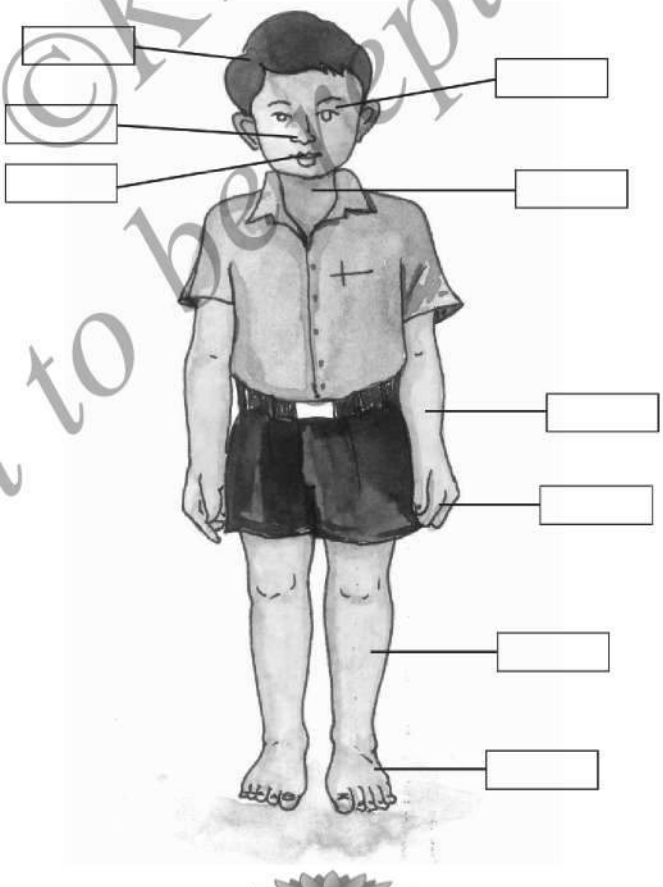

©KTBS Not to be republished

ఆట ఆడండి

మీ స్నేహితులతో కలసి రెండు గుంపులు చేసుకోండి. ఒక గుంపులోని ఒకరు తమ శరీరంలోని ఏదైనా ఒక భాగాన్ని చూపించనీయండి. మరొక గుంపువారు ఆ భాగం పేరును చెప్పనీయండి. ఇలా ఆట కొనసాగించండి.

ఇక్కడ కొన్ని చిత్రాలు ఇవ్వబడినాయి. వాటి ముందు శరీరంలోని భాగాల పేర్లు ఉన్నాయి. చిత్రంలోని పనులు చేయడానికి శరీరంలోని ఏ భాగాలను ఉపయోగిస్తాం ? ✓ గుర్తు వేయండి.

పని	నోరు	కన్ను	చెవి	ముక్కు	చేయి	కాలు

©KTBS Not to be republished

పని	నోరు	కన్ను	చెవి	ముక్కు	చేయి	కాలు

నేనెవరు ?

ఈ పొడుపు కథలను ఉపాధ్యాయులు లేదా పెద్దల సహాయంతో విప్పండి. పొడుపు కథల జవాబులును ఖాళీ చదరాలలో రాయండి.

నల్లగా ఉంటాను కాకిని కాను

తెల్లగా ఉంటాను వెన్నను కాను

నాలో నీళ్ళుంది బావిని కాను

మూత ఉంటుంది పాత్రను కాదు.

నేనెవరు ? [ ]

కన్ను మనకు చూడడానికి సహాయ పడుతుంది.

కళ్ళల్లో దుమ్ము పడకుండా జాగ్రత్త వహించండి. దుమ్ము పడితే కళ్ళను నలుపు కోకండి. పెద్దలకు చూపించండి.

©KTBS Not to be republished

రంధ్రాలు రెండు నాకున్నాయన్న
వాసన తెలియడానికి నేను కావాలన్నా
ఊపిరి పీల్చడానికి నేను సహాయపడుతాను
నేనెవరు?

బయట తిరిగేటప్పుడు దుమ్ము మన ముక్కు లోనికి పోతుంది. కాబట్టి ముక్కును ప్రతిదినం శుభ్రపరచుకొనవలెను. ముక్కు లో బలపం, పుల్ల, పెన్సిల్ మొదలైన వస్తువులను పెట్టుకోకండి.

మాట్లాడాలంటే కావాలి నేను
భోంచేయాలంటే కావాలి నేను.
నవ్వడానికి నవ్వించడానికి ఉండాలి నేను
నేనెవరు?

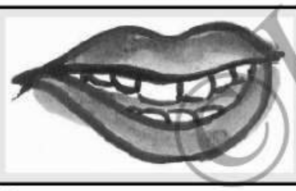

ఉదయాన్నే లేవగానే, భోజనానికి ముందు, భోజనానంతరం నోటిని నీటితో శుభ్రం చేసుకోండి.

ఎగుడు దిగుడు బావిలో
ఒక చుక్క నీరు లేదు?
పాఠం, పద్యం వినాలంటే పాట, మాట
వినాలంటే చేస్తాను
నేను సహాయం
అయినా చెవిలో పుల్ల, బలపం, పెన్సిల్ పెట్టుకంటే
నీకుంది ఖచ్చితంగా అపాయం.
నేనెవరు ?

చెవిలో పుల్ల బలపం, పెన్సిల్ మొదలైన చూపైన వస్తువులను వేయకండి.

గట్టిగా పేలే టపాకాయల శబ్దానికి చెవులు మూసుకుంటాం,ఎందుకు? చెప్పండి.

©KTBS Not to be republished

రాసుకొనుటకు, పట్టుకొనుటకు

చూపడానికి, ఇవ్వడానికి

నేను కాక వేరెవ్వరులేరు ?

అన్నపుముద్ద నేను లేక

పోదు నోటిలోనికి

నేను లేకుండా ఏమీ కాదు

నేనెవరు ?

చేతులకు వ్రేళ్ళున్నాయి. వాటి ఆకారాల్ని గమనించండి. ఐదు వ్రేళ్ళ పేర్లు తెలుసుకోండి. వారానికొక్క సారి గోళ్ళను కత్తరించుకోండి. భోజనానికి ముందు మరియు తరువాత చేతులను శుభ్రంగా కడుక్కోండి.

©KTBS
Not to be republished

ఎగురుతా, దుముకుతా

నాట్యంచేస్తా, పరుగు పెడ్తా

బడికి చేరుతావు మావలన

పని పాటలు చేస్తూ, ఆటలాడుతూ

ఆనందంతో నేర్చుకొంటావు మావలన

నేనెవరు ?

కాలికి కూడా వ్రేళ్ళుంటాయి. చేతి వ్రేళ్ళకు కాలి వ్రేళ్ళకు ఆకారంలో తేడాలుంటాయి, గమనించండి. ఒంటి కాలితో నడవడం సాధ్యమా ? ప్రయత్నించండి.

ఆట-ఆడండి

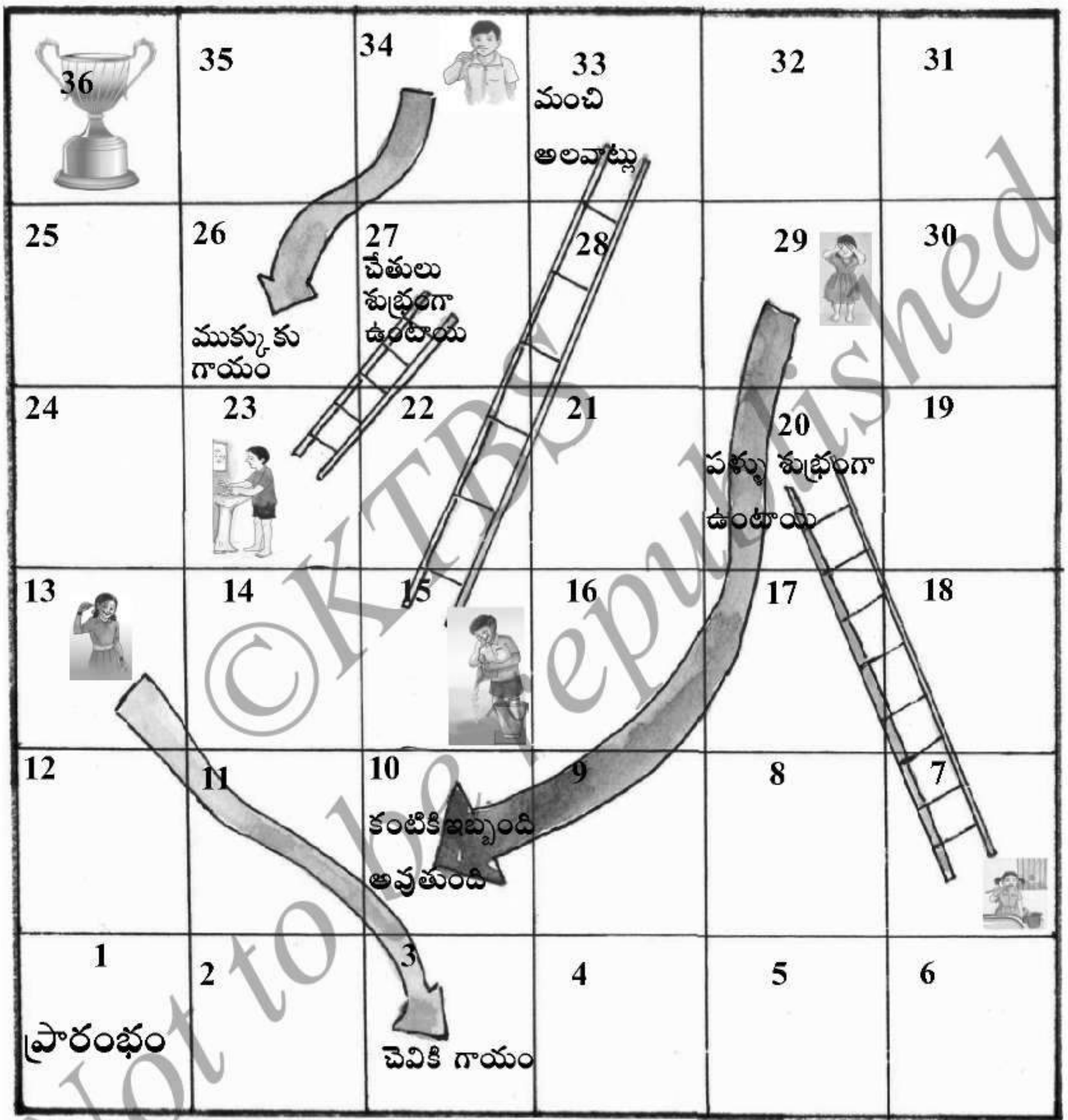

ఇలా ఆడండి.

- పాచికలు ఉపయోగించుకొని ఆడండి.
- కనీసం ఇద్దరు ఆటగాళ్ళు కావాలి
- నిచ్చెన ఉన్న ఇంటికి వచ్చినపుడు పైకి పోతావు? ఎందుకు?

©KTBS Not to be republished

- బాణపు చివరి గుర్తు ఉన్న ఇంటికి వస్తే కిందికి వస్తావు . ఎందుకు? చెప్పండి.
- 36 వ ఇంటిని చేరినవారు ఆటలో గెల్చినట్టు.

శాలిని, పవన్ వీరిద్దరు రెండవ తరగతి విద్యార్థులు. వారిద్దరూ చేయుపనులు కింది చిత్రాలలో ఇవ్వబడినవి గమనించండి.

	తొందరగా లేచి, పళ్ళుతోము కుంటారు.
మరుగుదొడ్డికి వెళ్తారు.	
	మరుగు దొడ్డిని ఉపయోగించిన తరువాత సబ్బుతో చెయ్యి కడుగుతారు.

©KTBS Not to be republished

	ప్రతిదినం స్నానం చేస్తారు.
ఉతికిన బట్టలు వేసుకొని, తల దువ్వుకొంటారు.	
	భోంచేయడానికి ముందు, తరువాత సబ్బుతో చేతులు శుభ్రపరచు కుంటారు.
శుభ్రమైన నీరు త్రాగుతారు.	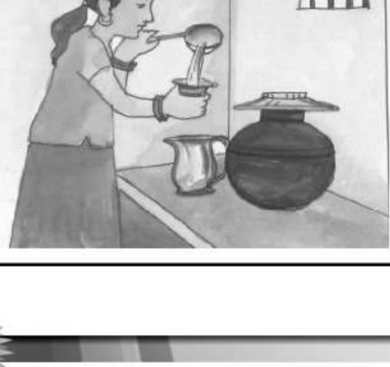

©KTBS Not to be republished

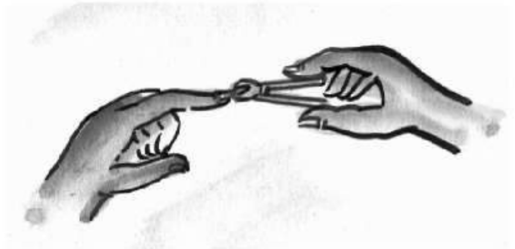	వారానికి ఒక్కసారి గోళ్ళు కత్తరి స్తారు.
	బడినుండి ఇంటికి రాగానే కాళ్ళు, చేతులు, ముఖం కడుక్కొంటారు.
ప్రతినిత్యం పాఠాలను చదువుకుంటారు.	
	బాగా గాలి, వెల్తురు ఉన్న గదిలో, ముసుగు వేసుకోకుండా నిద్రిస్తారు.

©KTBS Not to be republished

వీరు ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలు. మీకు కూడా ఇటువంటి మంచి అలవాట్లు ఇదివరకే ఉండి ఉండవచ్చును. ఆరోగ్యవంతులుగా ఉండాలంటే, మంచి అలవాట్లు అవసరమని తెలుసుకోండి.

మీ ప్రతినిత్య అలవాట్లను క్రింది చిత్రంలో రాయండి.

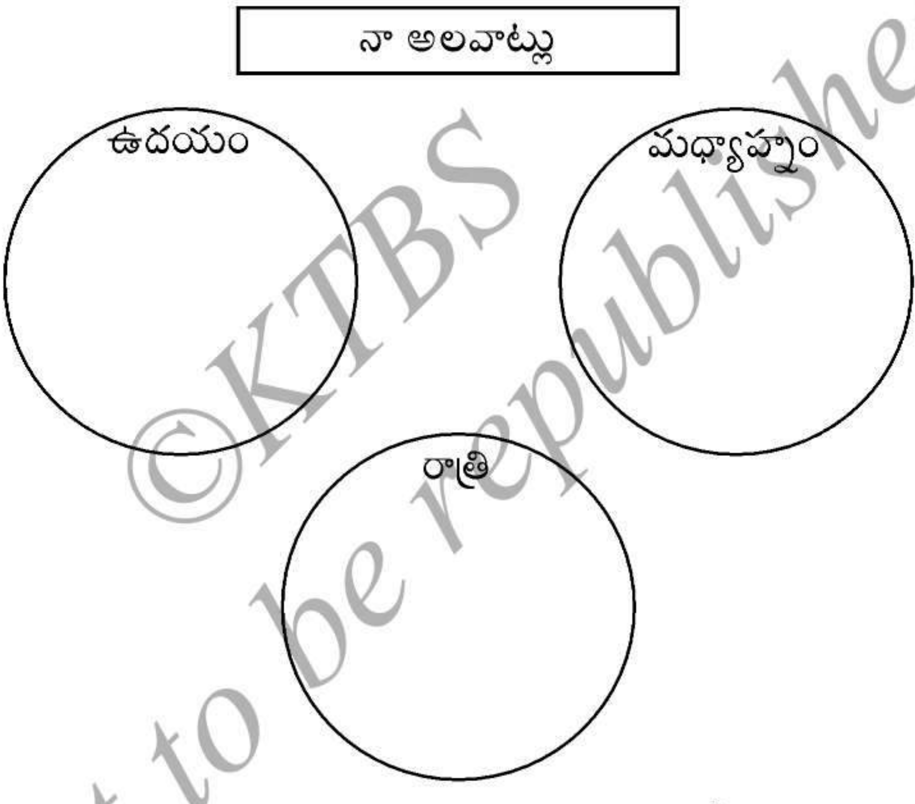

మీ అలవాట్లకు శాలిని మరియు పవన్ అలవాట్లకు తేడా ఉందా? మీకు ఇటువంటి అలవాట్లు లేకపోతే అలవాటు చేసుకోండి.

పరి శుభ్రమైన దేహంవలన ఆరోగ్యం. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం

©KTBS Not to be republished

పాఠం - 9

నా రక్షణ

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- స్థానిక పరిసరాలలో వ్యక్తిగత సురక్షణా అలవాట్లను మరియు రక్షణకొరకు సులభమైన చర్యలను చేపడుతారు.

పై చిత్రాలను చూడండి. బాలిక వ్రేలికి గాయమైంది ఎందుకు ? చెప్పండి.

Not to be republished

కింది చిత్రాలు ఇంట్లో సాధారణంగా ఉపయోగించే వస్తువులు. వాటి పేర్లను ఇవ్వబడిన గదులలో రాయండి. ఈ వస్తువులను ఉపయోగించడానికి ప్రయత్నించారా? ఎందుకు? చెప్పండి.

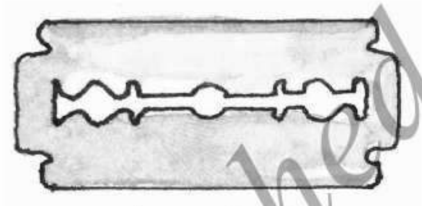

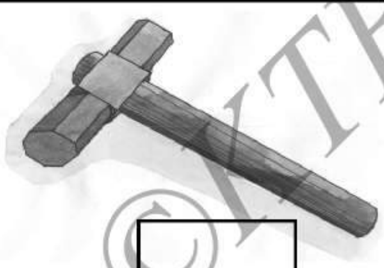

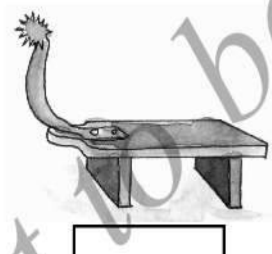

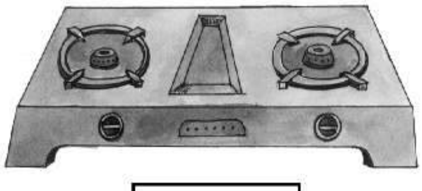

©KTBS
Not to be republished

కింది చిత్రాలను వివరించండి.

చిత్రాలలో ఏమైనా ఇబ్బందులు కల్గివున్నాయా? ఏ ఇబ్బంది కల్గింది? ఎందుకు? చెప్పండి. ఎప్పుడైనా ఇలాచేసుకొన్నారా? ఈ వస్తువులనుండి అపాయం కల్గకుండా ఎలా జాగ్రత్త పడతారు? చెప్పండి.

© KTBS Not to be republished

చాకులు, కత్తెరలు, రంపం మొదలైన వస్తువులను పెద్దల సహాయం లేనిదే ఉపయోగించరాదు. వారు చేసే జాగ్రత్తలను అనుసరిస్తే అపాయాలు జరుగవు, పెద్దల సహాయంతో ఇటువంటి వస్తువులను జాగ్రత్తగా ఉపయోగించడం నేర్చుకోండి.

- గాజు ముక్కలు, బ్లేడ్, గాజువస్తువులు మీ తరగతి గదిలో లేదా ఆటల మైదానంలో గాని పారవేయకండి.
- బడిలో చాకు, స్విచ్ మొదలగు వస్తువులను పయోగించునప్పుడు ఉపాధ్యాయుల మార్గదర్శనం పొందండి.
- ఆటలు ఆడునపుడు మైదానంలో పదునైన వస్తువులు, గాజు ముక్కలు, చెత్త చెదారం మొదలైనవని లేకుండా జాగ్రత్త పడండి.
- నీకంటే చిన్నవాళ్ళు బడిలో ఉంటారు. వారికి ప్రమాదాలు జరగకుండ జాగ్రత్త పడండి.

ఇంటి నుండి బయటికి వచ్చినప్పుడు కూడా అపాయాలు జరుగవచ్చు. జాగ్రత్తగా ఉండటం నేర్చుకోండి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలో ఏది సరి (✓), ఏది తప్పో (×) ఇవ్వబడిన చదరాలలో గుర్తుపెట్టండి. కారణాలను మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 10

మన అందరి ఆస్తులు

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- ప్రజా ఆస్తులను గుర్తించగలరు. వాటి అవసరాల గురించి,పెద్దలనడిగి తెలుసుకుంటారు.

చిత్రాన్ని గమనించండి. సుజాత ఎక్కడ నిలబడి ఉందో గమనించండి. ఇది సుజాత ఇల్లు. ఇంటికి ఆమె బడి చాలా దూరం. సుజాత తన స్నేహితులతో కలిసి ప్రతిరోజూ బడికి వెళ్తుంది.

సుజాత బడికి వెళ్ళేటప్పుడు ఏయే స్థలాలను దాటి పోతుంది?. మీరు ఆమెతో వెళ్ళి, వాటిని గుర్తించండి. సుజాత వాటినిగురించి చెప్పుతుంది.

బాణపు గుర్తు ఉన్న చోటునుండి ప్రారంభించండి.

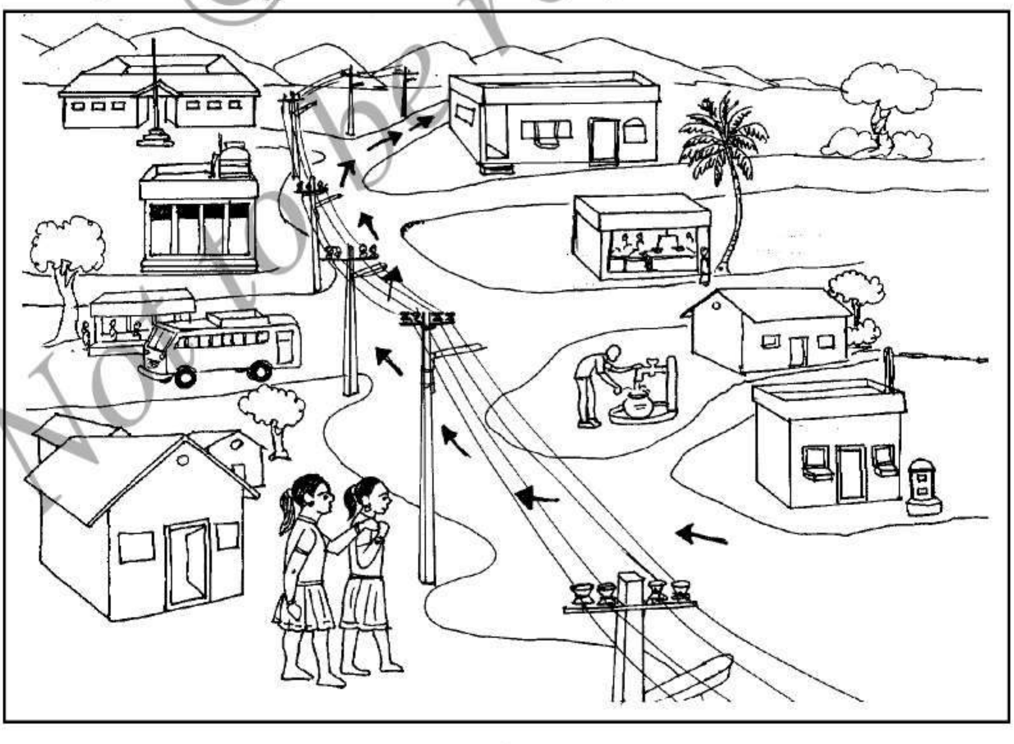

©KTBS Not to be republished

మా ఇంటినుండి బడికి వెళ్ళునప్పుడు మొదట తపాలా ఆఫీసు ఉంది. ఇక్కడినుండి దూర ప్రాంతాలలో ఉన్న స్నేహితులకు బంధువులకు ఉత్తరాలను పంపవచ్చును.

మీ ఊరిలోని తపాలా ఆఫీసుకు వెళ్ళి, అక్కడి పనులు గురించి తెలుసుకోండి.

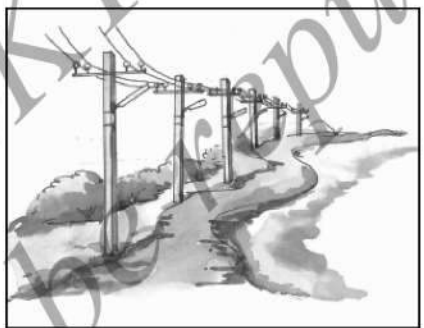

ఇదిగో ! ఇది వీధిదీపం, రాత్రివేళ జనులు తిరగడానికి వెలుగు కావాలి కదా అందు కొరకు వీటిని అక్కడక్కడ ఏర్పాటు చేసి ఉంటారు.

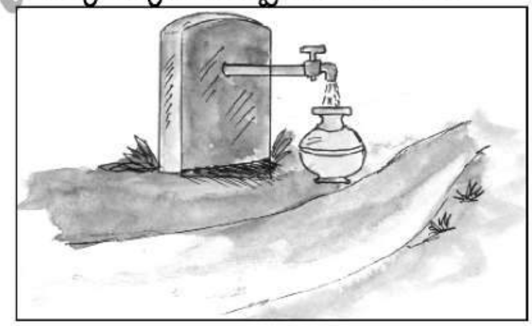

ఇది వీధిలోని కొళాయి ఇక్కడ ఎవరైనా నీళ్ళు పట్టుకోవచ్చును. కొళాయిని విరగ్గొట్టరాదు. నీటిని వృథా చేయరాదు.

©KTBS Not to be republished

వేర్వేరు ఊర్లకు వెళ్ళు బస్సులు ఒక చోటకు వచ్చి నిలబడు స్థళాన్ని బస్ నిలయం అంటారు. మీ ఊరి బస్ నిలయంను సందర్శించి, అక్కడ శుభ్రత గురించి తెలుసుకోండి.

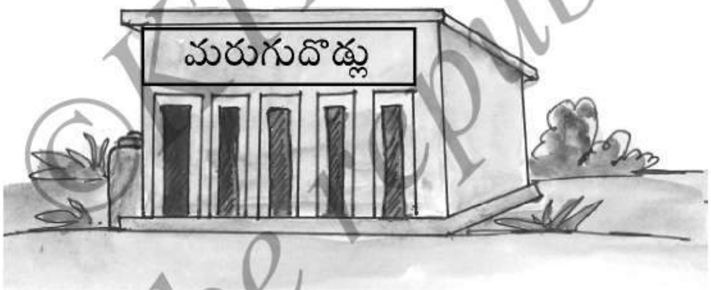

ఇది మరుగుదొడ్డి. అందరి సౌకర్యం కోసం వీటిని ఊళ్ళో అక్కడక్కడ కట్టిస్తారు. ఇవి ఎందుకో తెలుసుకోండి. ఎక్కడంటే అక్కడ మల మూత్ర విసర్జన చేయరాదు. మరుగుదొడ్లను ఉపయోగించడం అలవాటు చేసుకోండి.

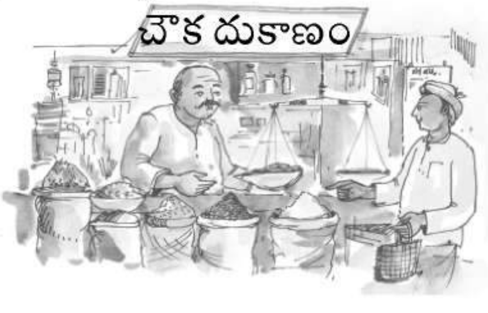

ఇది ఊరిలోని చౌకదుకాణం డిపో. ఇక్కడ తక్కువధరకు బియ్యం, గోధుమ, దుకాణం చక్కెర, నూనె మొదలైన వస్తువులు దొరుకుతాయి.

©KTBS Not to be republished

ఇది ఆసుపత్రి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడడానికి ఆసుపత్రులు అవసరం. మీరు ఏ సందర్భంలో ఆసుపత్రికి వెళ్ళారో చెప్పండి ?

ఉద్యానవనం దాటగానే మా బడి వస్తుంది. ఈ ఉద్యానవనంలో రకరకాలైన మొక్కలు, వృక్షాలు, తీగలు ఉంటాయి. పక్షులు, కీటకాలు ఎగురుతుంటాయి కూర్చోవడానికి రాతి బెంచీలు ఉంటాయి. ఇది సుందరమైన ఉద్యానవనం.

ఇది మా బడి. ఇది పెద్దగా ఉంది. ఇక్కడ ఎనిమిది గదులున్నాయి. బడి కుడి వైపు ఆట మైదానం ఉంది. దానిని నేను మా స్నేహితులు శుభ్రపరుస్తాం. మా పాఠశాల అంటే నాకు చాలా ఇష్టం.

మీ పాఠశాల గురించి రెండు వాక్యాలు చెప్పండి

© KPBS Not to be republished

సుజాత ఇంటి నుండి పాఠశాలకు వెళ్ళు దారిలో మీరు ఏమేమి చూశారు? కింది పట్టికలో రాయండి.

క్ర.సం	చూచిన ప్రదేశం	ఇవి మీ ఊరిలో ఉన్నచో (✓) వేయండి.	ఇవి మీ ఊరిలో లేనిచో (×) వేయండి.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

©KTBS Not to be republished

ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి ఊర్లో బడి, తపాలా కార్యాలయం, ఆసుపత్రి, చౌకదుకాణం, మరుగుదొడ్లు, బస్ నిలయం, వీధిదీపాలు, వీధి కొళాయిలు ఉంటాయి. ఇవన్నియు మన అవసరాలను తీరుస్తాయి. ఇవి మనందరి ఆస్తులు. కాబట్టి అవి సార్వజనిక ఆస్తులు.

మీ ఊరిలో గల ప్రజా ఆస్తులను కింది వృత్తాలలో రాయండి. ప్రతి ఆస్తి ఉపయోగం మీ ఉపాధ్యాయులు లేక మీ పెద్దలను అడిగి తెలుసుకోండి.

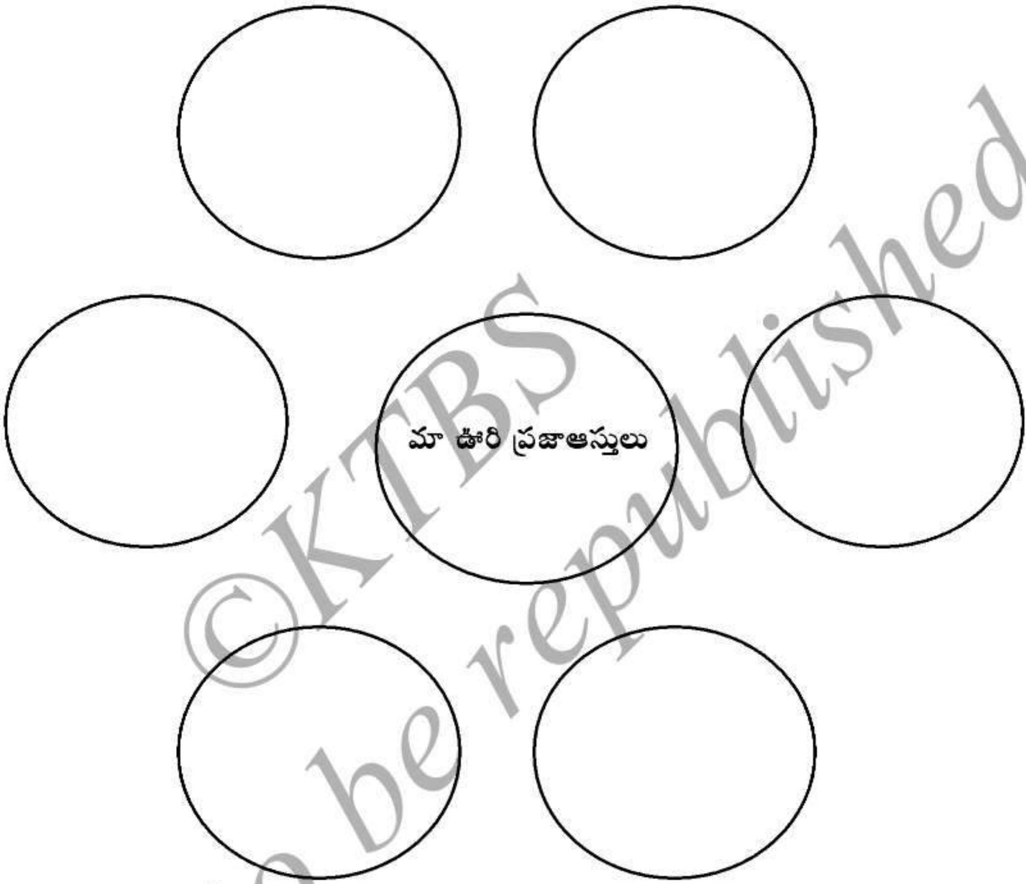

©KTBS Not to be republished

ఊరి ప్రజలందరు ఉపయోగించే సౌకర్యాలే ప్రజా ఆస్తులు. ఈ సౌకర్యాల అవసరం మనందరికీ ఉంది. ప్రజా ఆస్తులకు హాని కల్గించకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. సార్వజనిక కొళాయిలు, వీధి దీపాలకు హాని కల్గించకూడదు. సార్వజనిక మరుగుదొడ్లను శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి. ఉద్యానవనాలలో వ్యర్థ పదార్థాలు వేయరాదు.

ఒక వాక్యంలో సమాధానమివ్వండి.

1) తపాలా ఉత్తరాలను మీరు ఎక్కడినుండి పొందుతారు?

____

____

2) మీ ఊరి ఆసుపత్రి నుండి మీకేమి ప్రయోజనం?

____

____

3) ఊరిలో బస్సులు వచ్చి, నిలిచే స్థలం పేరేమి ?

____

____

4) మీ బడి సుందరంగా ఉండడానికి మీరు ఏం చేస్తారు ?

____

____

5) వీధి కుళాయి ఎందుకుంటుంది?

____

____

©KTBS Not to be republished

సార్వజనిక ఆస్తులు - మనందరి ఆస్తులు

పాఠం - 11

ప్రయాణం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- ప్రయాణ సాధనాలను వేగవంతమైనవి మరియు నిదానమైనవిగా వర్గీకరిస్తారు.
- భూమి, జల మరియు వాయు మార్గాలను గుర్తిస్తారు.

➢ మీరు బడికి ఎలా వెళ్తారు ?

➢ మీరు వేరే ఊరికి వెళ్ళాలంటే ఎలా వెళ్తారు?

ఒకచోటు నుండి వేరొక చోటుకు జనులను, సామగ్రిని సాగించే సాధనాలే వాహనాలు.

మీరు చూసిన ప్రయాణ సాధనాల పేర్లను రాయండి.

1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________
6. ________________
7. ________________
8. ________________

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలలో గల వాహనాల పేర్లు ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

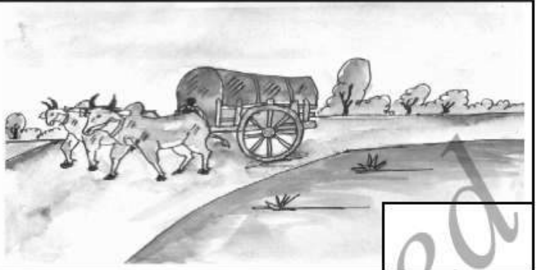

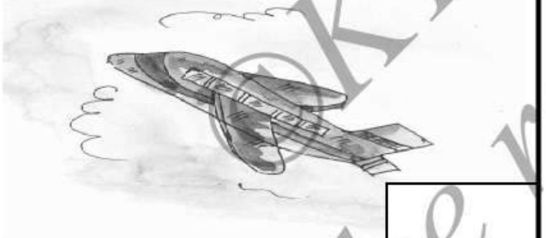

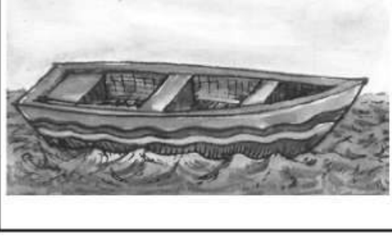

©KTBS
Not to be republished

కింద పేర్కొన్న వాహనాలను వేగంగా, నిదానంగా చలించే వాహనాలుగా (✓) గుర్తుతో గుర్తించండి.

క్ర.సం	వాహనాల పేర్లు	నిదానంగా చలిస్తుంది	వేగంగా చలిస్తుంది
1	సైకిల్		
2	ఎద్దులబండి		
3	బస్సు		
4	రైలు		
5	విమానం		
6	లారి		
7	గుర్రపు బండి		
8	మోటార్ సైకిల్		
9	ఆటోరిక్షా		
10	పడవ		

©KTBS Not to be republished

రహీం యొక్క ఊరు కార్వార్. అతని తాతగారి ఇల్లు ఉడిపిలో ఉంది. ఇప్పుడు రహీం తన తాతగారి ఇంటికి బయల్దేరాడు. కింది ఏ వాహనంలో ప్రయాణం చేస్తే రహీం త్వరగా తన తాతగారి ఊరు చేరుతాడు ? ఆ వాహనం ముందు (✓) గుర్తు పెట్టండి.

హరిణి శివమొగ్గ నుండి తన అవ్వగారిల్లు గల తుమకూరుకు ఏ వాహనంలో వెళ్తే మంచిది? ఆ వాహనం ముందు (✓) గుర్తు వేయండి.

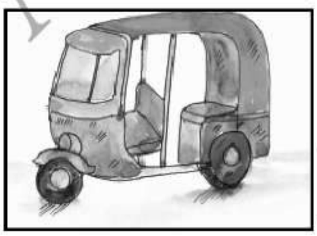
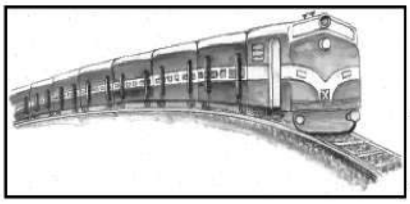

©KTBS Not to be republished

కలబురగిలో రమేష్, జాన్ ఇరుగుపొరుగు ఇండ్లలో ఉన్నారు. వారిద్దరూ ఒకే ఆఫీసులో పని చేస్తారు. ప్రతిదినం రమేశ్ సైకిల్‌లో మరియు జాన్ మోటార్ బైక్‌లో ఒకే సమయంలో ఇంటినుండి కార్యాలయానికి బయలుదేరుతారు. వీరిలో ఎవరు త్వరగా కార్యాలయం చేరుతారు? ఇవ్వబడిన చదరంలో (✓) గుర్తు వేయండి.

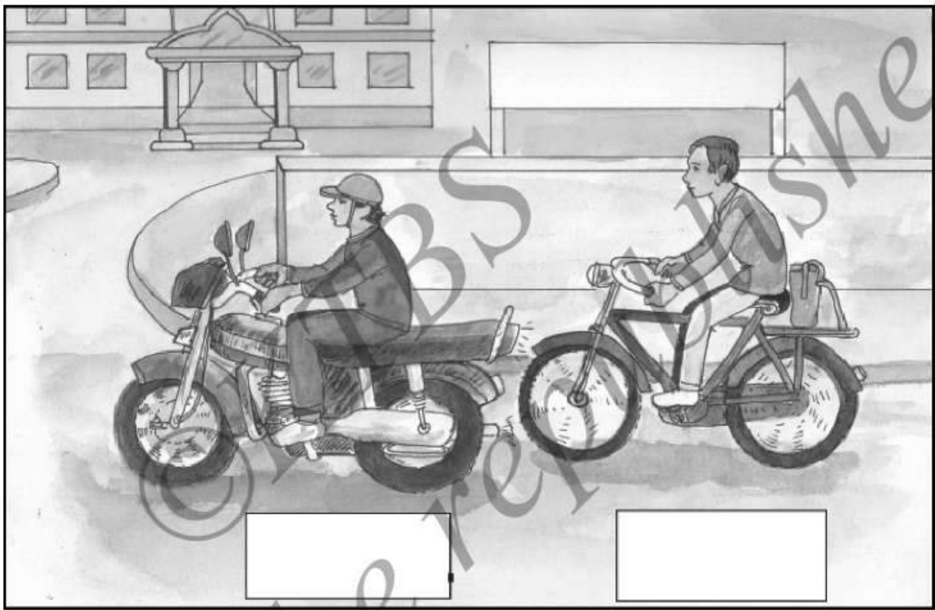

© KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- **నేలపై చలించు ఏవైనా 4 వాహనాల పేర్లను రాయండి ?**

- **నీటిపై చలించు వాహనాలను చూశారా ? వాటి పేర్లను రాయండి ? మీరు వాటిలో ప్రయాణం చేశారా ? చెప్పండి.**

- **గాలిలో చలించు వాహనాలను గురించి మీకు తెలుసా ? ఒక వాహనం పేరు రాయండి ?**

కింద కొన్ని వాహనాల పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. అవి ఎక్కడ చలిస్తాయో కింది పట్టికలో రాయండి.

లారి, బస్సు, సైకిల్, బోటు, విమానం, కారు, ఎద్దులబండి, పడవ, హెలికాప్టర్, గుర్రపు బండి, మోటార్ సైకల్, తెప్ప, స్టీమర్.

క్ర. సం	నేలపై చలించు వాహనాల పేర్లు	నీటిపై చలించు వాహనాల పేర్లు	గాలిలో చలించు వాహనాల పేర్లు
1			
2			
3			
4			
5			
6			

- నేలపై చలించే వాహన సౌకర్యాలను భూమార్గాలు అంటారు.
- నీటిపై చలించే వాహన సౌకర్యాలను జలమార్గాలు అంటారు.
- గాలి చలించే వాహనాలను వాయుమార్గాలు అంటారు.

రంగులు వేయండి.

కింద ఇచ్చిన చుక్కలను కలిపి, రంగులు వేయండి. ఇవి ఏ వాహనాలో రంగు వేయండి.

©KTBS Not to be republished

కింద ఇచ్చిన చుక్కలు కలిపి రంగు వేయండి అవి ఏ వాహనాలో గుర్తించండి.

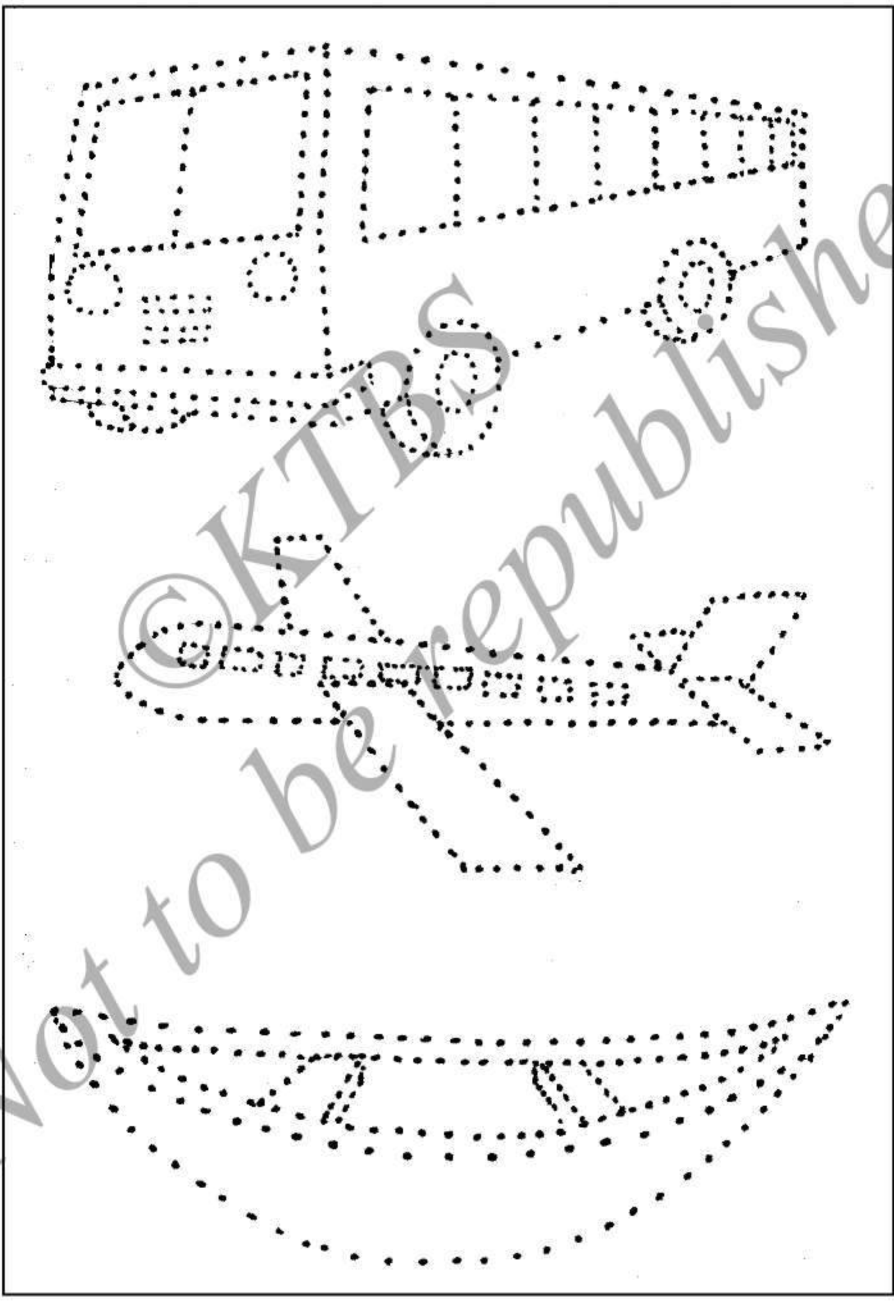

©KTBS
Not to be republished

కింది చిత్రాలలో వాహనాలు, వాటి ప్రయోజనాలు ఇవ్వబడినవి. వాటిని గీత గీసి జతపర్చండి.

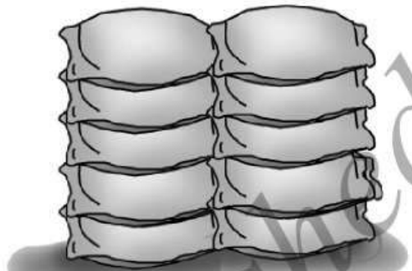

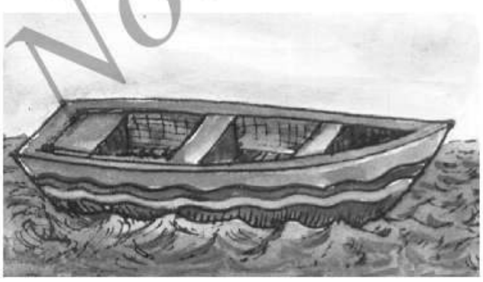

©KTBS Not to be republished

పై చిత్రాలలోని వాహనాలలో జనులను సాగించే వాహనాలకు ○ గుర్తు వేయండి. సామాన్లను సాగించే వాహనాలకు □ గుర్తు వేయండి. రెండింటినీ సాగించే వాహనాలకు △ గుర్తు వేయండి.

అగ్గి పెట్టెలను జోడించి రైలు బొమ్మను తయారు చేయండి. కాగితాలతో విమానపు బొమ్మను తయారు చేసి ఇంటిలో ఎగుర వేయండి.

నేనెవరు పొడపు కథ విప్పండి

ఎగురుతాను పక్షిని కాదు
మెరుస్తాను చుక్క కాదు
చక్రముంది కారు కాదు
వేగముంది చిరుత కాదు
నా పేరు చెప్పండి? ☐

రోడ్డు (దారి)లో నడవలేను
ఆకాశంలో ఎగురలేను
మెరపు నా పరుగు
చుక్ బుక్ నా ఆట
నా పేరు చెప్పండి? ☐

చూడండి నా ఆట
నీటిమీద నా పరుగు
లేదు రెక్కల బెడద
నాకు లేదు సమస్య
నా పేరు చెప్పండి? ☐

©KTBS Not to be republished

పాఠం - 12

మా కుటుంబం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- కుటుంబంలోని వైవిధ్యమును గుర్తిస్తారు.
- కటుంబం ఒక పరస్పర ఆధారిత వ్యవస్థ అని తెలుసుకుంటారు.
- మేము ఇతరులవలెనే ఉన్నాం. కాని ఇతరుల కంటే భిన్నం అని తెలుసుకుంటారు.

కింది చిత్రాలను చూడండి. ప్రతి కుటుంబంలోని సభ్యుల సంఖ్యను లెక్కించి, రాయండి.

క్ర.సం	కుటుంబ చిత్రం	కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య
1వ కుటుంబం		
2వ కుటుంబం		
3వ కుటుంబం		

©KTBS Not to be republished

4 వ కుటుంబం		

- ➢ చాలా తక్కువ సభ్యులు గల కుటుంబం ఏది ? ☐
- ➢ చాలా ఎక్కువ సభ్యులు గల కుటుంబం ఏది ? ☐
- ➢ మీ ఇంటిలో ఉండే కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య చెప్పండి ? ☐

కింది చిత్రాలు గమనించండి. ఏ చిత్రంలో తక్కువ ప్రజలు ఉన్నారో (✓) గుర్తుతో చూపించండి.

ఖాళీలను నింపండి.

చాలా తక్కువ సభ్యులు గల కుటుంబాన్ని చిన్న కుటుంబం అంటారు. చాలా ఎక్కువ సభ్యులు గల కుటుంబాన్ని పెద్ద కుటుంబం అంటారు.

© KTBS Not to be republished

విమల కుటుంబంలో అవ్వ, తాత, అమ్మ, నాన్న, అన్న మరియు విమల మొత్తం ఆరుమంది ఉన్నారు.

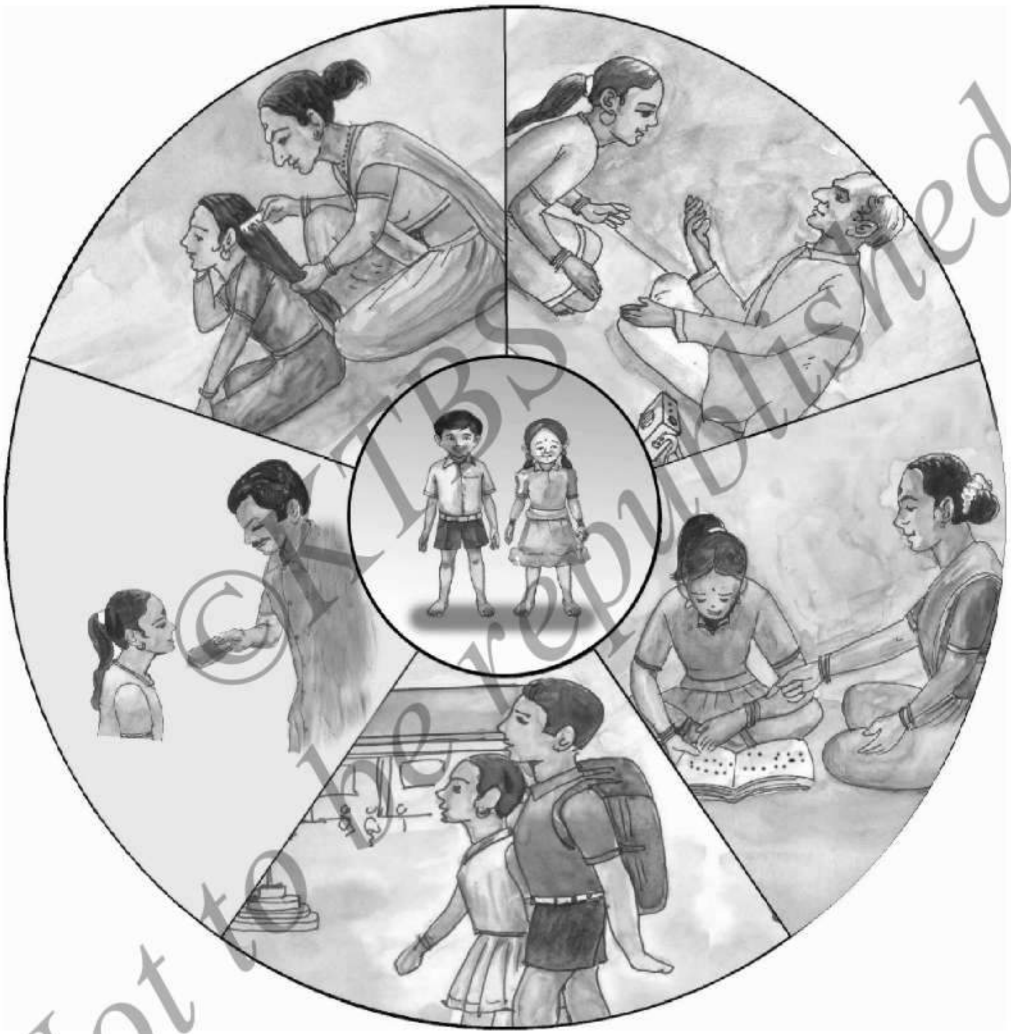

విమల కుటుంబ చిత్రాలను గమనించండి. అక్కడ ఏమి జరుగుచున్నదో తెల్పండి. మీ ఇంట్లో మీ పనులకు ఎవరు సహాయ పడుతారు? చెప్పండి.

మీ కుటుంబ సభ్యులు మీ ఆటలు, పాఠాలు మరియు ఇతర పనులలో సహాయ పడుతారు. కుటుంబ సభ్యుల అవసరం అందరికీ ఉంటుంది.

© KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలు గమనించండి.

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- విమల ఏమి చేస్తున్నది?
- ఎవరు సహాయపడుతున్నారు?
- మీ పనులకు ఇరుగుపొరుగు వారు సహాయం చేస్తారా?
- మీరు మీ ఇరుగు పొరుగు వారికి సహాయం చేస్తారా?

ఇరుగు పొరుగు వారికి సహాయం చేయు అలవాట్లు పెంచుకోండి.

©KTBS Not to be republished

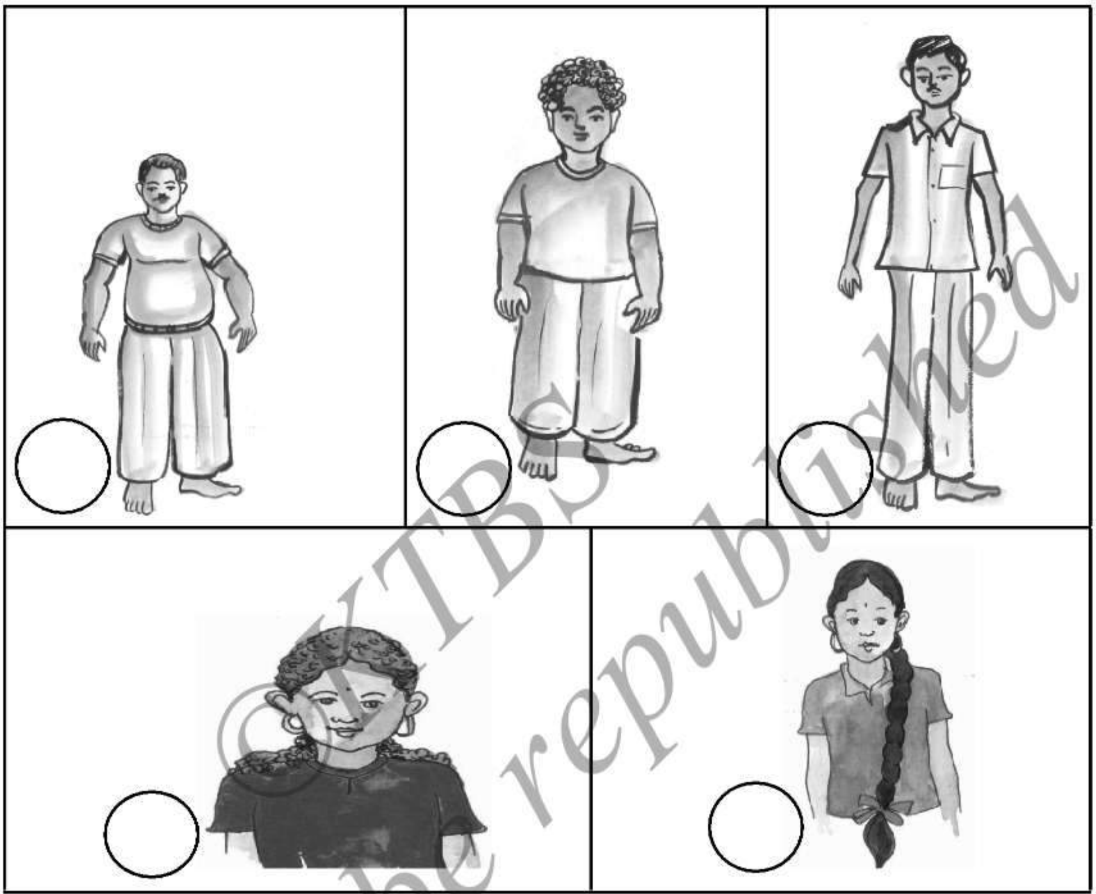

కింది చిత్రాలు గమనించండి. ఇవ్వబడిన వృత్తాలలో కింద పేర్కొన్న విధంగా రంగులు వేయండి.

- లావుగా ఉన్న వ్యక్తి - ఎరుపు రంగు.
- వంకీల జుట్టుగల వ్యక్తి - నలుపు రంగు.
- సన్నగా ఉన్న వ్యక్తి - నీలం రంగు.
- పొట్టిగా ఉన్న వ్యక్తి - ఆకుపచ్చ రంగు.
- పొడుగాటి వెంట్రుకలు గల వ్యక్తి - కేసరి రంగు.

©KTBS Not to be republished

మీ స్నేహితులు/స్నేహితురాళ్ళ లక్షణాలను పట్టీ చేయండి.

స్నేహితులు/ స్నేహితురాళ్ళ పేర్లు	రంగు	ఎత్తు పొడవు/పొట్టి	లావు-సన్నం	వెంట్రుకలు (నేరు / వంకీజుట్టు)	వెంట్రుకలు పొడవు / పొట్టి

పై పట్టికనుండి మీరు మరియు మీ స్నేహితులు/స్నేహితురాళ్ళ లక్షణాలకు గల వ్యత్యాసాలను గుర్తించి, స్నేహితులు/స్నేహితరాళ్ళతో చర్చించండి.

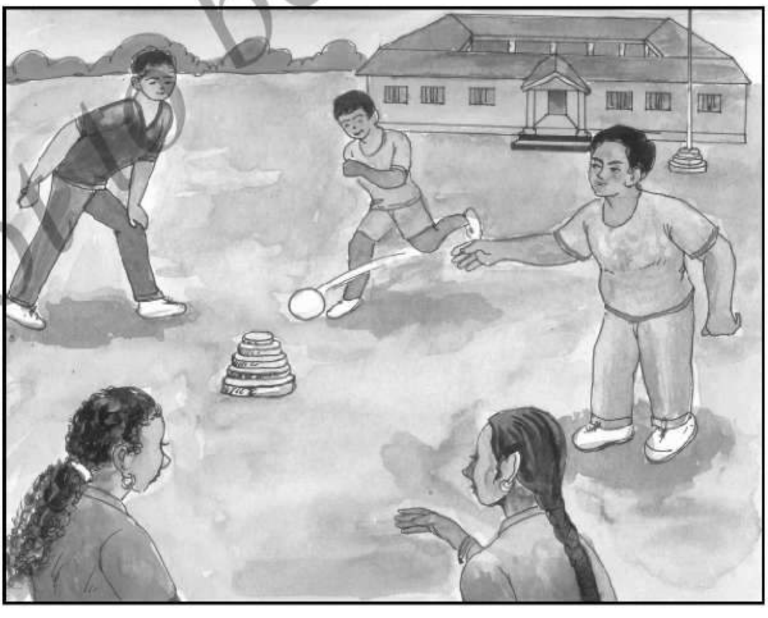

©KTBS Not to be republished

చిత్రంలో జానకి, ఫరీదా, సలీమ్, జాన్, రమేష్ వీరందరూ కలసి మెలసి తొక్కుడు బిళ్ళ ఆట ఆడుకుంటున్నారు. అందరూ చూడటానికి వేర్వేరుగా కనిపిస్తారు. వారందరూ కలసి బడికి వస్తారు. వారందరూ బడి సమవస్త్రాల్ని ధరిస్తారు. వారు కలసి చదువుకుంటారు. కలసి ఆనందిస్తారు. ప్రేమతో అభిమానంతో వారందరూ కలసి జీవిస్తారు. ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకుంటారు.

మీరు మీ స్నేహితులు వేర్వేరుగా కనపడుతారు కదా? మీరు కలసి చదువుకోవడం, ఆడుకోవడం లేదా? మీరు ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకొంటూ ప్రేమాభిమానాలతో ఉంటారు కదా?

పాడుతూ ఆనందించండి

నేను పొడుగు, నీవు పొట్టి,
వివిధ శరీర రంగు ;
బడిలో చదువుతున్న,
మన మిద్దరం స్నేహితులం.

నలుపు కాఫీ రంగు కండ్లు,
పొడవు పొట్టి వెంట్రుకలు ;
ముక్కు, చెవులన్నీ,
కొద్దిగా వేరె చూడటానికి.

నేను వేరు నీవు వేరు,
చూచువారి కండ్లకు ;
అయితేనేమి కలసి మనం,
ఆనందిస్తాం జత జతగా.

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 13

పండుగొచ్చింది పండుగ

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- కుటుంబం మరియు బంధువుల వేడుకలలో పాల్గొన్న దానిని గురించి నివేదిక తయారు చేస్తారు.

క్రింది చిత్రాలను గమనించండి. ఇక్కడ జరుగుతున్న వేడుకల పేర్లు ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

© TBS Not to be republished

రీటా పుట్టినరోజు పండుగ చిత్రాలను చూసి కథ చెప్పండి.

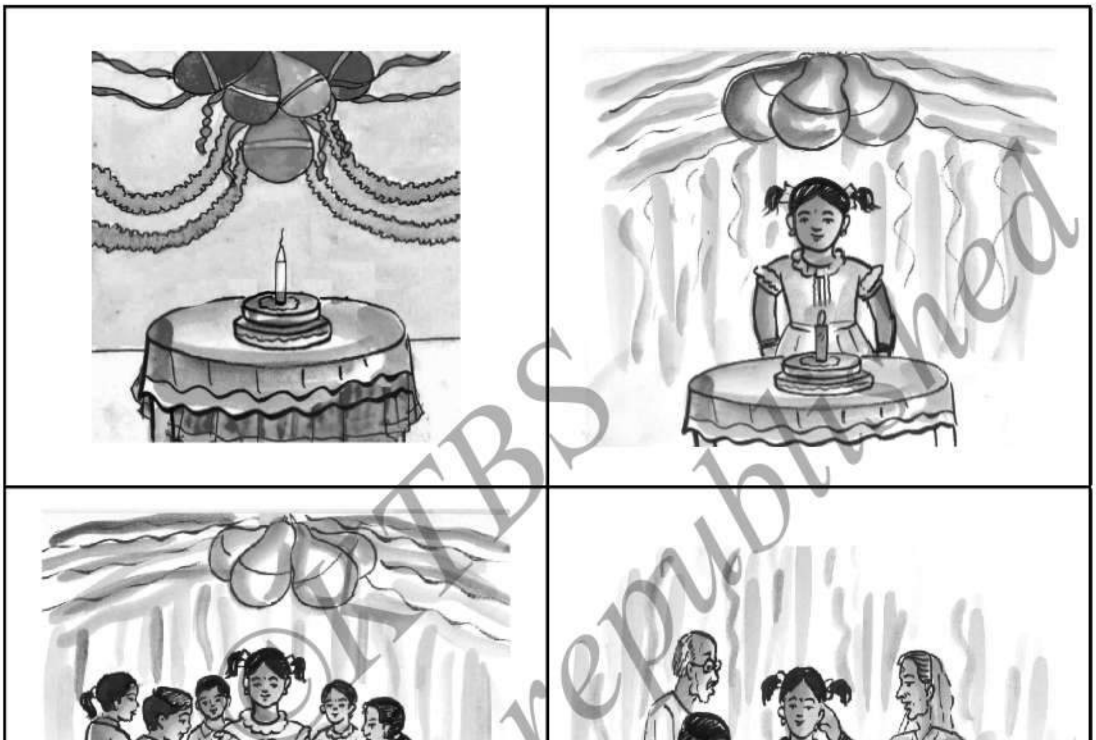

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- మీ ఇంట్లో ఏ వేడుకలు జరుగుతాయి?
- మీ ఇంట్లో ఆచరించు పండుగలు ఏవి?
- మీ ఇంట్లో జరుగు ఏదైనా వేడుక లేదా పండుగ గురించి రెండు వాక్యాలు చెప్పండి.
- మీరు మీ మిత్రుల ఇండ్లు లేదా బంధువుల ఇంట్లో జరిగిన వేడుకలకు వెళ్ళారా?
- అలాంటి వేడుకల పేర్లు చెప్పండి.

కింది చిత్రాలు గమనించండి. ఈ పండుగలు ఏవి, మీకు తెలుసా? ఇవ్వబడిన చదరాలలో వాటి పేర్లు రాయండి.

© KTBS Not to be republished

దీపాలపండుగే దీపావళి. హిందువులు ఈ పండుగను చాలా సంతోషంతో జరుపుకుంటారు. ఇంట్లోనివారందరూ కొత్తబట్టలు ధరిస్తారు. రక రకాల తీపిపదార్థాలను తయారుచేసికొని తింటారు. టపాకాయలు పేలుస్తారు.

ఈద్-ఉల్-ఫిథర్ రంజాన్ నెల ఆఖరిలో ఆచరించు ముస్లింల ప్రధానమైన పండుగ. ఈ పండుగను ఒక నెల ఉపవాస ముండి, పిమ్మట జరుపు కొంటారు. ఇంట్లోని వారందరు. శుభాన్ని కోరి తీపిని పంచుతారు.

ఏసుక్రీస్తు పుట్టిన పండుగే క్రిస్మస్ పండుగ. క్రైస్తవులు ఈ పండుగను డిశంబర్ 25 వ తేదీన సంతోష సంభ్రమాలతో జరుపు కుంటారు. కొత్త బట్టలు ధరించి, కేక్ పంచి **అందరికీ శుభాకాంక్షలు** తెలుపుతారు.

©KTBS
Not to be republished

కింది చిత్రాలు గమనించి, ఈ వేడుకలలో మీరు పాల్గొని ఉన్నచో (✓) గుర్తు వేయండి.

కింది చిత్రాలు చూసి పండుగల పేర్లు రాయండి.

©KTBS Not to be republished

చిత్రాలు చూసి, వేడుకల పేర్లు రాయండి.

మీ బడిలో ఆచరించే పండుగలు / వేడుకల పేర్లు చెప్పండి. మీరు మీ మిత్రులు బడిలో జరిగే ఉత్సవాలలో ఏ విధంగా పాల్గొంటారు? చెప్పండి.

మీ బడిలో జరిగే మీకు ఇష్టమైన వేడుకను గురించి వివరించండి.

© Not to be Republished

కింది చిత్రాలకు రంగులు వేయండి.

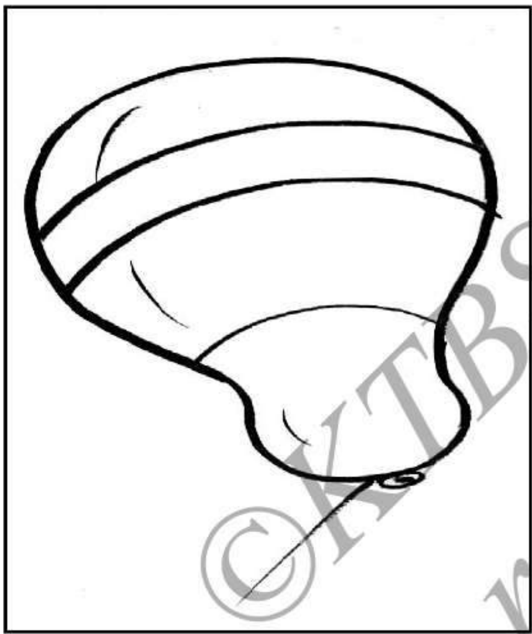

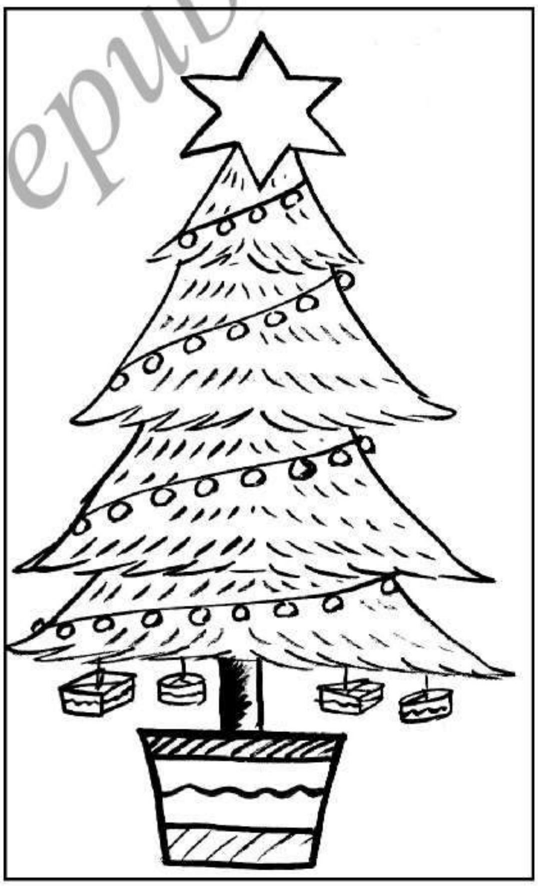

©KTBS Not to be republished

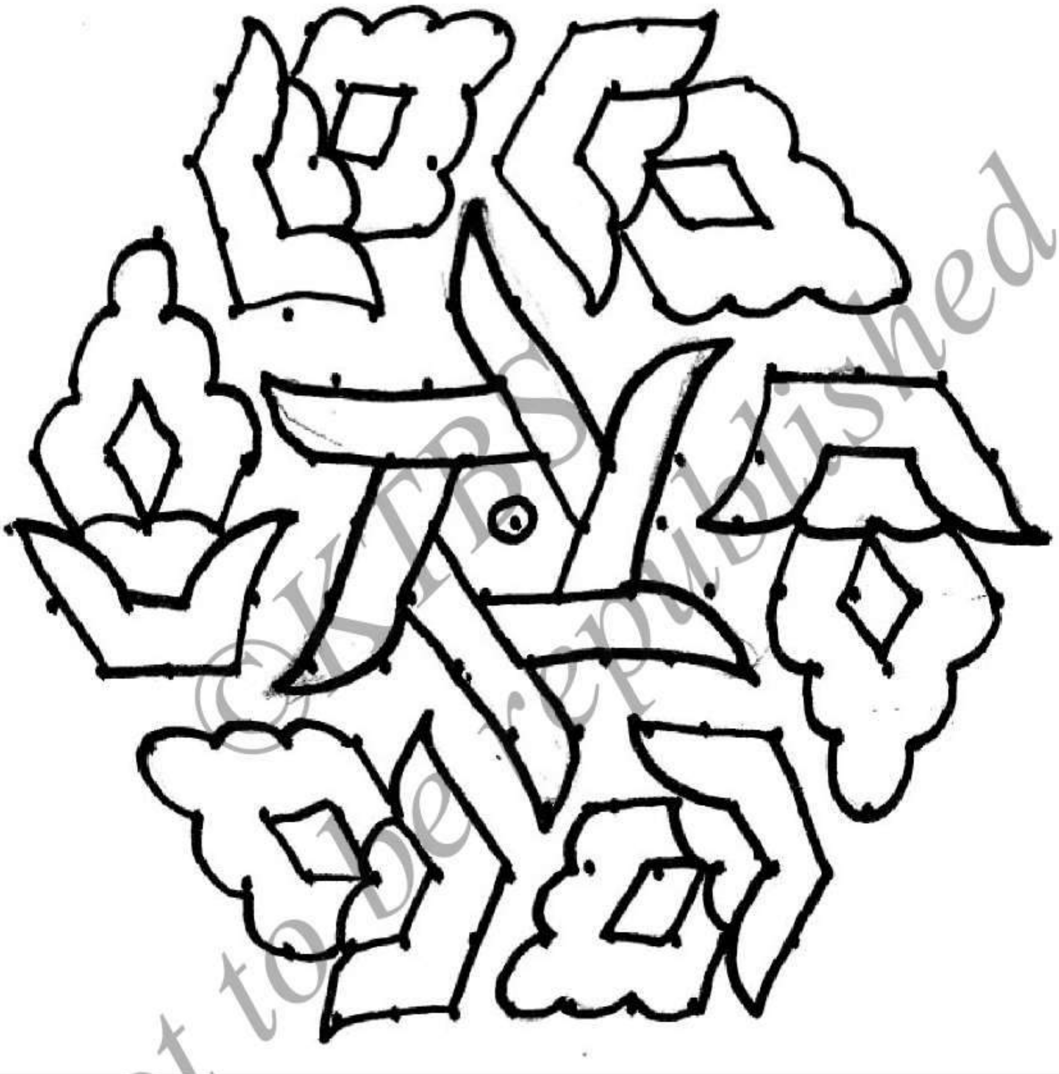

వివిధ రకాల ముగ్గులు వేయడం నేర్చుకోండి. పెద్దలు ముగ్గులకు రంగులు వేయడం గమనించండి.

మీ ఇంట్లో చేయు పండుగలు లేదా వేడుకలకు మీ కుటుంబ సభ్యులు ఇంటిని ఎలా అలంకరిస్తారో గమనించి, మీరు కూడా నేర్చుకోండి.

© KTBS Not to be republished

పాఠం - 14

పెద్దల సంరక్షణ

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- రోగులకు మరియు వృద్ధులకు సహాయం చేయు మనోభావం పెంపొందించు కుంటారు.

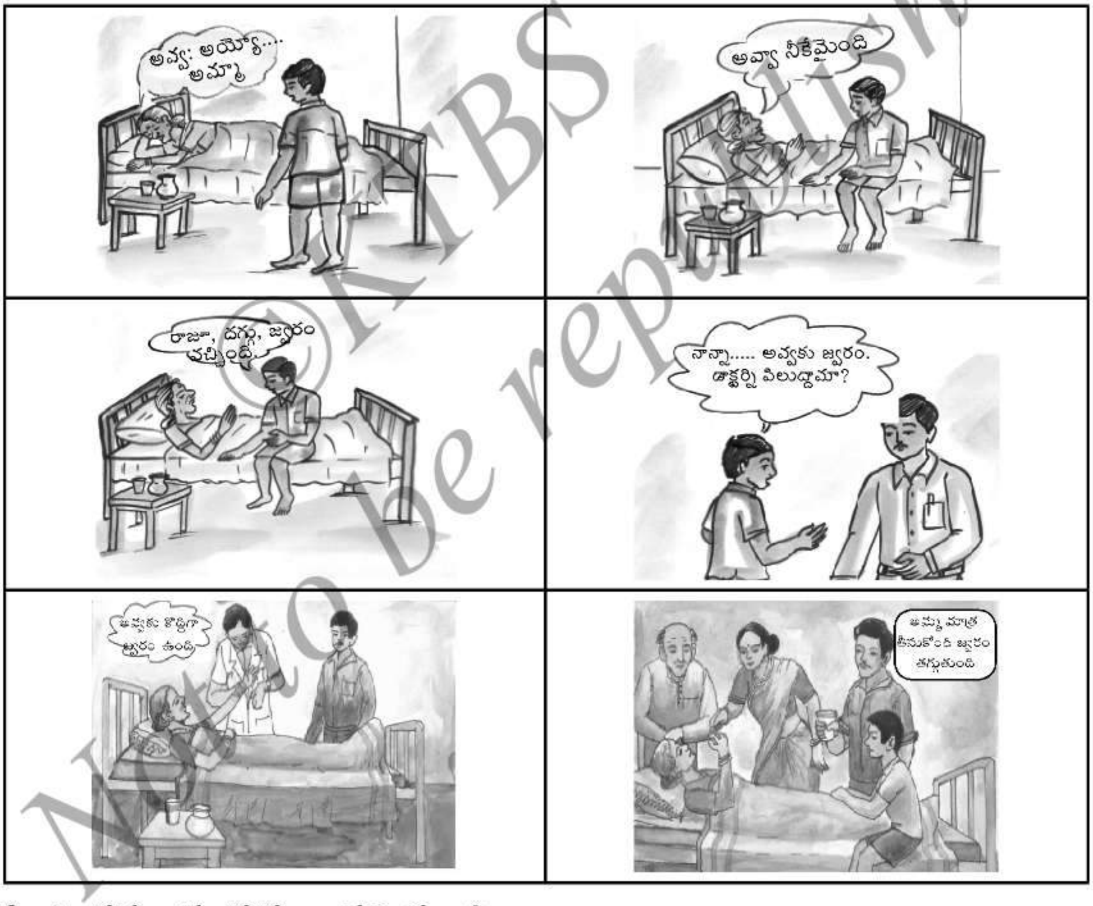

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వండి.

- అవ్వ ఎందుకు పడుకొంది?
- రాజు అవ్వకు ఎలా సహాయంచేశాడు?
- మీ నాన్న, అమ్మ, అవ్వ, తాతకు మీరు ఎలా సహాయపడుతారు?

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను చూడండి. పిల్లలు ఏమి చేస్తున్నారో చెప్పండి.

కింది చిత్రాలను గమనించండి. సరి అనిపించినదానికి (✓) గుర్తు వేయండి. తప్పు అని పించినదానికి (×) గుర్తు చేయండి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను గమనించండి. ఈ సందర్భాలలో మీరు ఏం చేస్తారో చెప్పండి.

పాడుతూ ఆనందించండి

పెద్దలకు కావాలి సహకారం
రోగికి కావాలి ఉపచారం
మీరు నేర్చుకోండి చేయడం ఉపకారం
పెంపొందించుకోండి మీరు మమకారం

మనం పెద్దలను గౌరవించాలి. వయస్సయిన వారిని, రోగులను ప్రేమతో చూసుకోవాలి

పాఠం-15

సహాయం - సహకారం

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు

- ఇంట్లో ఎవరెవరు ఏ ఏ పనులను చేస్తారో గుర్తిస్తారు.

ఇది రాము ఇల్లు. ఇక్కడ రాము యొక్క నాన్న, అమ్మ, అవ్వ, అక్క మరియు అన్న నివసిస్తున్నారు. మీరు చేస్తున్నపనులను గమనించండి.

ఎవరు ఏ పనులు చేస్తున్నారు? ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

- తోటకు నీరు వేయడం ☐
- పూలు కోయడం ☐
- జడ వేయడం ☐
- పుస్తకాలు జోడించడం ☐

©KTBS Not to be republished

ఉదయం నుండి రాత్రి వరకు మీ ఇంట్లో జరిగే పనులు గుర్తుంచుకోండి. ప్రతి పనిని కుటుంబంలోని ఏ సభ్యులు చేశారో చెప్పండి.

ఇది మమత ఇల్లు, ఇక్కడ ఆమె తాత, నాన్న, అమ్మ, అన్న, ఆమె నివసిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం ఆమె ఇంట్లో జరుగుతున్న పనులు కింది చిత్రాలలో చూపించబడినవి.

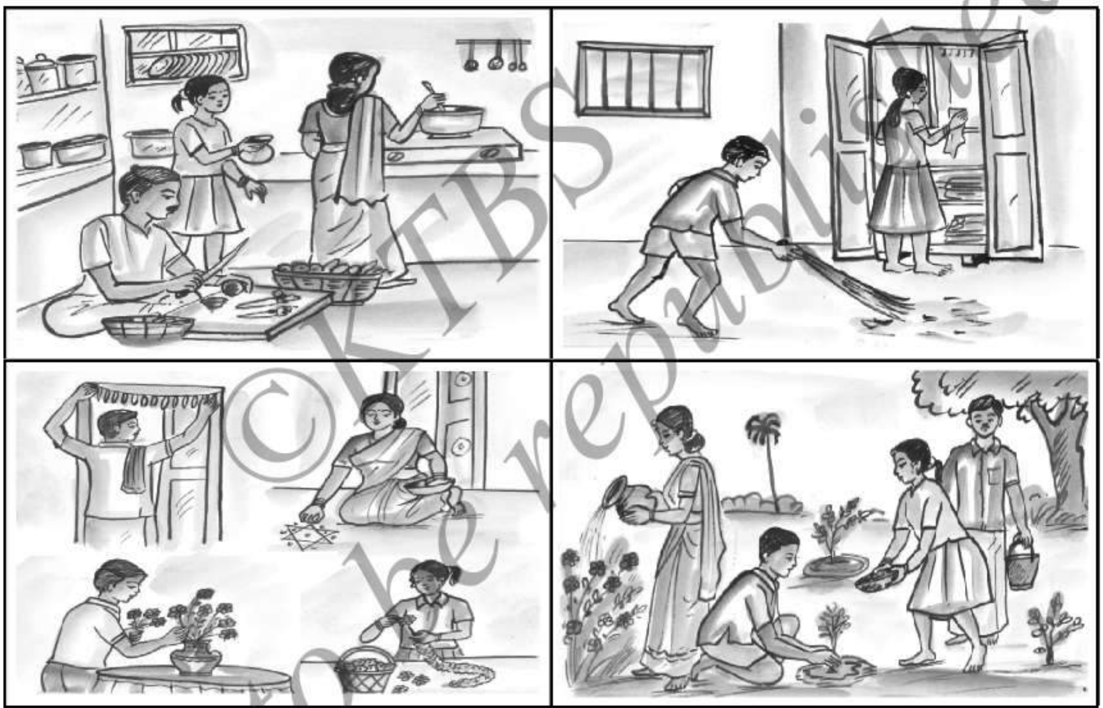

©KTBS Not to be republished

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

- మమత ఇంటిలో ఏ ఏ పనులు జరుగుతున్నాయి? చెప్పండి.
- ఈ పనులను ఎవరు చేస్తున్నారు?
- ఈ పనులన్నింటిని ఒక్కరే చేస్తే ఏమౌతుంది ? ఆలోచించండి!
- మీ ఇంట్లోఅందరూ కలిసి చేయు పనులు చెప్పండి.
- ఇంట్లోని వారందరూ కలిసి పని చేయడం వలన కలిగే ప్రయోజనాలు చెప్పండి.

మీ ఇంట్లో మీరు చేసే పనులకు(✓) గుర్తు వేయండి.

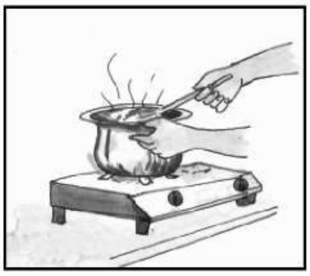

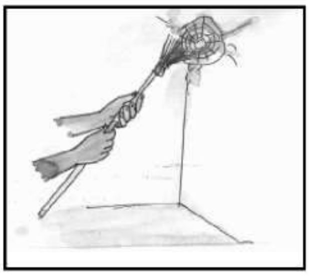

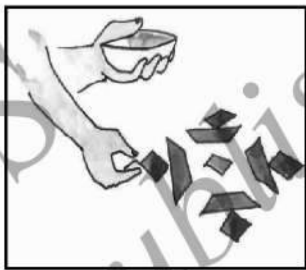

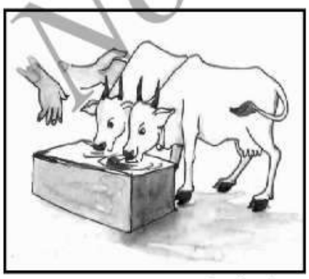

మీరు ఇండ్లలో ఏఏ పనులలో సహాయపడుతారు. చెప్పండి

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను జతపరచండి.

©KTBS
Not to be republished

కింది విధంగా అభినయం చేయండి.

1) బావిలో నుండి నీరు చేదడం.
2) మొక్కలకు నీరు పోయడం.
3) కట్టెలు కొట్టడం.
4) పాత్రలు కడగడం.
5) బట్టలు ఉతకడం.
6) చెత్త ఊడ్చడం.
7) కాయగూరలు తరగడం.
8) జడ అల్లడం.

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

మా ఇల్లే ఆలయం,
చూడటానికి ఎంతో అందం ;

ఇక్కడ చేరి పనిచేసి
పెంచండి పూల పందిరి;
ఆదా చేయండి సమయం, పొందండి సుఖం,
లభిస్తాయి ప్రేమాభిమానాలు.

పాఠం - 16

ఆడుతూ ఆనందించడి

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు,

- బడి లోపల మరియు వెలుపల ఆడే ఆటలను పట్టీ చేస్తారు.

కింది చిత్రాలను గమనించి, మీరు ఇల్లు మరియు బడిలో ఆడు ఆటలకు (✓) గుర్తు చేయండి.

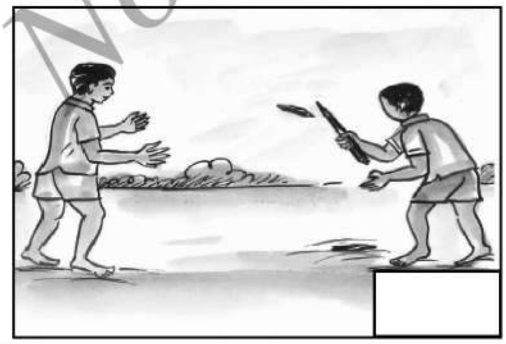

©KTBS Not to be republished

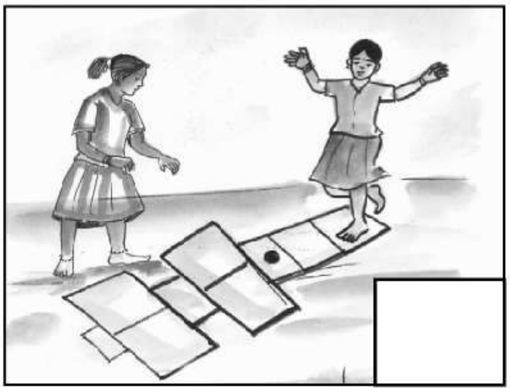

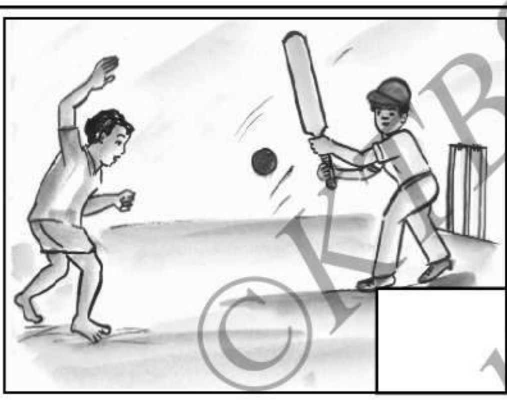

మీరు మీ మిత్రులతో కలసి, గుంపులో ఏ ఏ ఆటలు ఆడుతారో చెప్పండి. కింద ఐదు ఆటల పేర్లు రాయండి.

____

____

____

____

____

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రాలను గమనించండి. ఈ ఆటలను ఎక్కడ ఆడుతున్నారు? కింద సంబంధించిన చదరంలో (✓) గుర్తు వేయండి.

లోపల ☐ వెలుపల ☐

లోపల ☐ వెలుపల ☐

లోపల ☐ వెలుపల ☐

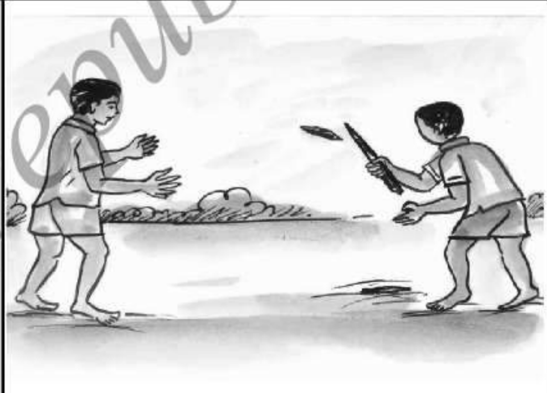

లోపల ☐ వెలుపల ☐

© KTBS Not to be republished

కింద పట్టీ చేసిన ఆటలలో వెలుపల లేదా లోపల ఆడు ఆటలకు ఆయా పట్టికలో (✓) గుర్తు వేయండి.

ఆటలు	లోపల	వెలుపల (బయట)
పాచికలు		
కేరం		
కుంటేబిళ్ళ		

ఆటలు	లోపల	వెలుపల (బయట)
బారాకట్టె		
లగోరి		
క్రికెట్		
పామునిచ్చెన		
జూజాట		
బారాకట్ట		
బారాకట్టె		
తొక్కుడు బిళ్ళ		
క్రికెట్		
పాము - నిచ్చెన ఆట		
జూటాట		
తాడాట		
దాగుడు మూతలాట		
వాలిబాల్		
కబడ్డి		

బడిలోపలగాని, ఇంటిలోపలగాని ఆడే ఆటలను లోపలి ఆటలు (ఇండోర్) అంటారు.

బడివెలుపలగాని, ఇంటివెలుపల గానిఆడే ఆటలను మైదానం ఆటలు (ఔట్‌డోర్)అంటారు.

©KTBS Not to be republished

కింది ఆటలను గమనించండి. ఇవ్వబడిన చదరాలలో లోపలి ఆటలకు

□ మరియు మైదానపు (వెలుపల) ఆటలకు Δ గుర్తు వేయండి.

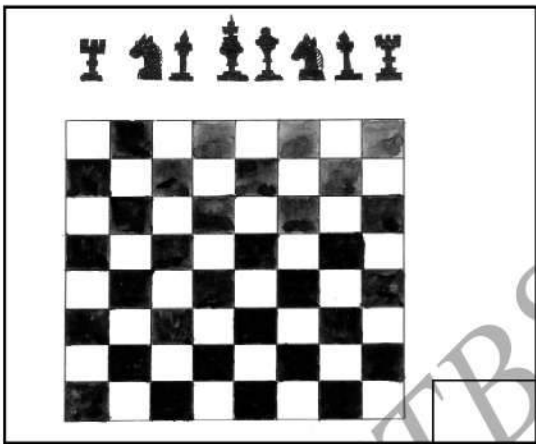

© KTBS Not to be republished

కింది ఆటలు ఆడటానికి ఉపయోగించే వస్తువులను ఇవ్వబడిన స్థళంలో రాయండి.

క్రికెట్	________	________	________
తొక్కుడు బిళ్ళ	________	________	________
బిళ్ళాంకోడి	________	________	________
వాలిబాల్	________	________	________
రాళ్ళాట	________	________	________
పాము నిచ్చెన	________	________	________
బారాకట్టె	________	________	________
గోళీలాట	________	________	________
కబడ్డి	________	________	________
దాగుడు			
మూతలాట	________	________	________

బడి లోపల, వెలుపల ఆడే ఆటల చిత్రాలు సేకరించి, కింది ఖాళీ స్థలంలో అంటించండి.

బడి లోపల	బడి వెలుపల

©KTBS Not to be republished

చుక్కలు కలిపి, కింది చిత్రాలకు రంగులు వేయండి.

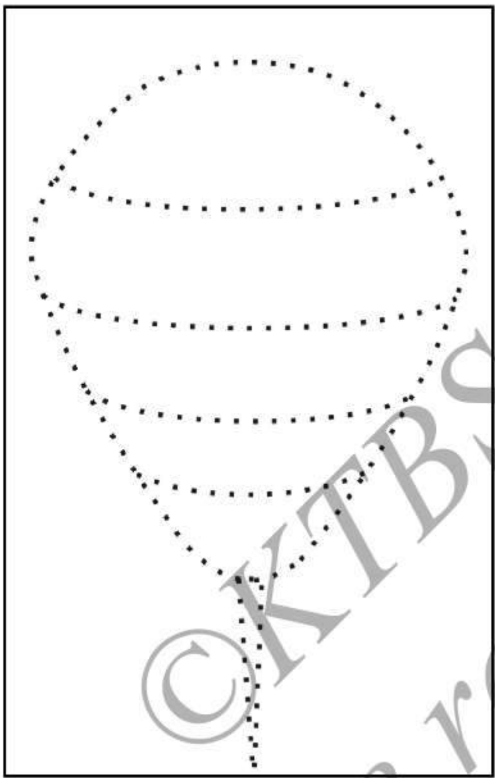

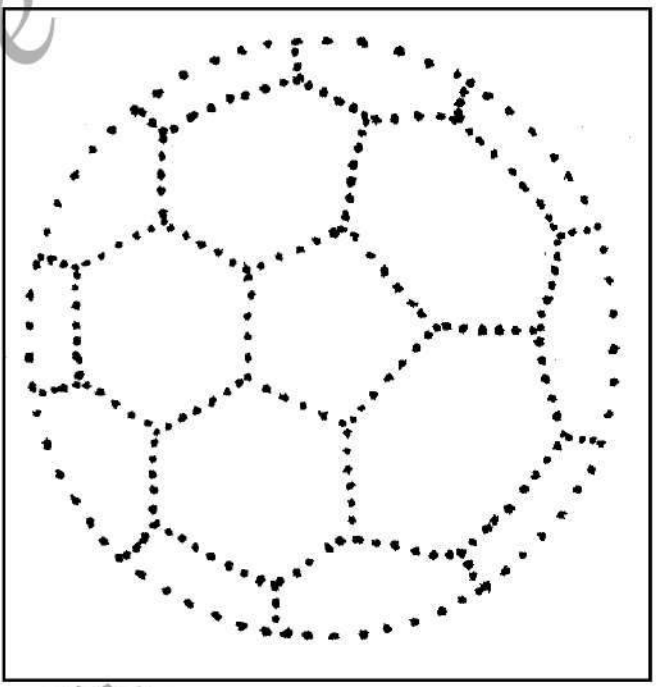

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

ఆటల రకాలు వందలాది,
లోపల వెలుపల ఎన్నెన్నో

తొక్కుడు బిళ్ళ, క్రికెట్ వెలుపల,
ఆడటానికి కావాలి మైదానం.

కేరం ఆడటానికి లోపలి మైదానం,
పాచికలాటకు చాలు లోపలి మైదానం,

గిర గిర తిరిగే బొంగరం ఆట
చటపట ఎగిరింది చిన్నీ పని.

తిరుగుతూ ఎగిరే బంతి దృశ్యం,
రక రకాల రంగుల గోలీల పరుగు

మిత్రులు కలసి ఆడారు,
ఆడుతూ పాడుతూ ఆనందించును.

©KTBS Not to be republished

పాఠం - 17

మాకు ఇవి కూడా కావాలి

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు,

- పిల్లలు తమ అవసరాల గురించి తెలుసుకుంటారు.

కింది చిత్రాల వలన మీరేం తెల్సుకొంటారు?

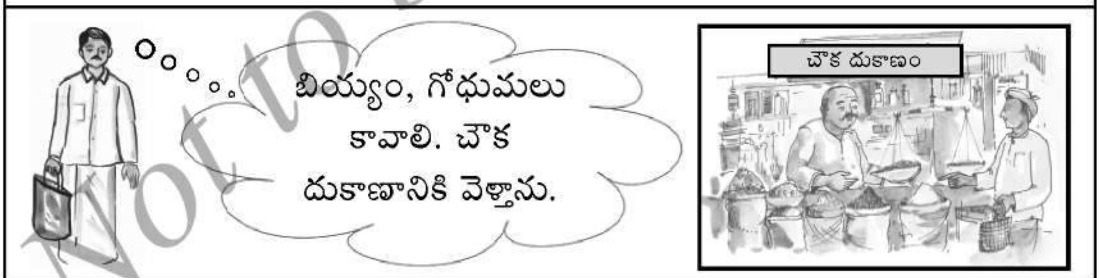

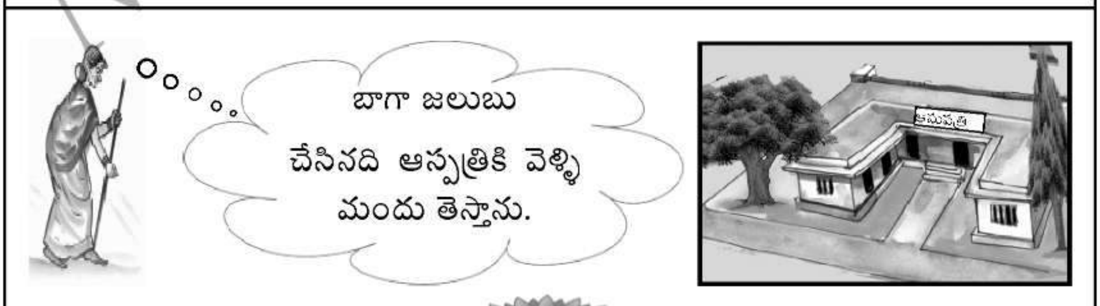

©KTBS
Not to be republished

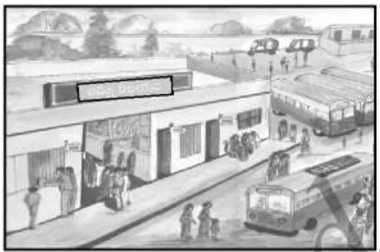

బడి, మార్కెట్, ఆసుపత్రి, చౌకదుకాణం, బస్సు నిలయం, తపాలా కార్యాలయం మొదలగునవి మన అవసరాల్ని తీరుస్తాయి.

కింది చిత్రాలను చూడండి. ఇవి మీ ఊళ్ళో ఉంటే, చదరంలో (✓) గుర్తు వేయండి.

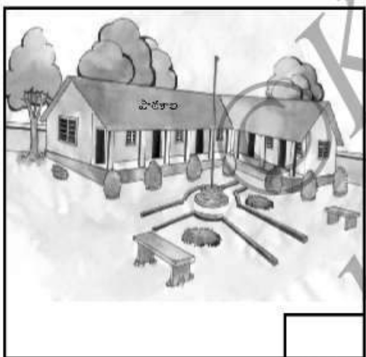

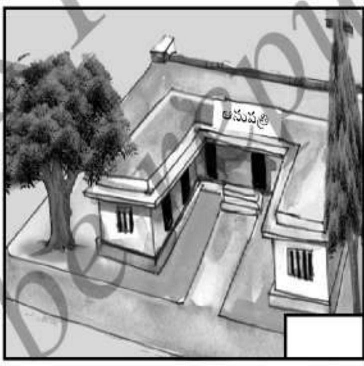

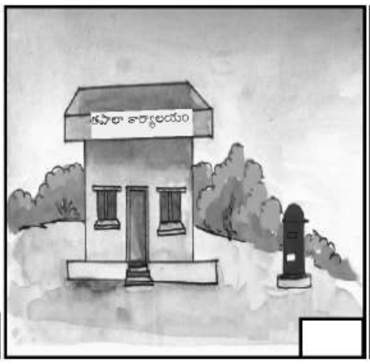

ఇవి మీకు ఎందుకు కావాలి? చెప్పండి.

KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

ఆటలు ఆడటానికి పాఠం నేర్చుకోవడానికి,

పాఠశాలలో మీరు చేరండి,

అవ్వా-తాత ఊరికి వెళ్ళడానికి,

పోం పోం బస్సును మీరెక్కండి.

చూడటానికి రకరకాల కూరగాయలు, పండ్లు,

మార్కెట్‌లో చాలవు కండ్లు,

అంగళ్ళలో దొరికేది బన్ను,

ఆసుపత్రి కూడా కావాలి పుండు మానడానికి.

అన్నీ మనకే, ఇవన్నీ మనకే,

పాడు చేస్తేఉండవు మనకు,

సౌకర్యాలన్నీ మన కోసం,

కాపాడుదాం మనం బాగా.

©KTBS Not to be republished

గీతలు గీసి జతపర్చండి:

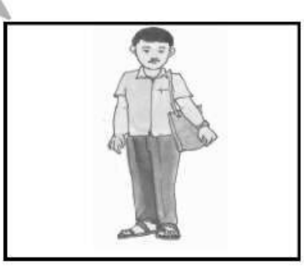

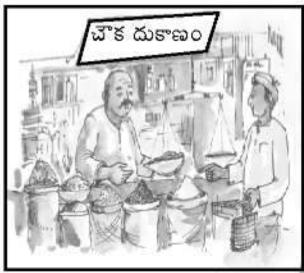

©KTBS Not to be republished

ఇవన్నియూ మనకు కావాలి.

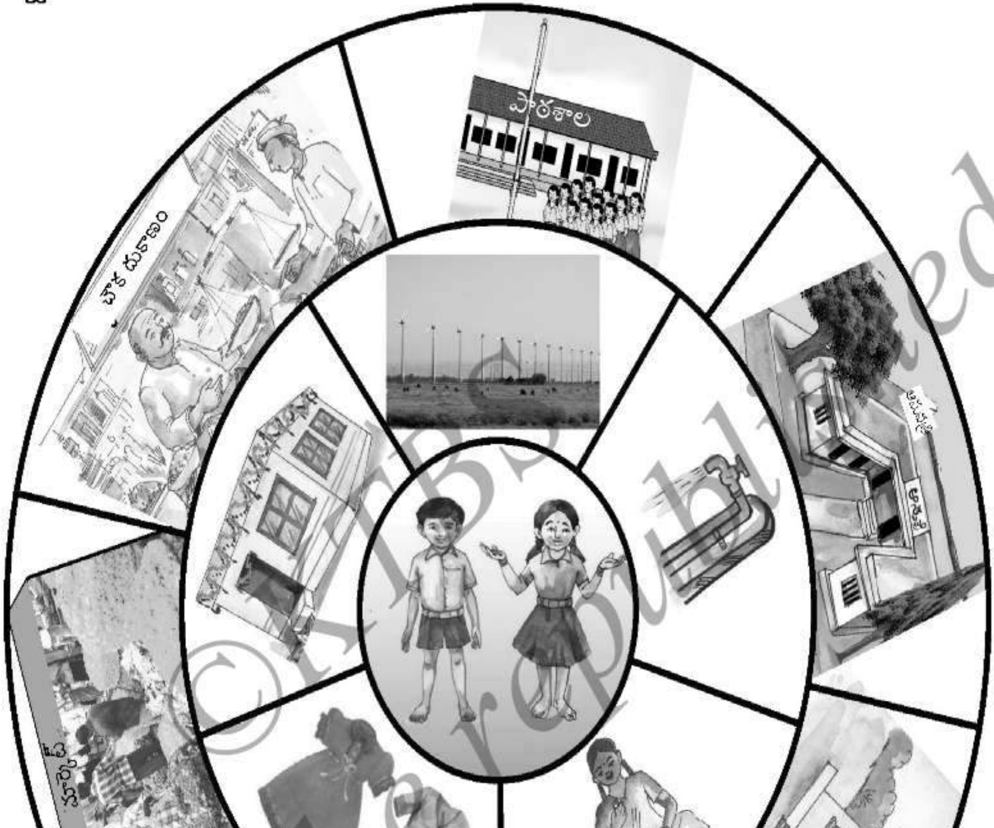

©KTBS Not to be republished

పాఠం 18

ఆకాశవీధిలో

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు,

- సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు వీక్షించి కంటికి కనబడే వాటి లక్షణాలను గుర్తిస్తారు.
- తూర్పు, పడమర, ఉత్తరం, దక్షిణం దిక్కులను గుర్తిస్తారు.

కింది చిత్రం గమనించండి ఇప్పుడు ఏ సమయం (వేళ) చెప్పండి.

పగటి పూట ఆకాశంలో మీకేమి కనబడుతుంది? కింద రాయండి.

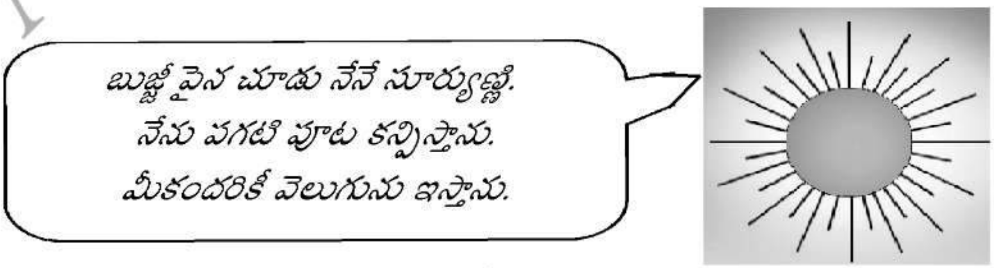

© KTBS Not to be republished

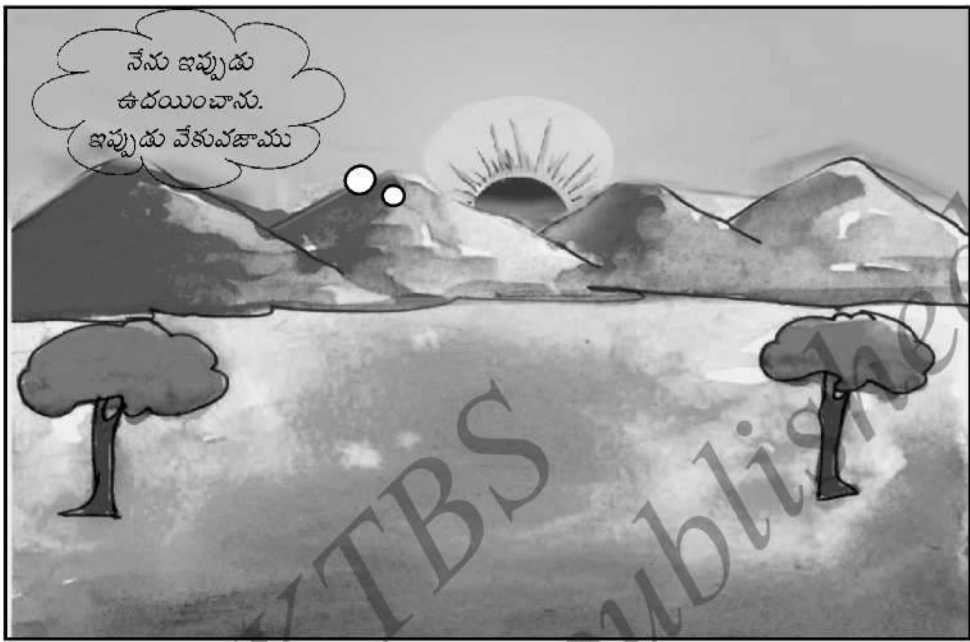

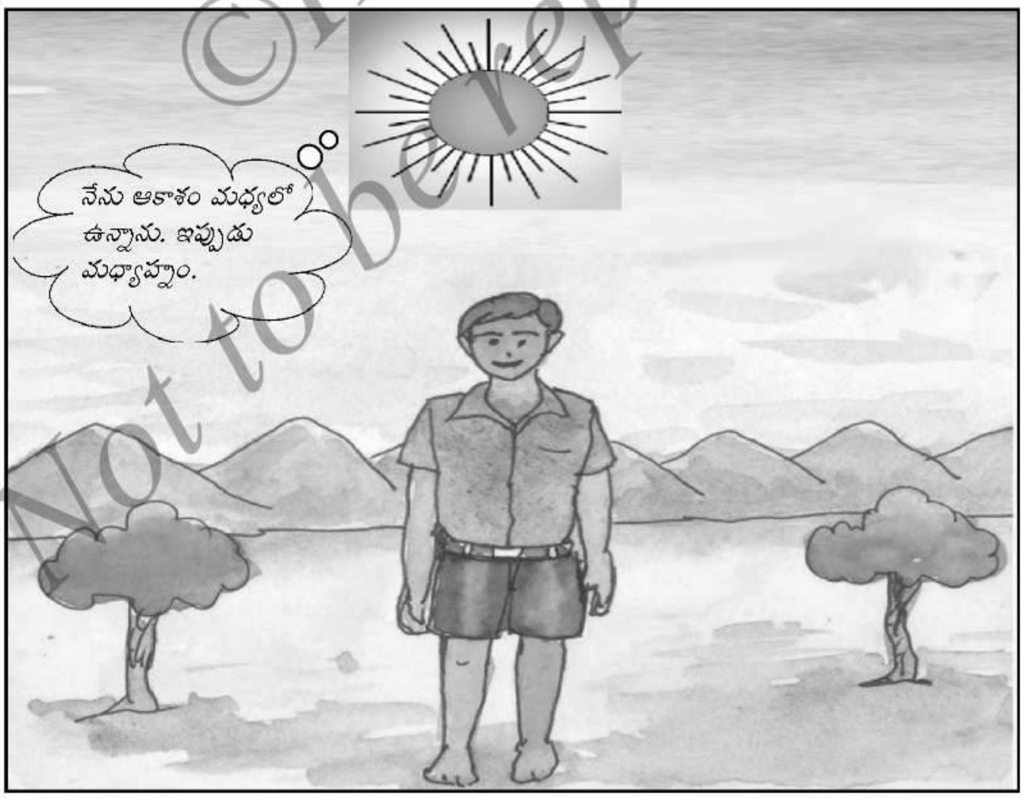

©KTBS Not to be republished

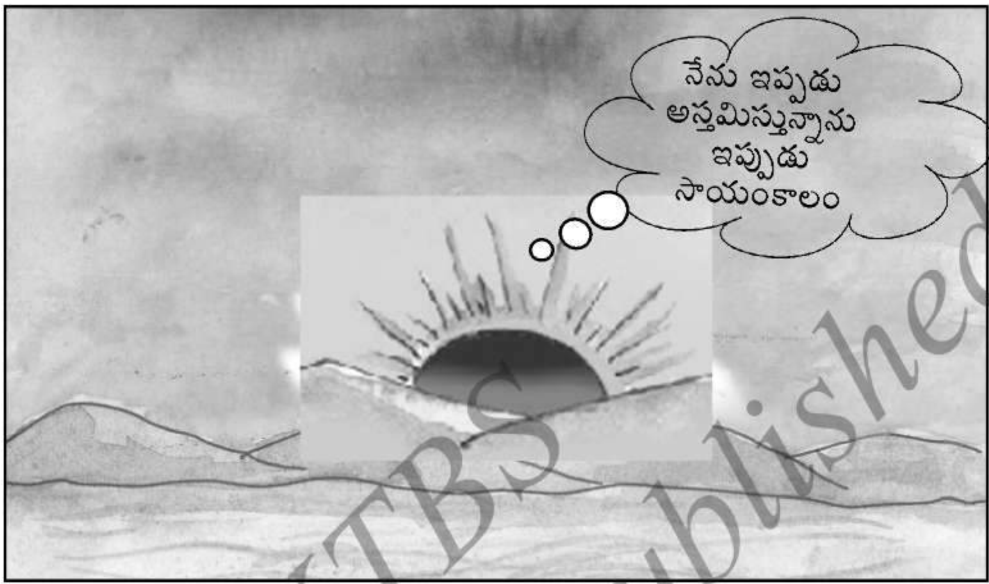
నేను ఇప్పుడు అస్తమిస్తున్నాను ఇప్పుడు సాయంకాలం

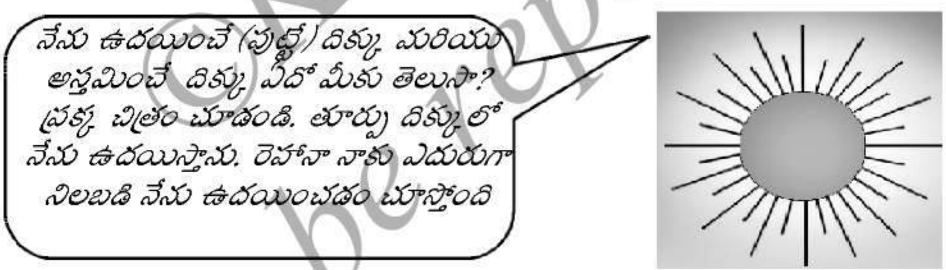
నేను ఉదయించే (పూర్వ) దిక్కు మరియు అస్తమించే దిక్కు ఏదో మీకు తెలుసా? ప్రక్క చిత్రం చూడండి. తూర్పు దిక్కులో నేను ఉదయిస్తాను. రెహానా నాకు ఎదురుగా నిలబడి నేను ఉదయించడం చూస్తోంది

ఇప్పుడు రెహానా పశ్చిమ దిక్కుకు
వీపు పెట్టింది. నేను అస్తమించే దిక్కు
పశ్చిమం

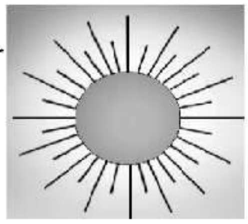

రెహానా ఇప్పుడు తన ఎడమ చేతిని
చాచి వృక్షం చూపిస్తోంది వృక్షంఉత్తర
దిక్కులో ఉంది.

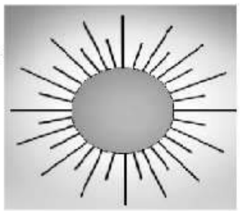

©KTBS Not to be republished

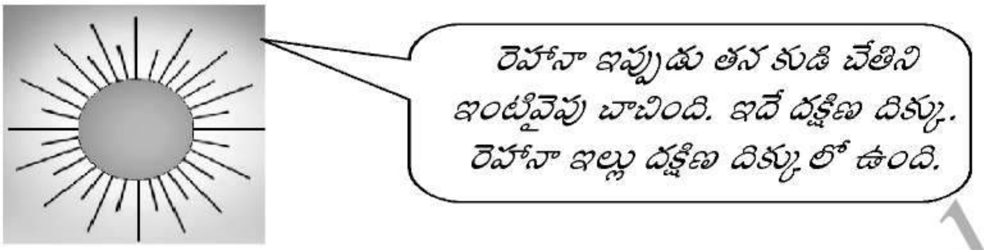

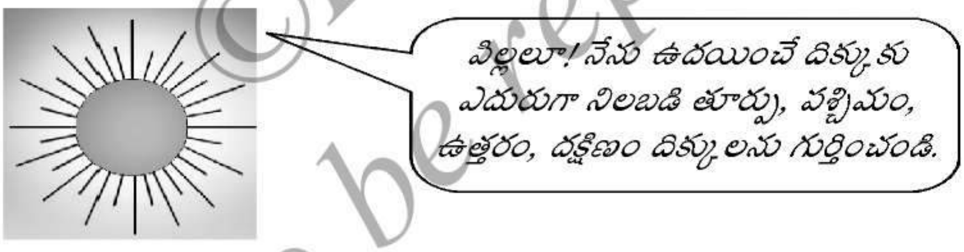

కింది చిత్రంలో పవన్ తూర్పు దిక్కుకు ఎదురుగా నిలబడి ఉన్నాడు. చిత్రాన్ని వీక్షించి తరువాతి పుటలోగల వాక్యాలను పూర్తి చేయండి.

©KTBS Not to be republished

➤ కొబ్బరి చెట్టు పవన్ కు ________________ దిక్కులో ఉంది.

➤ కుక్క ________________ దిక్కులో ఉంది.

➤ దక్షిణ దిక్కులో ________________ ఉంది.

ఆడుతూ నేర్చుకోండి :

స్నేహితులతో కలిసి మైదానంలోకి వెళ్ళి సూర్యునికి ఎదురుగా నిలబడండి. మిగిలిన మూడు దిక్కులను గుర్తించే ఆటఆడండి. దిక్కులను సరిగ్గా గుర్తించినవారు ఆటలో గెలిచినట్లు.

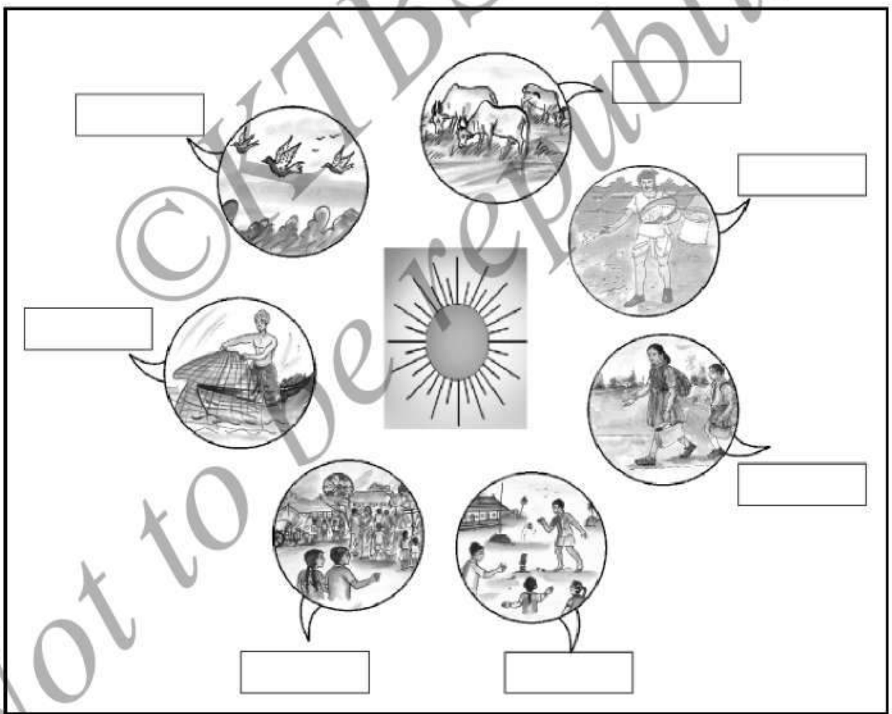

పై చిత్రం గమనించండి సామాన్యంగా ఇవి పగటి పూట చేయు పనులు. ఉపాధ్యాయులు లేక పెద్దల సహాయంతో ఇవి ఏ పనులో ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

పగటిపూట మీరు చేయు పనులు గురించి, మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

©KTBS Not to be republished

సూర్యున్ని నేరుగా కంటితో చూడకండి. సూర్యుని చూడడానికి ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన కళ్ళద్దాలు ఉన్నాయి. వీటి ద్వారా ఉపాధ్యాయులు లేదా పెద్దల సహాయంతో చూడండి.

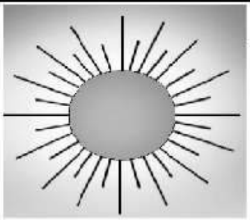

నేను అస్తమించే సమయం అయ్యింది. ఇక చీకటి అవుతుంది! ఇప్పుడు ఆకాశాన్ని చూడండి.

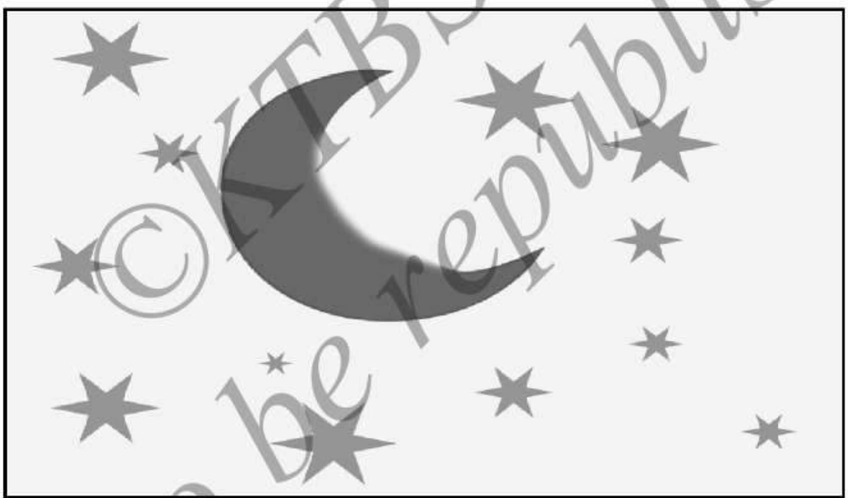

మీకు రాత్రులలో ఏమి కనబడుతుంది. ఇక్కడ రాయండి.

_______________ _______________

నేను చంద్రుణ్ణి. ఆకాశంలో రాత్రి పూట కన్పిస్తాను. ప్రతి రోజు నా ఆకారాన్ని గమనించండి. నా ఆకారం మారుతోంది కదా! నేను నిండుగా కనపడే దినమే **పౌర్ణమి**. నేను పూర్తిగా కనపడనిరోజే **అమావాస్య**.

©KTBS Not to be republished

చేసి చూడండి :

కింద 15 చదరాలు ఇవ్వబడినవి. పౌర్ణమి నాటి నుండి ప్రారంభించి, అమావాస్య వరకు ప్రతి దినం ఆకాశం చూసి, చంద్రుని ఆకారాలు కింది చదరాలలో రాయండి.

పౌర్ణమి, అమావాస్యలు ఎన్ని రోజుల కొక సారి వస్తాయో, తెలుసుకోండి.

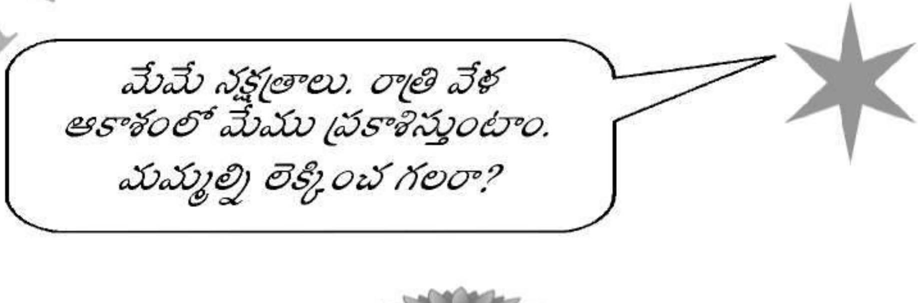

©KTBS
Not to be republished

చుక్కల్ని కలిపి, రంగులు వేయండి.

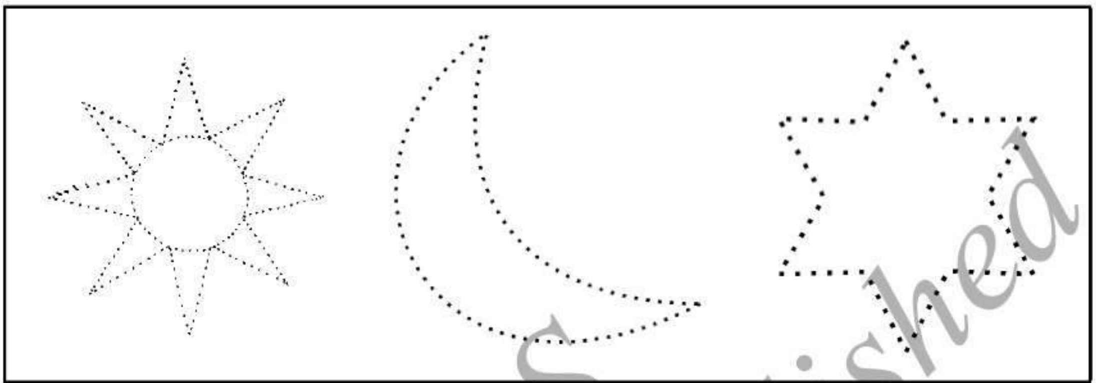

పాడుతూ ఆనందించండి

సూర్యుడు వచ్చాడు ఆకాశం నుండి,
కిరణాలు వెదజల్లుతూ శరీరం నుండి,
పక్షులు ఎగిరాయి గూళ్ళల్లో నుండి,
పనులు సాగాయి త్వరత్వరగా.

చందమామా రావే,
వెన్నెలను తేవె,
చుక్కల జతలో చేరు,
వేకువ దాకా ఆడూ.

మెరిసే మెరిసే ఓ తారా,
రావే రావే మావద్దకు,
మెరిసే నీకాంతిలో,
ఆడుతాం మేం ఎగురుతూ.

©KTBS Not to be republished

పాఠం – 19

ఎంతో చక్కటి మా ఊరు

ఈ పాఠం నేర్చుకున్న తరువాత మీరు,

- స్థానిక భౌగోళిక లక్షణాలను గుర్తిస్తారు.
- తమ మండలాలు, తాలూకాలను గుర్తిస్తారు.

కింది చిత్రాలను గమనించి, వెనుకటి తరగతిలో నేర్చుకున్న వాటిని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. చిత్రాల పేర్లు వాటి కింద ఇవ్వబడిన చదరాలలో రాయండి.

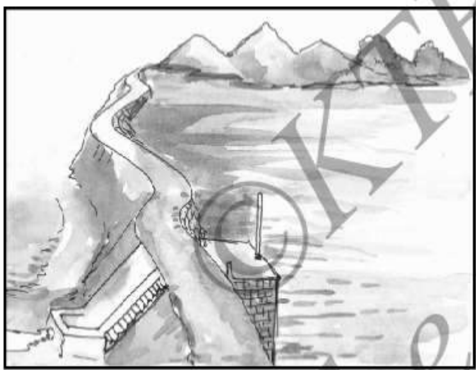

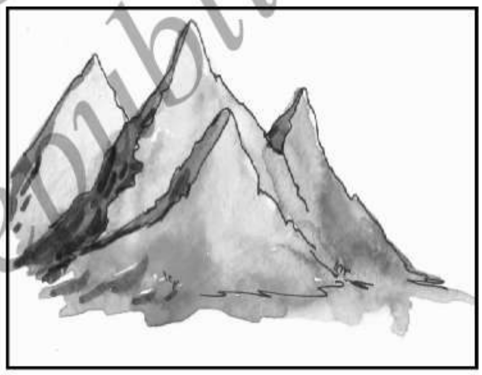

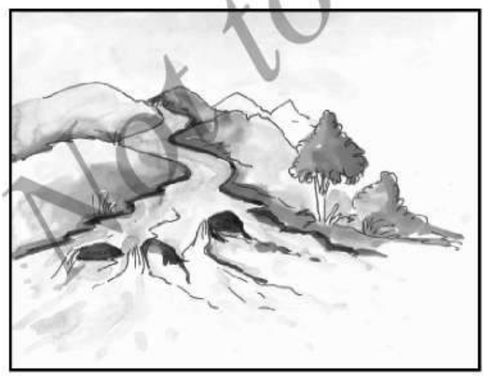

©KTBS Not to be republished

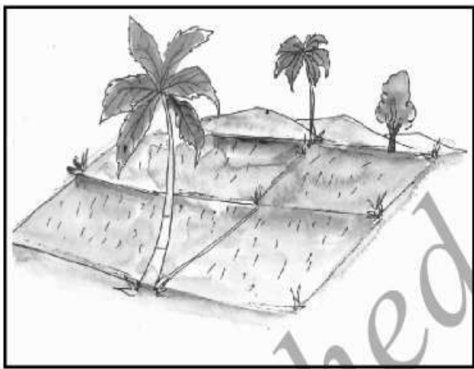

నేను వెడల్పుగా లోతుగా ఉన్నాను. నా నీటిని బట్టలు ఉతకడానికి, వాహనాలు కడగడానికి, పశువులు- గొర్రెలను కడగడానికి, వ్యవసాయానికి ఇంకా వేర్వేరు పనులకు ఉపయోగిస్తారు. నేనెవరు?

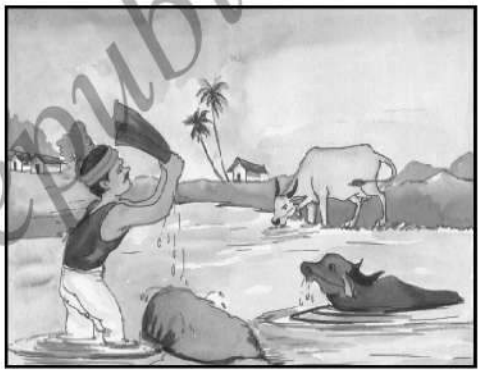

నేనెవరు?

మీ ఊళ్ళో చెరువు ఉంటే, పెద్దలతో కలిసి సందర్శించండి. అక్కడ జరిగే పనులను గమనించండి.

మీ ఊళ్ళో చెరువు నీరు శుభ్రంగా ఉందా, గమనించండి. ఈ నీటిని శుభ్రంగా ఉంచడానికి ఏమి చేస్తారు? చెప్పండి.

©KTBS Not to be republished

నా రంగు ఆకుపచ్చ. అనేక రకాల వృక్షాలు, మొక్కలు, ప్రాణులు, పక్షులు నాలో ఉన్నాయి నేను చల్లటి గాలిని ఇస్తాను.

నేనెవరు? ☐

మీ ఊరికి దగ్గరిలో అడవి ఉంటే అక్కడ గల ప్రాణులు, పక్షుల గురించి పెద్దలను అడిగి తెలుసుకోండి. అడవిలోని వృక్షాలు, మొక్కలను నరికితే ఏమవుతుంది? మీ స్నేహితులతో చర్చించండి.

ఎక్కడ చూసినా నీటిరాశి. అయితే నాది ఉప్పు నీరు. నా తీరంలో ఇసుక రాశియే ఉంటుంది. పడవలు నాపై పయనిస్తాయి. జాలర్లు చేపలు పట్టుంటారు.

నేనెవరు? ☐

మీ ఊరి దగ్గరలో సముద్రతీరం ఉంటే, పెద్దలతో కలసి వెళ్ళి, అక్కడ జరిగే పనులను గమనించండి.

నేను ఎత్తుగా ఉంటాను. కొన్ని సార్లు రాళ్ళు - బండలు, నాలో ఉంటాయి. నాపై వృక్షాలు, మొక్కలు పెరుగుతాయి.

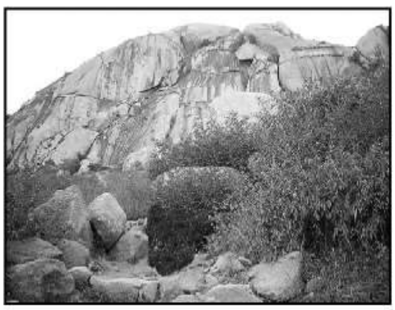

నేనెవరు? ☐

©KTBS Not to be republished

మీ ఊరి దగ్గర కొండలు, గుట్టలు ఉంటే పెద్దలతో, స్నేహితులతో కలసి వ్యాహ్యాళి (విహారం) వెళ్ళండి. వాటి ఆకారాలను గమనించండి. అక్కడ కన్పించే వస్తువులను పట్టీ చేయండి.

జల జల మని ప్రవహిస్తాను. నా నీరు తాగడానికి, ఇతర పనులకు కావాలి కొన్ని మొక్కలు, నాలో పెరుగుతాయి చాలా ప్రాణులు నాలో నివసిస్తుంటాయి.

నేనెవరు?

చుక్కలు కలిపి రంగులు వేయండి.

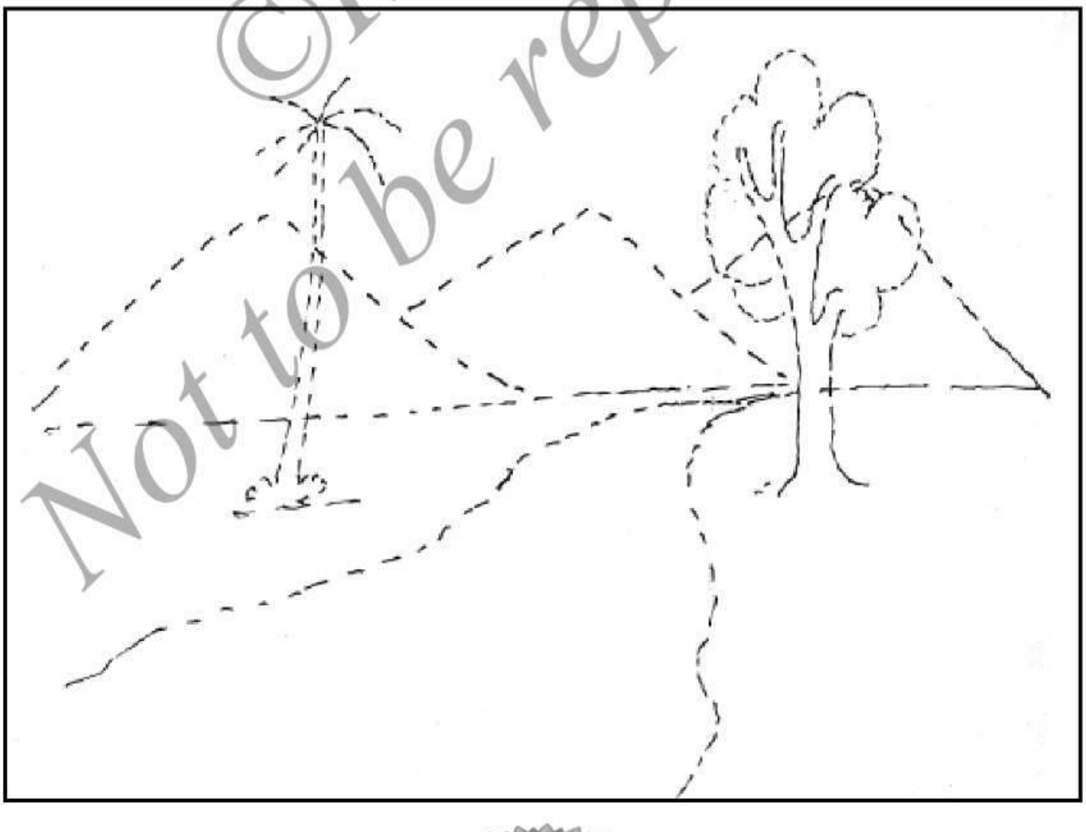

©KTBS Not to be republished

ఆట్లాడండి.

కింది అక్షర బంధంలో మీ చుట్టు ప్రక్కల కనబడు వస్తువులు ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి, గుండ్రం (వృత్తం) చుట్టండి. తరువాత పట్టికలో రాయండి. ఒక మాదరి కింద ఇవ్వబడినది.

క	ర	ప	ట	చె	ఓ	న	త
ద	ట	బ	డ	ట్టు	అ	జ	ష
ప	డ	వ	ఊ	రు	గ	స	అ
డు	గు	టి	చె	రు	వు	ము	డ
కి	ట్ట	గి	ళ	డు	నీ	ద్రం	వి
న	చె	ప	క్షు	లు	ళ్ళు	ఔ	ప
హ	లు	తం	పా	జ	ల	టి	కే
స	ము	ద్రం	చ	జ	టు	పి	రి

మాదరి : సముద్రం

1. __________

2. __________

3. __________

4. __________

5. __________

©KTBS Not to be republished

పాడుతూ ఆనందించండి

అక్కల్లారా ! అన్నల్లారా! రారండి,
ఊరు చూడటానికి రారండి,
మన చుట్టు ప్రక్కల ఉండేవాటిని,
చూచి-అడిగి తెలుసుకొందాం.

కొండ గుట్ట చెట్లు చేమలు,
మన చుట్టూ ఉంటాయి,
ప్రాణి పక్షి చెట్లు చేమలు,
అందులోటివి తెలుసుకుందాం.

చెరువులు కుంటలు నదులు,
చుట్టూ ప్రవహిస్తాయి,
సముద్రమే పెద్దన్నట,
తెలుసుకోవాలి అందరూ.

మీ ఊరి చుట్టుప్రక్కల కొండలు, గుట్టలు, చెరువులు, నదులు ఉన్నాయా? ఉంటే అవి ఎక్కడ ఉన్నాయో, మీ స్నేహితులతో చర్చించి, వాటి గురించి తెలుసుకోండి.

©KTBS Not to be republished

కింది చిత్రం గమనించండి. సించనా తన ఊరిని పరిచయం చేసుకుంటోంది.

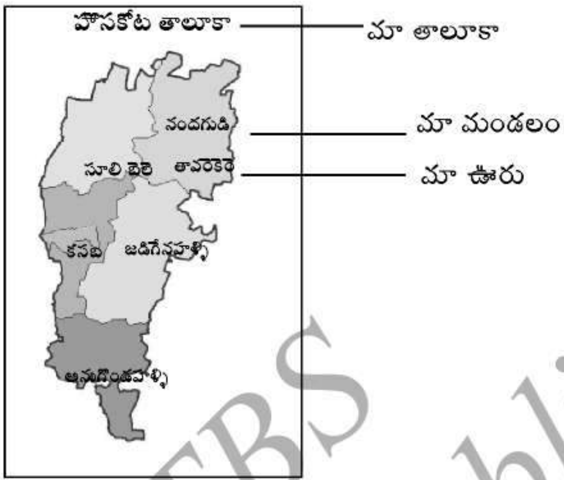

కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి

- మీ ఊరి పేరు ఇక్కడ రాయండి ____________________
- మీ ఊరు ఏ మండలానికి చెందినదో, ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో తెలుసుకొని, చదరంలో రాయండి. [ ]
- మీ ఊరు ఏ తాలూకాకు చెందినదో, ఉపాధ్యాయులు లేదా పెద్దల సహాయంతో తెలుసుకొని, చదరంలో రాయండి [ ]

పాడుతూ ఆనందించండి

ఊరు ఊరు మా ఊరు
ఏ ఊరు మీ ఊరు
మా ఊరు ____________________

మండలం మండలం మామండలం
ఏ మండలం మీ మండలం
మా మండలం ____________________

ఇదే విధంగా తాలూకా మరియు జిల్లాలకు పాటలు రాసి, మిత్రులతో రాగయుక్తంగా పాడండి.

©KTBS Not to be republished